საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

ხუთშაბათი, 20 აპრილი, 2006 წელი.

№ 78 (5416)

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გაცანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

შტრიხკოდი

მაპატიო, მეტს აღარ ვიზამ

რუსეთის ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტიისგან სახელმწიფო სათათბიროს დეპუტატმა ალექსანდრე მიტროფანოვმა პატიება ითხოვა – თუმცა, პირადად მას ეს არ უქნია, ეს მოხდა იმ კრიტიკის შემდეგ, რომელიც მიტროფანოვს დაატეხა თავს პარტიამ და, კერძოდ, ვლადიმერ ჟირინოვსკიმ. მიტროფანოვმა ბოდიში მოუხადა იულია ტიმოშენკოს თავისი პროდიუსეროზით ერთი წლის წინათ გადაღებული ფილმისთვის „იულია", რომელშიც მსახიობებმა ეკრანზე შეასხეს ხორცი იულია ტიმოშენკოს და მიხეილ სააკაშვილის ურთიერთობას. ჯერ კიდევ არ არის ცნობილი, მიუტევა თუ არა ტიმოშენკომ მიტროფანოვს ეს საქციელი, ისევე როგორც, არც ის ვიცით, აპირებს თუ არა მიტროფანოვი სააკაშვილის წინაშეც ბოდიშის მოხდას. მაგრამ, „იულიას" დისკი კვლავ თავისუფლად შეიძლება ვიყიდოთ მოსკოვის ვიდეომაღაზიებში სულ რაღაც 100 რუბლად.

კახა ბენდუქიძე –

საქართველოს ჯიბე თუ „მოსკოვის ხელი"?

იხ. მე-10 გვ.

ორი კოლოფი სიგარეტისთვის ციხეში ექვს წელს გაატარებს

იხ. მე-5 გვ.

ღვაწლისა და წამების გვირგვინით შემკული

იხ. მე-12 გვ.

მე ცივად ვიღებ შექებას და ცილისწამებას...

იხ. მე-7 გვ.

ბუშისა და აჰმადინეჯადის დუელი

იხ. მე-11 გვ.

გადარჩენილი სიმღერა

როგორც ცნობილია, ქვეყნის პრეზიდენტის განკარგულებით, წითელი პარასკევი და აღდგომის მეორე დღე, ანუ ორშაბათი, დასვენების დღეებია

პრეზიდენტმა გენერალურ პროკურორს თითი დაუქნია

იხ. მე-2 გვ.

იხ. მე-3 გვ.

ნეტავ რომელ ქვეყანას დარჩება შენი ხელები, კომანდანტე ჩე–*გივი* – არა?!

◉ სიტუაცია

პრეზიდენტმა გენერალურ პროკურორს თითი დაუქნია

„ამბოხებულმა“ მოსამართლეებმა მაია ნადირაძეს სასამართლოში უჩივლეს

მოწმენდილ ცაზე მეხის გავარდნას ჰგავდა პრეზიდენტის განცხადება, გენერალური პროკურორი იუსტიციის საბჭოს წევრი არ უნდა იყოს, იგი იქიდან უნდა გამოვიწვიოთო.

საზოგადოებამ ეს ფაქტი მიხეილ სააკაშვილის თამამ ნაბიჯად აღიქვა და მაშინვე დაუკავშირა სასამართლო ხელისუფლების ახალ რეფორმებს, იმას, რომ ბოლოს და ბოლოს, სასამართლო განთავისუფლდება პროკურატურის ზეწოლისგან, მისი დიქტატისგან...

ხელისუფლებამ უნდა აღიაროს, რომ სასამართლოს რეფორმა არასწორი გზით მიდისო, ასე უპასუხა პრეზიდენტის ინიციატივას „მეამბოხე“ მოსამართლემ დავით სულაქველიძემ და დაუმატა, მოსამართლეთა შერჩევის დღეს არსებული სისტემა აუცილებლად შესაცვლელიაო. ალბათ სწორედ ამიტომაც შეიქმნა იუსტიციის უმაღლესი სკოლა, რაც მისასალმებელი და დადებითი მომენტია. ამ პროცესს თურმე, თვით სააკაშვილი უხელმძღვანელებს დარწმუნებული ვარ, თავს კარგად გაართმევს. მაგრამ თუ ეს პროცესიც იმ ხალხის ხელში აღმოჩნდა, ვინც სასამართლოს დამოუკიდებლობას არაფრად აგდებს, არაფერი შეიცვლება, ისეთივე კადრებს მივიღებთ, როგორიც მოსამართლეთა დღეს არსებულმა სისტემამ მოგვცა, — ამბობს ბატონი დავით სულაქველიძე.

შეკითხვაზე, თუ როგორ გრძნობენ თავს „მეამბოხე“ მოსამართლეები უზენაეს სასამართლოში, ავიწროებენ მათ თუ შიშით დაიხია გიგა ბოკერიას გუნდმა, რა სტადიაშია დღეს სადისციპლინო საქმის კომისიის გადაწყვეტილება, ბატონმა დავითმა მიპასუხა, რომ სადისციპლინო საბჭომ შეაჩერა ამ საკითხის განხილვა; ბევრი რამ იცვლება თვით იუსტიციის საბჭოში და უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმში ამ თვალსაზრისით. მოვიცადოთ და ვნახავთ, რა როგორ გადაწყდება. რაც შეეხება ჩემს „მეამბოხე“ კოლეგებს, ისინი უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეებად ირიცხებიან, ხელფასს იღებენ, თუმცა საქმეებს არ არჩევენ, და ეს მაშინ, როცა უმძიმესი სიტუაციაა უზენაეს სასამართლოში სისხლის სამართლის საკასაციო პალატაში, გასული წლის დეკემბრის საქმეები ჯერ კიდევ არაა ჩანიშნული განსახილველად... „მეამბოხეებმა“ არაერთხელ მივმართეთ ოფიციალური წერილებით ქვეყნის ხელისუფლებას, ვთხოვეთ — დაამთავრეთ ჩვენი საქმე, ან დაგვსაჯეთ, ან შეწყვიტეთო, მაგრამ ყრუ-მუნჯის როლში არიან დღემდე — არც გვპასუხობენ და არც საქმეს უსვამენ წერტილს.

ასეთ სიტუაციაში ზოგიერთი დეპუტატი თავს უფლებას აძლევს ტელეგადაცემაში გაგვკრას კბილი და კვლავაც ცილი დაგვწამოს. ამას წინათ ინგა გრიგოლიას პროგრამაში მაია ნადირაძემ „მეამბოხეები“ კორუმპირებულ მოსამართლეებად მოგვიხსენია, ჩვენ კი იგი სამართალში მივეცით. დაგვიმტკიცოს, რომ ეს ასეა, თუ არა და კეთილი ინებოს და პასუხი აგოს. უმრავლესობის ე. წ. ლიდერს უფლებას ვერ მივცემთ, შელახოს ჩვენი პატივი და ღირსება, — თქვა დავით სულაქველიძემ.

როგორც ჩანს, მან არ იცის, რომ ქალბატონ მაია ნადირაძეს სულაც არ ანაღვლებს ეს და ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტებს ლექციებსაც კი უკითხავს, თუ როგორ გახდნენ ლიდერები.

ისე, საინტერესოა, ვის მაგალითს აზოგადებს ქალბატონი მაია ახალგაზრდებთან, — საკუთარს თუ...

კლარა აბრამია

◉ აქცია

„რეაქციულად“ დალიეთ ქართული ღვინო!

ინტერნეტ ჯგუფი „რეაქცია“ საზოგადოებას ქართული ღვინის დაჭაშნიკებისკენ მოუწოდებს. მისმა წევრებმა გუშინ რუსეთის საელჩოს წინ აქცია გამართეს და საზოგადოებას ქართული ღვინის დაჭაშნიკებისკენ მოუწოდეს.

აქციის მონაწილეებს სხვადასხვა ღვინის კომპანიების მიერ წარმოებული ღვინო და ქართული ბორჯომი ჰქონდათ გამოტანილი. მათ ღვინის დასაგემოვნებლად რუსეთის საელჩოს წარმომადგენლებიც მოიწვიეს, თუმცა, ამ საელჩოდან მათთან არავინ გამოსულა.

„ამ აქციით გვინდა გავიგოთ, რამდენი გრადუსი პოლიტიკა არის ქართულ ღვინოში. ამიტომ, ნებისმიერ მოქალაქეს ვთხოვთ, დააჭაშნიკოს ქართული ღვინო და გაგვარკვიოს ამ გაუგებრობაში“, — განაცხადა ინტერნეტ ფორუმის წარმომადგენელმა ზაზა მაჭარაშვილმა.

ინტერპრესნიუსი

◉ აქტუალური თემა

ღიმილი თანხმობის ნიშანია?

„მრეწველთა“ ფრაქცია საგადასახადო კოდექსში თამბაქოს აქციზის განაკვეთის შემცირებასა და ყადაღის დადების წესებზე ცვლილებების შეტანას ითხოვს, აქვთ სხვა მოთხოვნებიც. ეს მოთხოვნები იმდენად სერიოზულია და საკითხის ისეთ დეტალურ განხილვას საჭიროებს, რომ მოლაპარაკებათა პირველ რაუნდზე, რომელიც სამშაბათს გაიმართა, ფინანსთა მინისტრმა პასუხად მხოლოდ ღიმილი მოიშველია და მოფიქრებისთვის ერთი დღე ითხოვა. მოლაპარაკებათა პროცესში მინისტრის ხშირი ღიმილი „მრეწველების“ ლიდერს ცუდად ეჩვენა.

ზურაბ ტყემალაძე: „ძალიან მომღიმარი სახით მოისმინა მინისტრმა ჩვენი შენიშვნები, როცა ამდენი ღიმილია, შედეგი ნაკლებია ხოლმე — ვნახოთ, როგორი პასუხი იქნება“.

პროგნოზი მოლაპარაკების შედეგთან დაკავშირებით, გუშინ წინასწარ არ კეთდებოდა. თუმცა, გიორგი ცაგარეიშვილმა აღნიშნა „დიდი იმედი იმისა, რომ რამე შეიძლება გადაწყდეს, არა მაქვს, მაგრამ ეს შეხვედრები იმისთვის არის აუცილებელი, რომ საზოგადოებაში ერთხელ და სამუდამოდ ლუსტრირება მოხდეს, ვინ ვინ არის“.

დანარჩენ ოპოზიციურ ფრაქციებს კი ეს მოლაპარაკებები აუცილებლად არ მიაჩნიათ. მათთვის მოულოდნელი იყო ზურაბ ტყემალაძის განცხადება, სალარო აპარატები საგადასახადო კოდექსის თემაა და თუ ოპოზიცია ამასთან დაკავშირებით აქციებს აწყობდა, ახლა მოლაპარაკებაზე რატომ არ მოდიანო.

„ახალი მემარჯვენეებისა“ და „დემოკრატიული ფრონტის“ წარმომადგენლები განმარტავენ, რომ ჯერ ერთი, სალარო აპარატებთან დაკავშირებით აქცია, მათი თქმით, მხოლოდ ერთხელ მოეწყო, მერე კი სხვა მოთხოვნებში გადაიზარდა, ამასთან სალარო აპარატებზე გამართულმა მიტინგებმა შედეგს მიაღწიაო. შედეგად იმას მიიჩნევენ, რომ დღეს პრაქტიკულად ამ კანონის მოქმედება შეჩერებულია.

ირაკლი იაშვილი, „ახალი მემარჯვენეები“: „მემორანდუმში არ ეწერა საგადასახადო კოდექსზე მსჯელობა. ამ წუთას ჩვენ არ გვინდა დაბლა დავწიოთ ის ტემპერატურა, რომელიც იმ სამი მოთხოვნით, რაც საზოგადოებამ ხელისუფლების წინაშე დააყენა, საკმაოდ მაღალ ნიშნულზე დაფიქსირდა. შესაბამისად, ეს არის ამ ნიშნულის ხელოვნურად დაბლა დაწევა“.

„მრეწველები“ კონსულტაციებს უმრავლესობის წევრებთან საარჩევნო კანონმდებლობასთან დაკავშირებითაც გამართავენ. მათი თქმით, საარჩევნო კანონმდებლობა მთელი პოლიტიკური სპექტრისთვის მისაღები უნდა იყოს, რის გამოც ამ თემაზე ხშირი კონსულტაციები აუცილებელია, რომ შეთანხმება მოხდეს.

გიგა ბოკერია, „უმრავლესობის“ ერთ-ერთი ლიდერი: „შეთანხმება რას ნიშნავს? შეთანხმება იმაზე, რომ ჩვეულებრივ პოლიტიკურ პროცესს ექნება ადგილი და ყველა პოლიტიკური ძალა მონაწილეობას მიიღებს დისკუსიაში, მე იმედი მაქვს, რომ რეალურია — ოღონდ არ უნდა აგვერიოს ეს საკითხები იმ საკითხებში, რაც უკვე გადაწყვეტილია. საარჩევნო კოდექსთან დაკავშირებით, თუ საუბარია ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დაკომპლექტების საკითხზე, ეს საკითხი უკვე გადაწყვეტილია“.

ჩვენ ხელისუფლებისთვის დემოკრატიული ანტურაჟის შესაქმნელად არ ვართ საქართველოს პარლამენტში, — აცხადებენ ოპოზიციური ფრაქციების წარმომადგენლები და სხდომათა დარბაზში დაბრუნებას ქუჩის აქციებს ამჯობინებენ.

ზვიად ძიძიგური, „დემოკრატიული ფრონტი“: „ვინაიდან პარლამენტში შეუძლებელია ოპოზიციამ თავისი ფუნქცია შეასრულოს, ჩვენ დავიწყებთ მოსახლეობასთან ერთად ჩვენი ფუნქციების განხორციელებას ქუჩებში, სოფლებში, ქალაქებში და ამას დავიწყებთ ძალიან აქტიურად“.

ქუჩის აქციები დიდად არ მოსწონთ „მრეწველებს“, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა მათ შენიშვნებს არ გაითვალისწინებს, სხდომათა დარბაზში შესვლაზე ისინიც უარს იტყვიან — ჯერჯერობით კი კონსულტაციები გაგრძელდება.

მზია გელენავა

◉ არასამთავრობო ორგანიზაციათა კოალიცია

„ერთობა“ პრეზიდენტთან შეხვედრას ითხოვს

არასამთავრობო ორგანიზაციათა კოალიცია „ერთობის“ პრეზიდენტმა მზია თოდუამ ჟურნალისტებს საგანგებოდ გამართულ პრესკონფერენციაზე ამცნო, რომ თუ აქამდე ახერხებდნენ ადამიანის უფლებების დაცვას, სადღეისოდ ამ მხრივ დაბრკოლებები შეექმნათ. ქვეყანაში სუფევს არაპროფესიონალიზმი, რის გამოც ილახება არა მხოლოდ ადამიანის უფლებები, არამედ — მათი ღირსებებიც.

კოალიციის პრეზიდენტმა პრესკონფერენციაზე რამდენიმე ფაქტზე გაამახვილა ყურადღება.

გლდანში მდებარე პოლიციის სასწავლო ცენტრის გაუქმებულ შენობაში, რომელშიც დევნილები ცხოვრობენ, ჯანდაცვის სამინისტროს ფსიქიატრიული საავადმყოფოს განთავსება გადაუწყვეტია. დევნილებს პროტესტის ნიშნად კოალიციისთვის მიუმართავთ, რადგან შეუძლებელია მათი ერთად ცხოვრება, საკრებულოს ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარის ნანული ქაჩიბაიას მონდომებით, დევნილებსა და ფსიქიატრიულის ბინადრებს შორის ორმეტრიანი კედლის აღმართვა გადაწყვეტილა, მაგრამ ზღვარის სიმცირის გამო, კანონი თურმე ამის უფლებას არ იძლევა. საკითხი ასე დაისმის: დევნილები შენობიდან უნდა გაიყვანონ, ისინი საცხოვრებელი ფართით ან კომპენსაციით დააკმაყოფილონ.

ქალბატონმა მზიამ უსამართლობის სხვა ფაქტზეც ილაპარაკა, რომელიც ასევე დევნილების პრობლემას წარმოაჩენს.

მერიის ბალანსზე მყოფი შენობა, რომელიც მუხიანში მდებარეობს, დევნილებს დაუკავებიათ, კოსმეტიკური რემონტი ჩაუტარებიათ. მერიამ სასამართლოში იჩივლა და ეს ადამიანები შენობიდან გამოასახლა.

2003 წლის 6 ივნისის პარლამენტის დადგენილებით კი თურმე სასამართლოს ძალით გამოსახლებული დევნილები არ შეიძლება ქუჩაში აღმოჩნდნენ, მაგრამ მერიას ეს არ ანაღვლებს და ისევ დავობს ამ საკითხზე. მზია თოდუას თქმით, შენობიდან დევნილების გამოსახლების შემდეგ გამოიწერა ორდერები სხვადასხვა მაღალჩინოსანზე — გენერალური პროკურატურის ყოფილ თანამშრომლებზე, რომლებიც ახლაც პროკურორები არიან.

„მერიამ ორდერების გამოწერით კანონი უხეშად დაარღვია, რადგან ამ ფართში დევნილები ცხოვრობდნენ, თან საკითხს სასამართლო იხილავდა. შუამდგომლობით მივმართეთ მერიას, ქალაქის პრემიერს, შეხვედრას ვითხოვდით, მაგრამ ქურხულმა ჩვენი წერილი გლდანის გამგებელს გადაულოცა, იმის მიუხედავად, რომ ეს საკითხი მის კომპეტენციაში არ შედიოდა“.

მზია თოდუამ სხვა მაგალითებიც გაიხსენა, როდესაც მერიამ, კონკრეტულად კი გიგი უგულავამ უყურადღებოდ დატოვა კოალიციის წერილები, თუნდაც ის, რომლითაც კოალიცია თხოვდა მიზერული თანხით დახმარებოდა ავადმყოფს, რომელსაც ძვირადღირებულ თირკმლის ოპერაციას უკეთებდნენ.

„სინათლის ქალაქით მანიპულირება კი არ არის არსებითი, არამედ გაჭირვებული კაცის დახმარება, მისი ტკივილის გულთან ახლოს მიტანა. სამწუხაროდ, თბილისის მერი ხალხს არ ხვდება“, — დაასკვნა მზია თოდუამ.

კოალიციის პრეზიდენტმა უმუშევრობაზეც გაამახვილა ყურადღება, რომელიც მკვლელობას, ყაჩაღობას, ქურდობას იწვევს: „ჩვენი პრეზიდენტი ხშირად ამბობს, ინვესტორები მოვიზიდოთო, მაგრამ სიტყვა ქაღალდზე რჩება, ხალხში კი შიშის სინდრომი ინერგება. ამიტომ ინვესტორები შემოსვლის მაგივრად გაიქცევიან საქართველოდან“.

მზია თოდუამ ნათქვამის დასადასტურებლად ჟურნალისტებს ჩინეთში მოღვაწე ბიზნესმენების, ძმებ კარლო და დავით ფოცხიშვილების მაგალითი მოუტანა. მათ ყოფილი რადიოქარხნის „ორიონის“ შენობის ორი კორპუსის შესყიდვა სდომებიათ სანთებელების წარმოების დასაწყებად, სადაც ათასზე მეტ ადამიანს დაასაქმებდნენ. მაგრამ დაბრკოლება შეხვდათ. თუ 1997 წელს „ორიონის“ შვიდივე კორპუსი 4 მილიონ დოლარად იყო შეფასებული, ახლა, როცა რეალური ინვესტორი გამოჩნდა, მხოლოდ ორ კორპუსს 5 მილიონ დოლარად აფასებენ.

მზია თოდუამ შინდისში მომხდარ ფაქტზეც ილაპარაკა: ერთ-ერთ ოჯახს არ დაუკანონეს 20 კვადრატული მეტრი ფართის ნაკვეთი, სადაც პატარა ჯიხურის ჩადგმა უნდოდათ. საკრებულოს თავმჯდომარეს ისიც კი არ სცოდნია, ვისი კომპეტენცია იყო ეს საკითხი.

„სამწუხაროდ, ასეთი არაპროფესიონალები წყვეტენ ჩვენს ბედს, რითაც ადამიანის უფლებები ირღვევა“, — დაასკვნა „ერთობის“ პრეზიდენტმა.

პრესკონფერენციას ესწრებოდა „ცეკავშირის“ რეფორმების სამმართველოს ყოფილი უფროსი ნაირა ხუციშვილი. იგი ჟურნალისტებს ელაპარაკა, თუ როგორ განიავდა წლების განმავლობაში „ცეკავშირის“ ქონება. ამ ქონების 90 პროცენტი ჯერ მოქალაქეთა კავშირს მიუთვისებია, შემდეგ კი ამის მსურველი ახალ ხელისუფლებაშიც გამოძებნილა დავით მუმლაძის სახით. მას თურმე რევოლუციაში დიდი დამსახურებისთვის ქონება მოუთხოვია. „შენობაში მუმლაძის დაცვის სამსახური დაბანაკდა და ქაჯეთის ციხედ გადაიქცა. შიგ არავის უშვებენ. არადა ილია ჭავჭავაძის შექმნილი „ცეკავშირი“, რომელიც მეპაიეთა შენატანებით არსებობდა, კერძო საკუთრებაა და მისი ხელყოფის უფლება არავის აქვს. გვეგონა, ვარდების რევოლუციის შემდეგ გვეშველებოდა. დარჩენილი ქონების დაყადაღება მოვასწარით, რითაც გაყიდვა აეკრძალათ. მაგრამ — ამაოდ“...

ნაირა ხუციშვილის თქმით, მეპაიეებს აშანტაჟებენ და ძალით აწერინებენ, რომ მათ სახელმწიფოსთვის ქონების გადაცემა უნდათ. ასეთი ფაქტები მცხეთის რაიონში მომხდარა. სამმართველოს ყოფილი უფროსი ადანაშაულებს რაიონის გამგეობას, სამხარეო პროკურატურის წარმომადგენლებს, რომლებიც კერძო საკუთრებას ეპატრონებიან. არადა, მცხეთაში „ცეკავშირს“ 70 ობიექტი ჰქონია.

„უშედეგოდ ვცდილობთ პრეზიდენტთან შეხვედრას, მაგრამ არაფერი გამოდის. არ ვიცი, როგორ დავიიმედო თავი“, — ამბობს ნაირა ხუციშვილი.

პრესკონფერენციაზე პრეზიდენტთან შეხვედრის სურვილი მზია თოდუამაც გამოთქვა. „ერთადერთ იმედად პრეზიდენტი რჩება, გვჯერა, რომ მან არ იცის ქვეყანაში არსებული მრავალი უკანონობა, ადამიანთა უფლებების ხელყოფა. მასთან შეხვედრა მრავალ საკითხს ნათელს მოჰფენს“.

თამარ შაიშმელაშვილი.

◉ რევოლუცია ჩემოდნით

ნეტავ რომელ ქვეყანას დარჩება შენი ხელები, კომანდანტე ჩე-*გივი* - არა?!

ერნესტო გევარა დე ლა სერნა, ანუ მთელი მსოფლიოსთვის, მით უფრო ლათინური ამერიკისთვის მოკლედ და ახლობლურად – ჩე, დაჭრილი და სისხლით მოსვრილი იწვა ბოლივიაში, იგერასის მახლობლად და დახვრეტის მოლოდინში ცად მიპყრობილი თვალებით ჭვრეტდა შორეულ საქართველოს, სადაც ის-ის იყო დაიბადა ბიჭი, რომელსაც მისი გზა უნდა გაეგრძელებინა, რევოლუციის ღვთაებრივი ცეცხლი ეტარებინა ქვეყნიერების სულ სხვა მხარეში – ევრაზიის კონტინენტზე.

– ნეტავ რომელ ქვეყანას დარჩება შენი ხელები, გივი! – წაიჩურჩულა დიდმა პარტიზანმა, სანამ ბოლივიის მთავრობის ჯარების ოფიცერი ბოლო ტყვიას დაახლიდა...

იდგა 1967 წელი... აღესრულა დიდი ჩე, დაიბადა დიდი გივი, მეფე მოკვდა, გაუმარჯოს მეფეს!

რამდენიმე დღის შემდეგ ფიდელ კასტრომ, რომელმაც ჩე გევარას მხარდაჭერით მოახდინა რევოლუცია 1959 წელს და კუბა იხსნა დიქტატორ ბატისტას რეჟიმისგან, რათა თავისი ნახევარსაუკუნოვანი დიქტატურა დაემყარებინა, ჰავანაში მგზნებარედ მიმართა ასიათასიან მიტინგს: – ბოლივიიდან ჩამოგვიტანეს გმირულად დაღუპული ჩვენი ძვირფასი ჩეს მოკვეთილი ხელის მტევნები. რა ვუყოთ მათ – დავკრძალოთ თუ სამუდამოდ შევინახოთ?

– შევინახოთ! – იგრიალეს მასებმა და ჩეს დაბალზამებული ხელები დღემდე პატივით ინახება ბროლის ხუფის ქვეშ.

ასე იქცა ბობოქარი კომანდანტეს კიდურები რევოლუციის სიმბოლოდ.

თავის დროზე ექიმი ერნესტო გევარა დე ლა სერნა ტროპიკული მალარიის შესახებ მასალების შესაგროვებლად მშობლიური არგენტინიდან სამხრეთ ამერიკის კონტინენტს აუყვა, სანამ 1955 წელს მექსიკაში ფიდელ კასტროს არ გადაეყარა, რომელიც პირველი წარუმატებელი ცდის შემდეგ კუბაში მეორე შეჭრისთვის ემზადებოდა. სჯობს მთელი ერი განკურნო ავადმყოფობისგან, ვიდრე რამდენიმე კაციო, თქვა ჩემ და სამუდამოდ გადადო გვერდზე საექიმო ჩანთა. იგი იმ 82 კაცს შორის იყო, ფიდელისტთა „ავრორით“ – იახტა „გრანმით“ კუბაში რომ გადაჯდა. იგი 82-დან ცოცხლად გადარჩენილ იმ 12 კაცს შორის იყო, რომლებმაც საბოლოოდ მთელი ქვეყანა მიიმხრეს და 1959 წლის 1 იანვარს ზეიმით შევიდნენ ჰავანაში. მაიორი ჩე გახდა კუბის ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი, მრეწველობის მინისტრი, მაგრამ 1965 წლის აპრილში ისევ უკბინა რევოლუციის ბუზანკალმა და როგორც ტარიელის საძებნელად გაპარულმა ავთანდილმა შეატყობინა როსტევან მეფეს, ამის და ამის გამო გაგვეცალეო, მანაც ფიდელ აცნობა, მოვდივარ, რათა მსოფლიოს რომელიმე ქვეყანაში ძირმომპალი ხელისუფლება დავამხოო.

მართლაც, 1966 წელს ბოლივიაში ჩავიდა და პარტიზანული მოძრაობის კოცონი ააგიზგიზა. მაგრამ 1967 წლის ოქტომბერში მთავრობის ჯარებმა მისი რაზმი ალყაში მოაქციეს და გაანადგურეს. თვითონ, როგორც ვთქვით, დაჭრილი შეიპყრეს და დახვრიტეს.

ასე უსახელოდ დასრულდა რევოლუციის ექსპორტის კიდევ ერთი ცდა.

მაშინ კომანდანტე (ამხანაგიძ ჩე 39 წლისა იყო.

სწორედ ამ ხნისაა დღეს ჩეს ქართველი მიმდევარი და მოწაფე გივი თარგამაძე, რომლის ბობოქარი გზაც წინასწარმეტყველურად განჭვრიტა სიკვდილის წინ დიდმა ჩემ.

გივი თარგამაძესაც რევოლუციური ბუზანკალი არ ასვენებს.

ლიტონი სიტყვები რომ არ გამომივიდეს, ასე ვთქვათ, დოკუმენტს მოვუხმოზ.

ახლახან „თბილისელებში“ გამოქვეყნდა გივი თარგამაძის თანამებრძოლ-თანარევოლუციონერის, პარლამენტარ კახა გეწაძის პირდაპირ გამაოგნებელი მოგონება მათი ერთობლივი რევექსპორტული საქმიანობის შესახებ (თვით ბატონი გივი, როგორც ჩანს, ჯერჯერობით მემუარების წერისგან თავს იკავებს, არ ვიცი, თავმდაბლობის, არ ვიცი, უდროობის გამოძ.

მოვუსმინოთ ბატონ კახას:

„როცა უკრაინაში ჩავედით, მართლაც დიდი გამოცდილება გვქონდა. ისინი კი (ე. ი. უკრაინელები – ს. ა.ძ აზრზეც არ იყვნენ, რა უნდა გაეკეთებინათ. ყველაფერზე ამბობდნენ, ეს ასე არ შეიძლება, კანონით არის აკრძალულიო. ჩვენ ვეუბნებოდით, რა დროს კანონია, როდესაც რევოლუციის მოწყობა გინდათო... ძალიან დიდხანს მოვუნდით მათ დარწმუნებას, რომ ჩვენთვის დაეჯერებინათ. მას შემდეგ, რაც დაგვიჯერეს, კარგად წაუვიდათ საქმე. ვფიქრობ, უკრაინის რევოლუციაში ჩვენ დიდი წვლილი მიგვიძღვის.

კიევის მერე იყო ყირგიზეთის რევოლუცია, რომელიც სწრაფად მოვაწყვეთ, უკრაინელებისგან განსხვავებით, ყირგიზები ძალიან დამყოლი ხალხი აღმოჩნდა. პირნათლად ასრულებდნენ ყველაფერს, რასაც ვავალებდით...

ყირგიზეთში ძალიან ცოტანი ვმუშაობდით: მე, გივი თარგამაძე, მისი დაცვის წევრი და რესპუბლიკელი

ნერგაძე... მინსკში დროებითი ჩავარდნა გვქონდა და ეს უნდა გამოვასწოროთ“.

იქვე კახა გეწაძე გივი თარგამაძის რევოლუციურ პორტრეტს გვიხატავს, ასე ვთქვათ, მის სიდიადეს წარმოგვიჩენს თვითმხილველის, უშუალო დამკვირვებლისა და შემფასებლის თვალით:

„გივი მთელი ბატალიონის ტოლფასია. ის ჩვენი რევოლუციის ბელადია, კაცი, რომელსაც არ ეზარება საქმის კეთება და წინასწარ ხვდება, სად რა არის საჭირო. ის ნამდვილად ჩე გევარაა და უნდა დაამტკიცოს, რომ ჩე გევარა მასთან შედარებით სუსტი იყო. ამბობს კიდეც, ერთი რევოლუცია კუბაში უნდა მოვაწყო, რომ დავამტკიცო, ჩე გევარაზე მაგარი ვარო“...

აი ასე, შავით – თეთრზე! წაიკითხავ და უმალ ის მოგადგება ენაზე: რა გინდათ, კაცო, რო დადიხართ, სად დადიხართ, რას ეძებთ, რა დაგიკარგავთ...

ისე, ბედნიერი ხალხი ვართ ქართველები.

1920-იანი წლების დასაწყისში წითელ რუსეთში დიდი გასავალი ჰქონდა მსოფლიო რევოლუციის იდეას. მაშინდელი შარვალგამოხეული ბოლშევიკები და მათი დამოძღვრილ-გაბრიყვებული პროლეტარები კომუნისტური რევოლუციის მსოფლიო მასშტაბით ექსპორტზე ოცნებობდნენ, იმ დღეს ნატრობდნენ, როცა ამ რევოლუციის რომელიმე ქვეყანაში წასაღებად დაუძახებდნენ. მთავარი დაწყება – პირველი იმპორტიორის გამონახვა იყო, შემდეგ სხვა ქვეყნები დომინოს ქვებივით წაეწყობოდნენ ერთმანეთს...

ეს მაშინ არ გამოვიდა.

რაც მთავარია, ევროპამ (გეზი ძირითადად ევროპის ქვეყნებზე ჰქონდათ აღებული, განსაკუთრებით, გერმანიაზეძ არ მოისურვა რუსეთიდან ერთობ საეჭვო ღირებულების რევოლუციის შეტანა, თანაც ჩამოკონკილი, დატილიანებული და დამშეული რუსების ხელით...

როგორც ვნახეთ, არ გამოვიდა არც 1960-იან წლებში.

მაგრამ გამოხდა ხანი და XXI საუკუნის გარიჟრაჟზე რევოლუციების ექსპორტის იდეა გაცოცხლდა. რა თქმა უნდა, საქართველოში. რადგან სწორედ საქართველოს ძალუძს მსოფლიოს მისცეს, მსოფლიოს გაუნაწილოს ყველაზე დიდი და ძვირფასი ეროვნული სიმდიდრე, რაც მას აქვს, არა ღვინო, „ბორჯომი“ და „ნაბეღლავი“, არამედ – ვარდების რევოლუცია.

მოთხოვნა წარმოშობს მიწოდებას. მიწოდებას კი გმირები, იდეისთვის თავშეწირული ხალხი სჭირდება.

საქართველოს ასეთები არასდროს კლებია: იოთამ ზედგინიძე, თევდორე მღვდელი...

ჩვენ უკვე ვნახეთ (წავიკითხეთძ როგორ რგავდნენ ჩვენი ბიჭები უცხო მიწაზე მშობლიურ ვარდებს.

ოღონდ პირადად მე ერთი რამ ვერ გავიგე.

როდესაც კუბის მრეწველობის მინისტრი, მაიორი (ეს კუბაზე ყველაზე მაღალი სამხედრო წოდება იყოძ ჩე გევარა ბოლივიაში რევოლუციის მოსახდენად გაილაშა, ეს ამბავი ქვეყნის მეთაურს ფიდელს აცნობა, თანამდებობა დატოვა და ისე გაუდგა გზას.

ჰოდა, ახლა მაინტერესებს: როცა უზარმაზარი თანამდებობის პირი, – საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე გივი თარგამაძე ჯერ უკრაინაში, შემდეგ ყირგიზეთში და ბოლოს ბელორუსიაში გაემგზავრა კონკრეტული მიზნით – რევოლუციის მოსახდენად, ეს აცნობა ქვეყნის მეთაურს და მისგან მიიღო თანხმობა თუ, ასე ვთქვათ, მალულად ჩაალაგა ჩემოდანი?

თავადაც ვხვდები, რომ აქ მთლად იოლად არ უნდა იყოს საქმე.

თუ პრეზიდენტს უთხრა, ამ საქმეზე მივდივარ და იცოდეო, ბუნებრივია (სავარაუდოა, შესაძლებელია, სხვაგვარად აბა როგორძ პრეზიდენტი ეტყოდა, თუ წასვლა გინდა, წადი, მე ვერ დაგიშლი, მაგრამ პარლამენტიდან გადი, რათა საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, ვინმემ უკრაინიდან, ყირგიზეთიდან თუ ბელორუსიიდან შენი მოწმობა თვალებზე არ აგვაფაროს, საქართველოს პარლამენტის კომიტეტის თავმჯდომარე ჩვენს ქვეყანაში ძირგამომთხრელ საქმიანობას ეწეოდაო (წადი და უმტკიცე ლუკაშენკოს, რომ ამ ძირის გამოთხრით ბელორუსია თავისუფლების დიდ გზაზე უნდა გამოსულიყო – **ს. ა.**ძ, რითი ვიმართლოთ თავიო?

ერთი სიტყვით, ჩვენი პრეზიდენტი შავ დღეში აღმოჩნდებოდა.

ახლა, მეორე ვარიანტი.

თუ პრეზიდენტს არ აცნობა და ჩუმად გაემგზავრა, მტრის თვალის ასახვევად პასპორტი მაინც უნდა აეღო სხვა გვარზე, ვთქვათ, გიიომ ტარგამიზე, რათა წარუმატებლობისა და ჩავარდნის შემთხვევაში, ისევ და ისევ ქვეყანა და პრეზიდენტი არ ჩაეყენებინა უხერხულ მდგომარეობაში. მაგრამ, ნუთუ ქვეყნის ხელმძღვანელთაგან არავინ (თუნდაც პარლამენტის თავმჯდომარემძ ერთხელ მაინც არ მოიკითხა, სად დაიკარგა ეს კაცი უტარო კოვზივითო?

ამ დღეებში რუსეთის ტელევიზიის პირველი არხის (OPTძ მიმომხილველს მიხეილ ლეონტიევის (ამ შემთხვევაში მნიშვნელობა არ აქვს, შერეკილია თუ არაძ მიერ გავრცელებული სატელეფონო საუბრის ფარული ჩანაწერი მოვისმინეთ, გივი თარგამაძე ბელორუსიის ოპოზიციის ლიდერის მილინკევიჩის მოკვლას რომ გეგმავს იმავ ოპოზიციის ღალატისთვის. ამაზე არ შეჩერდა და მეორე დღეს ლეონტიევმა სულ ლენჩი, დებილი და გონებასუსტთა სკოლადამთავრებული უძახა ჩვენი პარლამენტის კომიტეტის თავმჯდომარეს.

ამ ბრალდებაზე, თუნდაც ოდიოზური, სკანდალური კაცის, ჩვენი ქვეყნის დაუძინებელი მტრის ხელიდან გამოსულზე და ყოვლად დაუჯერებელზე, ნამდვილად არ ეგებოდა ისეთი ხელის აქნევა, როგორც ბატონმა გივი თარგამაძემ გააკეთა: ახლა იქნებ კენედის მკვლელობაც მე დამაბრალოსო, არც ერთი განათლებული ადამიანი ამას სერიოზულად არ აღიქვამსო.

არადა, აქ, ალბათ, მართლაც სწორი იქნება დავით გამყრელიძის წინადადება, გამოვითხოვოთ სატელეფონო საუბრის ის ჩანაწერი და მისი ნამდვილობის დასადგენად, დასავლეთის რომელიმე ავტორიტეტულ ლაბორატორიას ექსპერტიზისთვის გადავცეთო.

მანამდე კი, ალბათ, ბატონმა მიხეილ სააკაშვილმა შეძლებისდაგვარად უნდა აკრძალოს ჩვენი ყმაწვილების აქეთ-იქით სირბილი რევოლუციის ექსპორტის მიზნით. ერთხელაც იქნება, ცუდად წავიმტვრევთ კისერს ამ „ექსპორტით“. ესეც არ იყოს, მოგეხსენებათ, ცუდი მაგალითი გადამდებია და რა გარანტია გვაქვს, ვინმე უცხოელმა ჩე გევარამ (მიმდევრები მას მხოლოდ საქართველოში კი არ ჰყავსძ ჩვენ თვითონ რაიმე ახალი, უკულმართი, განანის რევოლუცია არ შემოგვაპაროს.

დაბოლოს. სრულიად გასაგები ადამიანური ცნობისმოყვარეობის გამო უსაშველოდ მაინტერესებს, როცა დრო მოვა (ღმერთმა ეს დრო რაც შეიძლება გვიან მოიყვანოს!ძ, რომელ მადლიერ ქვეყანას დარჩება სახსოვრად შენი ხელები, კომანდანტე ჩე-გივი – არა?!

სანდრო ალექსიძე

◉ სტუდენტური განსჯა

ახალი რევოლუცია არ გვჭირდება

ვინ მოთვლის რამდენი საუკუნეა, რაც საქართველო როგორც სახელმწიფო არსებობს და, რა თქმა უნდა, ყოველთვის სათავეში მმართველი (მეფეძ ჰყავდა. მას მოწინააღმდეგეები არასდროს აკლდა.

დღეს მეფე არ არის, პრეზიდენტია, მოწინააღმდეგეებს კი ოპოზიცია ჰქვია. დღევანდელი ოპოზიცია კრიჭაში უდგას ხელისუფლებას. მე არც ხელისუფლების მომხრე ვარ და არც ოპოზიციისა, ამიტომ ორივე მხარის კარგსაც და ცუდსაც კარგად ვხედავ.

დღეს ოპოზიციაში ბევრი ისეთი სახეა, რომლებიც თავიდან ხელისუფლებად მოგვევლინენ, მაგრამ, შემდეგ, ხელისუფლების არასწორი ნაბიჯების გამო, მას გამოეყვნენ და ოპოზიციას შეუერთდნენ.

ოპოზიცია ცდილობს ხალხის ინტერესების დაცვას, მის გვერდში დგომას და ხელისუფლების მცდარი ნაბიჯებისთვის ფარდის ახდას, მაგრამ ამასთან თვალი „ნაჯახისკენ“ უჭირავს. ხალხი კი დაიღალა ამდენი ღრიანცელით. იგი ჯერჯერობით მზად არ არის ახალი რევოლუციისთვის. „წამდაუწუმ რევოლუციები“ არც ერთ ქვეყანაში არ ხდება. მოვიდა ახალი ხელისუფლება, რაღაც არ მოგვეწონა და უცებ – მიტინგები, „გადადექი!“ ეს ყველაფერი ქვეყნისათვის ძალზე საზიანოა. ყველაფერს თავისი დრო აქვს. ჩვენი პრეზიდენტი ხალხმა თავისი ნებით აირჩია, მაშინ პრეზიდენტმა განაცხადა: „ხალხია მთავრობა და არა ჩვენო!“ დღეს ამ „სიახლეზე“ ლაპარაკიც კი ზედმეტია, ხელისუფლებას ხალხი დაავიწყდა, მაგრამ რევოლუცია მაინც საჭირო არ არის.

ოპოზიციამ კეთილი ინებოს და ხელისუფლება „შეაჯანჯღაროს“, ხალხისკენ მოახედოს. ეს არის მისი დანიშნულება და არა ახალ-ახალი რევოლუციების აბოლება.

ანა კვარაცხელია

კატა-თაგვობანა

დღევანდელი ხელისუფლება და მისი ოპოზიცია ცნობილი მულტსერიალის „კატა და თაგვის“ პერსონაჟებს მაგონებს. თუმცა ვინ ვის როლს ასრულებს: ხელისუფლება – კატის, ოპოზიცია – თაგვის, თუ პირიქით, ჯერ ვერ გავერკვიე, რადგან როგორც ერთი, ისე მეორე მხარე მშვენივრად ირგებს კატის და თაგვის როლს და ნიღაბს, რა თქმა უნდა, სიტუაციისდა მიხედვით.

ხშირად ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ ჩვენს ხელისუფლებას ოპოზიცია არ ჰყავს, ან ჰყავს, მაგრამ იმდენად სუსტი, რომ ხშირად დაგებულ ხაფანგში ადვილად ებმება, რის შემდეგაც თავის დაღწევის ძალაც აღარ შესწევს. ლოგიკურად რომ ვიმსჯელოთ, სუსტი ოპოზიცია ხელს აძლევს ხელს ხელისუფლებას, რათა მის ფონზე უფრო ძლიერი გამოჩნდეს.

საერთოდ კი ხალხის აზრი დღეს არც ოპოზიციას აინტერესებს და არც ხელისუფლებას. მათ ხალხის აზრი მაშინ აინტერესებთ, როცა სჭირდებათ. როცა „კიბეზე ფეხს წამოკრავენ.“

ისინი სწორედ კატა და თაგვივით არიან, არც ურთიერთი ეთმობათ და ვერც რიგდებიან, გამუდმებით ექებენ ერთმანეთის საწინააღმდეგოს, რათა ერთი ნაბიჯით კიდევ წაიწიონ წინ.

თუმცა სანამდვილეში ყოველი მათი მოქმედება შეიძლება შეთანხმებული, წინასწარ გაანგარიშებული, ისეთივე დადგმული სპექტაკლი იყოს, როგორც ზემოხსენებული მულტსერიალი. ამიტომ ხალხის სახელით ლაპარაკი რომ არ გამომივიდეს, სჯობს თვით მკითხველმა შეურჩიოს და მოარგოს ხელისუფლებასაც და ოპოზიციასაც კატის და თაგვის როლი, რა თქმა უნდა საკუთარი გემოვნების მიხედვით.

მარეხ ჯოხაძე

უკეთესის მოლოდინში გული გადაგვეღალა

ე. წ. „ვარდების რევოლუციით“ მოსულმა ახალმა ხელისუფლებამ თავს გმირი უწოდა. მან, როგორც არაერთხელ მომხდარა, დაპირებებით მოხიბლა ხალხი და ოპოზიციაც ჩასაფრებული უცდიდა, თუ რომელ დაპირებაზე დაუცდებოდა ფეხი. ეს დრო ჩქარა დაუდგა. ახალმა ხელისუფლებამ ლოზუნგად ეს გაიხადა – „შევარდნაძის დრო არ გაგვიგონოთო“, თუმცა თითქმის ყველა მათგანი სწორედ შევარდნაძის დაფრთიანებულია და არც ოპოზიციის და არც ხალხის ლაპარაკი არ უნდა რომ გაიგონოს (ან იქნებ არც ესმისძ. ყველაფერს ისე აკეთებენ, როგორც თვითონ უნდათ, რამდენიც გინდათ იყვირეთ, ილაპარაკეთ, წერეთ და იკითხეთო.

ახალმა ხელისუფლებამ უამრავი ხალხი დაიჭირა ვინც იყო თუ არ იყო დასაჭერი.

სამსახურებიდან გაყარეს პროფესიონალები და მათ ადგილზე ცხვირმოუხოცავი ბავშვები დასვეს. ღვაწლმოსილ მეცნიერებს ტესტირებებს მათი შვილიშვილის ტოლი ახალგაზრდები უტარებენ.

ხელისუფლება ყველაფერს ყიდის, მუზეუმიდან დაწყებული საზღვაო პორტებით დამთავრებული.

პენსიები 5 ლარით გადიდდა, სამაგიეროდ საშინლად გაძვირდა ყველაფერი – საწვავით დაწყებული მარილით დამთავრებული. აშენდა შადრევნები და უფასო სასადილოები, სამაგიეროდ უამრავ ადამიანს ჯერ კიდევ შია. ოპოზიცია კი ყვირის და ყვირის, ლაპარაკობს და ლაპარაკობს, მაგრამ ვინ უსმენს. ეს იმას ნიშნავს, რომ იგი ძალიან სუსტია და არ შესწევს ძალა ღირსეული წინააღმდეგობა გაუწიოს ქვეყნის ხელისუფლებას. ხალხს კი უკეთესის მოლოდინში გული გადაეღალა.

ეკა კახნიაშვილი
თბილისის მასმედიისა და საზოგადოებრივი კომუნიკაციების ინსტიტუტის მესამკურსელები

ენერგეტიკა

1. გზა სიბნელიდან

ანუ როგორ შეიჭამა ქადა ორი ხელით

გახსოვთ, ალბათ, პატივცემულო მკითხველო, რომ არცთუ დიდი ხნის წინათ, ელექტროენერგიის მომჭირნედ მოხმარების სააგიტაციოდ, ტელევიზიით ხშირად აჩვენებდნენ ასეთი შინაარსის ვიდეო კლიპს: სოფლად მცხოვრები მამა-შვილი ეზოში ხეებს წყალს უსხამს, შემდეგ კი, ვიდრე ჩაბნელებულ ოდასახლში შევლენ, ბავშვი მამას ეკითხება, აი, იმ ხეს რატომ არ მივუსხით წყალიო? ეგ ხე კი არა, სინათლის ბოძიაო, უპასუხებს მამა. სინათლე რა არისო, გაკვირვებით კითხულობს ბავშვი.

დიახ, ცოტა ხნის წინათ, სწორედ რომ, ასე იყო, ბავშვებს კი არა, ლამის უფროსებსაც დაგვავიწყდა რა სიკეთეა, როცა ბინა, გნებავთ ქუჩა, ღამით განათებულია. საერთოდაც, აქსიომაა: ყოველივე კარგს კაცი ადვილად ეჩვევა და ძნელად ელევა. ახლა კი მარტო თვალისჩინდაკარგული, ანდა გონებადაბინდული კაცი ვერ დაინახავს, იმას, რომ ბოლო დროს საქართველოს ენერგომომარაგება, ფაქტობრივად, თითქმის ისეთივეა, როგორც ოდესღაც იმ „ავად სახსენებელ დროს“ იყო, სოციალიზმს რომ აშენებდნენ. ასეა თბილისში, სხვა მსხვილ ქალაქებში, ასეა მთლიანად ქვეყნის რეგიონებში.

ამის მიღწევა კი, როგორც ბოლო წლების მწარე პრაქტიკამ დაგვანახა, ადვილი სულაც არ იყო, მომხმარებელთათვის ელექტროენერგიის პრაქტიკულად 24-საათიანი გარაფიკით მიწოდების მისაღწევად და, მით უმეტეს, შესანარჩუნებლად, ენერგეტიკოსთა უდიდესი მონდომება, ძალთა სრული მობილიზება და, რაც მეტად მნიშვნელოვანია, ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მეტად სოლიდური თანხების მიზნობრივი ხარჯვა იყო აუცილებელი.

რა გაკეთდა ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქვეყნის ელექტროსადგურებისა და გამანაწილებელი ქსელის რეაბილიტაციის, ასევე ელექტროენერგიის გამომუშავების გაზრდის მხრივ. აი, ის გამჭოლი თემა, რომელიც წამყვანი იყო საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილესთან არჩილ ნიკოლაიშვილთან საუბრისას.

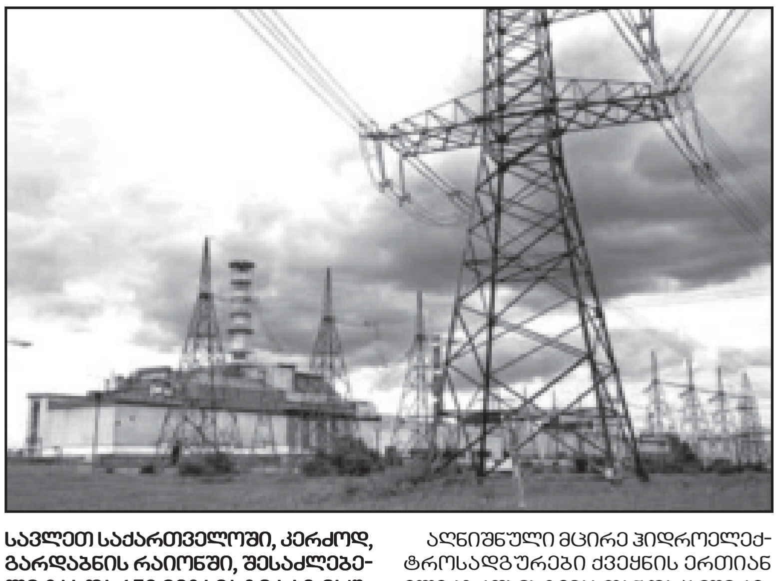

— ქვეყნის ენერგოსისტემის საიმედო მუშაობა დიდადაა დამოკიდებული ელექტროსადგურების და გამანაწილებელი ქსელის საიმედო მუშაობაზე, — აღნიშნა მინისტრის მოადგილემ. — ამ მხრივ მეტად მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა 2003-2004 წლებში, როცა ძალიან ხშირად გაჩერებული იყო ჰიდროელექტროსადგურების აგრეგატების უმეტესი ნაწილი, გამუდმებით გამოდიოდა მწყობრიდან მეცხრე ენერგობლოკი. ამას ემატებოდა ენერგოსექტორის რეაბილიტაციისთვის გამოყოფილი ფულადი სახსრების აშკარა უკმარისობა, მეზობელ ქვეყნებთან ენერგეტიკის სფეროში მოუწესრიგებელი ურთიერთობები, დაზიანებული ელექტროგადამცემი ხაზები ასევე ელექტროენერგიის მოხმარების მოუწესრიგებელი აღრიცხვიანობა, რაც დარგის მუშაკებს უდიდეს პრობლემებს გვიქმნიდა დედაქალაქისა და საქართველოს სხვა ქალაქების, მთელი რეგიონების ელექტროენერგიით მომარაგებაში.

აღნიშნული პრობლემების გადაჭრა, ცხადია, ენერგოსექტორში მნიშვნელოვანი ფინანსური დანახარჯის გარეშე შეუძლებელი იყო. ამიტომაც 2005-2006 წლების სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებული და, შესაბამისად, გამოყოფილი იყო თანხები, რომლებიც დაიხარჯა და ამჟამადაც იხარჯება ელექტროსადგურებისა და გამანაწილებელი ქსელის აღდგენისთვის.

ბატონ არჩილ ნიკოლაიშვილის თქმით, ბოლო ორი წლის განმავლობაში (ენგურჰესის აგრეგატების რეაბილიტაციის გარდა, რომლის შესახებ ლაპარაკი მომდევნო წერილში გვექნება) მიმდინარეობს საშუალო და მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურების რეაბილიტიაცია. კერძოდ, **სადღეისოდ აღდგენილია და მოქმედებენ თბილსრესის მესამე და მეოთხე ენერგობლოკები, გარდაბანში, თბილსრესის მიმდებარე ტერიტორიაზე აშენდა ახალი გაზოტურბინული თბოელექტროსადგური. ყოველივე ამის შედეგი კი ის გახლავთ, რომ აღმოსავლეთ საქართველოში, კერძოდ, გარდაბნის რაიონში, შესაძლებელი გახდა 650 მეგავატი ბაზისური სიმძლავრის ამოქმედება.**

გარდა ამისა, სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს ვარნილჰესში, შაორჰესში, ძევრულჰესში, რიონჰესში, გუმათჰესების კასკადში, ასევე აღდგენითი სამუშაოები შესრულდა ვარციხჰესების კასკადშიც. სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით გაგრძელდა 2003 წელს შეჩერებული ლაჯანურჰესისა და ხრამჰესის რეაბილიტაცია, რომლის დასრულების შემდეგ წლეულს შესაძლებელი გახდება 220 მეგავატის სიმძლავრის აღდგენა.

საგანგებოდ აღსანიშნავია ისიც, რომ საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების ინფრასტრუქტურისა და მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად **აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შუახევის რაიონსა და სვანეთში, დალი-კოდორის ხეობაში, დასასრულს უახლოვდება 2 მეგავატის სიმძლავრის ჩირუხი-სანალიასა და 250 კილოვატის სიმძლავრის ომარიშარასჰესების მშენებლობა.**

აღნიშნული მცირე ჰიდროელექტროსადგურები ქვეყნის ერთიან ელექტროსისტემასთან დაკავშირებული იქნება მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზებით.

საბოლოო ანგარიშით, ორი წლის მუშაობის შედეგად, ჰიდროელექტროსადგურების სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, მთლიანად აღდგება 550 მეგავატი სიმძლავრე.

— ასევე დიდი მოცულობის სამუშაოები ჩატარდა მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის პროგრამითაც, კერძოდ, **უნიკალური სამუშაოები შესრულდა „კავკასიონის“ აღსადგენად,** — განაგრძობს საუბარს ბატონი არჩილ ნიკოლაიშვილი. — საქმე ის გახლავთ, რომ სარემონტო სამუშაოების დროს, განსაკუთრებით ზვავსაშიშ მონაკვეთზე, გამოვიყენეთ უნიკალური ტექნოლოგია, რომლის მეშვეობითაც ანძის ნაცვლად გადამცემი ხაზი დაეკიდა კლდეებს შორის გაბმულ სპეციალურ ბაგირზე. კიდევ ერთხელ გავიმეორებ: **შესრულებული სამუშაო თავისი ტექნოლოგიით უნიკალურია, ვინაიდან კლდეებს შორის მანძილი ერთ კილომეტრს აღემატება, გაბმულ ბაგირებზე კი დაკიდებულია 500-კილოვატიანი გადამცემი ხაზი!**

ალსანიშნავია ისიც, **რომ აღდგენილია მეზობელ ქვეყნებთან — რუსეთთან, თურქეთთან, აზერბაიჯანსა და სომხეთთან დამაკავშირებელი მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები, რის შედეგად ელექტროენერგეტიკული სისტემის პარალელურ რეჟიმში მუშაობის, პარამეტრებისა და, შესაბამისად, მდგრადობის შენარჩუნების საშუალება მოგვეცა.**

მინისტრის მოადგილის თქმით, დასასრულს უახლოვდება რეგიონული მომხმარებლების კომუნალური და ინდივიდუალური გამრიცხველიანება, რაიონებში ბილინგის სისტემის შექმნა და მისი სრულყოფა. დიდი მოცულობის სამუშაოები ჩატარდა ელექტრო-და გაზგამანაწილებელი კომპანიების კვლავაღჭურვის, ქსელების მოწესრიგებისა და კომერციული დანაკარგების შესამცირებლად.

— **გაწეული სარეაბილიტაციო სამუშაოების დიდი მოცულობის მიუხედავად, სადღეისოდ ქვეყანაში მაინც მრავლად გვაქვს პრობლემური ელექტროსადგური, რომლებსაც მოწყობილობების სრული რეაბილიტაცია, ანდა, სულაც, მთლიანად შეცვლა სჭირდება. ამის მიზეზი კი ის გახლავთ, რომ მხოლოდ სარემონტო სამუშაოებს სასურველი შედეგი არ მოჰყვება. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ უდიდესი შრომა და სახსრები იხარჯება არსებული სიმძლავრეების, გადამცემი ხაზებისა და სადისტრიბუციო ქსელის შენარჩუნებისთვის,** — ასე ჩამოაყალიბა ბატონმა არჩილ ნიკოლაიშვილმა ქვეყნის ელექტროენერგეტიკული სისტემის ერთ-ერთი მწვავე პრობლემა.

მან ასევე აღნიშნა, **რომ წლეულს დაინტერესებული კომპანიები გამოხატავენ ახალი მძლავრი და საშუალო სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობის სურვილს. საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს მოთხოვნით და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) თანადგომით მოხდება ხუდონჰესის წინასაპროექტო გამოკვლევა, რომელსაც დააფინანსებს მსოფლიო ბანკი (3,2 მილიონი დოლარით).**

ამავე დროს, ტენდერები ჩატარდება მძლავრი ელექტროსადგურების მშენებლობ აზე მდინარე რიონის ჰესების კასკადზე, კერძოდ, ნამახვანჰესის (250 მეგავატის სიმძლავრის); ტვიშიჰესისა და ჟონეთიჰესის (100-100 მეგავატი); ფარავანჰესის (120 მეგავატი). აგრეთვე საშუალო სიმძლავრის: ბახვიჰესების კასკადის (22,3 მეგავატი); ნენსკრაჰესების კასკადის (50 მეგავატი); ჩელთიჰესის კასკდის (13 მეგავატი) და მრავალ სხვა მცირე ჰესის მშენებლობაზე; თურქეთთან დაკავშირებული 500 კილოვატის ძაბვის გადამცემი ხაზის მშენებლობაზე და სხვა.

ოთარ ტურაბელიძე

ინფორმაცია

ლეონტიევი: „საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკური იდიოტიზმის დონე საკმაოდ მაღალია“

რუსეთის პოლიტიკური მიმომხილველი მიხეილ ლეონტიევი აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთის განვითარების პოლიტიკურ პერსპექტივებზე საუბრობს და ამბობს: „რუსეთი რომ მიიჩნევდეს, რომ მის მიერ ცალმხრივი აღიარება ამ სახელმწიფოებისა მის პოზიციებს კიდევ უფრო გაამყარებდა, ის ამას ნამდვილად გააკეთებდა. ჩვენ ჯერ კიდევ ვიტოვებთ იმედს, რომ საქართველოში ადრე თუ გვიან რუსეთისთვის სასურველი რეჟიმი დამყარდება, მაგრამ ყოველივე ეს სააკაშვილის გადადგომის, გნებავთ, გადაგდების შემდეგ მოხდება ალბათ.“

მისივე თქმით, იგი არ გამორიცხავს, რომ ეს არცთუ შორეული პერსპექტივაა, რადგან საქართველოსთვის ამგვარი ცვლილებები უცხო როდია. „შესაძლოა ეს, ხვალაც და ზეგაც მოხდეს. საქართველოში ხომ ის ადამიანიც კი, რომელმაც თავისუფალ, დემოკრატიულ არჩევნებში გაიმარჯვა, მეორე დღეს შესაძლოა უთავოდ დარჩეს. საქართველოში ეკონომიკური სიტუაცია შემზარავია, ხოლო ამჟამინდელი ხელისუფლების პოლიტიკური იდიოტიზმის დონე — ძალიან დიდი. ასე რომ, აქ გამორიცხული არაფერია.

ჯი-ეიჩ-ენი

წაყენებული ბრალდება უსაფუძვლოა, თუ...

ლეიბორისტული პარტიის პოლიტიკური მდივანი გიორგი გუგავა მიიჩნევს, რომ ხელისუფლებამ სასწრაფოდ უნდა დაამტკიცოს რუსეთის პირველი არხით საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის ხელმძღვანელის გივი თარგამაძისადმი წაყენებული ბრალდების უსაფუძვლობა, წინაალმდეგ შემთხვევაში სერიოზული საერთაშორისო სკანდალი გარდაუვალია. „იქმნება შთაბეჭდილება, თითქოს ხელისუფლება უცხო ქვეყნებში მკვლელობებს გეგმავს“, — აღნიშნა გიორგი გუგავამ და დასძინა, რომ დადასტურების შემთხვევაში ეს ძალიან მძიმე ბრალდებაა, რომელსაც მკვლელობის ორგანიზებისა და უცხო ქვეყნის საქმეებში უხეში ჩარევის კვალიფიკაცია მიენიჭება.

მედიანიუსი

თბილისის ავტოპარკი შეივსება

თბილისში 15 მაისამდე 26 „ბოგდანის“ ტიპის ავტობუსი ჩამოვა. თბილისის მერიის სატრანსპორტო სამსახურის ინფორმაციით, ავტობუსების ჩამოყვანის ბოლო ვადა 15 მაისია და ეს ავტობუსები ძირითადად დედაქალაქის გარეუბნებში იმოძრავებენ.

სატრანსპორტო სამსახურში ამ დროისთვის მიმდინარეობს საავტობუსო პარკის რეფორმირების პროცესი და დაახლოებით თვენახევარ-ორ თვეში შემუშავდება საათობრივი გრაფიკები, რომლის მიხედვითაც განხორციელდება ავტობუსების გადაადგილება.

რუსული ბაზები გასასვლელად მზად არიან

რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს მიერ გუშინ გაკეთებული განცხადებით, რუსულ მხარეს საქართველოდან გასაყვანად ჯარები მზადყოფნაში ჰყავს.

„ამგვარ დასკვნამდე მივიდა რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს მიერ შექმნილი სპეციალური კომისია რომელმაც ახალქალაქისა და ბათუმის 62-ე და 12-ე სამხედრო ბაზები შეამოწმეს. ამ ბაზებიდან ტექნიკისა და პერსონალის პირველი პარტიები გასასვლელად მზად არიან“, — განაცხადა ამიერკავკასიის ჯარების სარდლის მოადგილემ, პოლკოვნიკმა ვლადიმერ ყუფარაძემ.

ჯი-ეიჩ-ენი

ფასები

ვინ „იბანს ხელებს?"

საქართველოში საწვავზე ფასების ზრდა ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულებას გაზრდის, მიიჩნევენ ექსპერტები, თუმცა თბილისში სამარშრუტო ტაქსებით მგზავრობის ფასის გაზრდას არ ვარაუდობს დედაქალაქის სატრანსპორტო სამსახური.

აღნიშნული უწყების საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის აკაკი ჯოხაძის განცხადებით, მგზავრობის ფასს ბაზარი არეგულირებს და თბილისის მთავრობას არა აქვს უფლება ჩაერიოს ფასწარმოქმნის პროცესში, თუმცა იმის გამო, რომ დედაქალაქში არსებობს მუნიციპალური ტრანსპორტი სამარშრუტო ტაქსების მეპატრონეები მუნიციპალურ ტრანსპორტზე დაბალი ფასის გამო მგზავრობის ღირებულებას ვერ გაზრდიან.

მისივე თქმით, მუნიციპალური ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულება არ გაიზრდება, რაც სამარშრუტო ტაქსების მეპატრონეებს არ მისცემს საშუალებას მგზავრობის ღირებულება გაზარდონ.

რაც შეეხება საქალაქთაშორისო ტრანსპორტს, საქართველოს საავტომობილო ტრანსპორტის ადმინისტრაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში აქვს უფლება ჩაერიოს ფასწარმოქმნაში, თუკი ტრანსპორტზე იარსებებს მონოპოლია, რაც დღესდღეობით საქართველოში არ არის.

როგორც საავტომობილო ტრანსპორტის ადმინისტრაციაში აცხადებენ, მგზავრობის საფასურის გაზრდა საქალაქთაშორისო რეისებზე არ არის გამორიცხული, რადგან ფასებს ბაზარი აწესრიგებს. ამ დროისთვის ავტოსადგურებში ფასები შენარჩუნებულია და მისი საშუალო ღირებულება საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში გადაადგილებაზე 7-დან 20 ლარამდე მერყეობს.

ჯი-ეიჩ-ენი

განსჯა

აფხაზეთის პრობლემა

მიზეზები და მოგვარების გზები

5. ბარბაროსულად მიმდინარეობს უნიკალური ჯიშის ხეების, ტყის ჩეხვა, რომელსაც მოჰყვა მეწყერები. ნადგურდება ფლორა და ფაუნა.

6. პარლამენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების მიუხედავად, გრძელდება აფხაზეთში ობიექტების, დაწესებულებების გასხვისება სხვადასხვა ფირმაზე, კერძო პირებზე რუსეთის ფედერაციიდან.

7. ხდება აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის უძრავი და მოძრავი ქონების გასხვისება ასევე სხვა ქვეყნის მოქალაქეებზე.

8. რუსეთის ხელისუფლების მიერ აფხაზეთის ტერიტორიის ანექსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი საფუძვლების განმტკიცებისათვის დაჩქარებული მეთოდით ხდება აფხაზეთში მცხოვრები ხალხის „მითვისება“ – რუსეთის მოქალაქეობის პასპორტების ტოტალურად დარიგება მტკიცე და დაბალ ფასებში.

9. დსთ-ს სამიტის გადაწყვეტილების მიუხედავად, რუსეთის ფედერაციის უწყებებს უკვე თითქმის 10 წელზე მეტია გახსნილი აქვთ საზღვარი, 3-4 წლის წინათ გაიხსნა რკინიგზა, აფხაზეთში თავისუფლად შედის პროდუქტები, სამრეწველო საქონელი, მათთან ერთად სხვადასხვა სახის თანამედროვე შეიარაღება.

10. საქართველოს პარლამენტმა რატიფიცირება გაუკეთა დევნილთა და იძულებით გადაადგილებულთა შესახებ ჟენევის 1996 წლის კონვენციას და 130 ქვეყნის მიერ ხელმოწერილ პროტოკოლს.

გაეროს დევნილთა უმაღლესი კომისარიატის მხარდაჭერით ქვეყანაში განხორციელდა ჰუმანიტარული დახმარების სხვადასხვა პროექტი. შესწავლილი და გაანალიზებულია დევნილთა სოციალური მდგომარეობა საქართველოს რეგიონებში. რეალურად არსებული სტატისტიკისა და მონაცემების ბაზაზე დადგენილია სასიცოცხლო პირობების შექმნაში ვინ გაუწია დევნილებს დახმარება:

1ძ 48 პროცენტს (124000 დევნილსძ – ნათესავებმა და მეგობრებმა;

2ძ 26 პროცენტს (67000 დევნილსძ – სახელმწიფომ;

3ძ 1 პროცენტს (2600 დევნილსძ – საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა;

4ძ 1 პროცენტს (2600 დევნილსძ – სხვადასხვა წყარომ;

5ძ 24 პროცენტს (62400 დევნილსძ – არავითარი დახმარება არ მიუღია.

1992-1998 წ.წ. დევნილთა და იძულებით გადაადგილებულთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს ხელისუფლებამ მიიღო 49 სხვადასხვა გადაწყვეტილება. მათ შორის, კანონი „დევნილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შესახებ“ (28.06.96 წ.ძ, საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „აფხაზეთის კონფლიქტის დარეგულირების ღონისძიების შესახებ“ (17.04.96 წ.ძ. მიუხედავად ამისა, დევნილთა მატერიალური მდგომარეობა არ უმჯობესდება, არა აქვთ საშუალება სამედიცინო დახმარებისა, სასტუმროებში, საერთო საცხოვრებლებში, სადაც ისინი მცირეწლოვანი შვილებით (1993 წელს – 7-8 წლისანიძ, ცხოვრობდნენ მიზერულ ფართზე, ეს ბავშვები 12 წლის შემდეგ 19-22 წლისანი გახდნენ და იძულებული შეიქნენ დროებით მიტოვებულ ობიექტებში – საწარმოებში შესულიყვნენ უნებართვოდ საცხოვრებლად. ამიტომ ყოველდღიურად იზრდება დევნილების მიერ სხვადასხვა ობიექტებში უკანონო შეჭრა. მიმდინარეობს სამართლებრივი დავები დევნილებსა და ახალ მეპატრონეებს შორის, რომელიც უმეტეს შემთხვევაში დევნილთა გამოსახლებით მთავრდება. ეს პრობლემა შესწავლილია და განაპირობა ოჯახების ზრდამ. დევნილთა მრავალრიცხოვანი ოჯახები რაიონებში (უფრო მეტად დასავლეთ საქართველოშიძ ყოფილ ფერმებსა და საწყობებში ცხოვრობენ.

11. აფხაზეთის პრობლემის გადაწყვეტის საქმეში სერიოზული ვაკუუმია. აფხაზეთის წარმომადგენლობა არ არის ქვეყნის უმაღლეს ორგანოში (პარლამენტშიძ, პოლიტიკურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით რეალურად აფხაზეთი ამით ამოვარდნილია საქართველოს პოლიტიკური სივრციდან.

12. აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს პოლიტიკური ფუნქციები სერიოზულად შეზღუდულია. ის რეალურად არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობს აფხაზეთის პრობლემის გადაწყვეტაში.

აფხაზეთის პრობლემის გარშემო ამ ბოლო 10-12 წლის განმავლობაში გაკეთებულია მრავალი ანალიზი, გამოკვლევა, ჩატარებულია მრავალი მოლაპარაკება რუსეთში, ევროპაში, ამერიკაში, სხვადასხვა ქალაქში, სხვადასხვა ფორმატით, მაგრამ შედეგი, ჯერჯერობით, სამწუხაროდ, ნულის ტოლია. ამის მიზეზი არის ის, რომ ჩვენ ამ მოლაპარაკებებზე მივდივართ (მხედველობაში მაქვს სამუშაო ჯგუფებიძ სრულიად მოუმზადებლად, რადგანაც ჯერჯერობით თვით ქვეყანაში არ არის გადაწყვეტილი მრავალი პოლიტიკური, კონსტიტუციური, სამეცნიერო გლობალური საკითხი, რომელთა რეალურად მოგვარების გარეშე პოლიტიკოსებისა და დიპლომატების მუშაობა შეუძლებელია.

პირველ რიგში გამოვყოფდი ორ მთავარ საკითხს:

I. მოწვეულ უნდა იქნენ ქვეყნის წამყვანი მეცნიერები, რომლებიც მოამზადებენ დასკვნას, რეალურად გაასწორებენ ვაიმეცნიერების მიერ შექმნილ სუროგატს აფხაზების წარმომავლობის შესახებ და წარმოადგენენ ისტორიულ მასალებზე დაყრდნობით შექმნილ დოკუმენტს, რომელიც წაადგებოდა აფხაზეთის პრობლემის გადაწყვეტის და ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საქმეს.

II. საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ცვლილება კონსტიტუციაში და განსაზღვრა, რომ საქართველოს მომავალი პარლამენტი აირჩევა 150 დეპუტატის შემადგენლობით, აქედან 50 დეპუტატი არჩეული იქნება მაჟორიტარული წესით, ხოლო დანარჩენი 100 – პარტიული სიებით. აქედან გამომდინარე, უნდა მოხდეს სერიოზული კონსტიტუციური ცვლილებები ქვეყნის მმართველობის სისტემაში, სახელმწიფო-ტერიტორიულ, ადმინისტრაციულ დაყოფაში. უნდა გაირკვეს, როგორი იქნება ჩვენი წარმოდგენით აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის სტატუსი, მათი ადგილი საქართველოს ერთიან ოჯახში.

ანზორ წოწონავა,
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს ფრაქცია „ახალი აფხაზეთი – დაბრუნების“ თავმჯდომარის მოადგილე

დასასრული. დასაწყისი იხ. „სრ“ № 73, 74, 76, 77.

სასამართლო

ორი კოლოფი სიგარეტისთვის ციხეში ექვს წელს გაატარებს

თბილისის საქალაქო სასამართლომ 20 წლის ომარ არღვლიანს ექვსი წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა, მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში მოხდით. საბრალდებო დასკვნით მას ბრალი ყაჩაღობაში ედება, კერძოდ: თავდასხმა სხვისი ქონების მისაკუთრების მიზნით, ჩადენილი ადამიანის სიცოცხლის და ჯანმრთელობისთვის საშიში ძალადობით და მუქარით, ჯგუფურად, საცავში უკანონო შეღწევით.

2004 წლის ოქტომბერში არღვლიანი და გამოძიებისთვის დღემდე დაუდგენელი ორი პიროვნება, შეიარაღებულები თავს დაესხნენ თბილისში, ჭიჭინაძის ქუჩაზე მდებარე მაღაზია „ზარიძე მიშას“ გამყიდველს გუგული სარქისიანს, ხელ-ფეხი შეუკრეს, პირი აუკრეს და სასურსათო საქონელი გასტაცეს, ხელს თან ოთხი ლარიც გააყოლეს. მაღაზიასთან მცხოვრებმა მეზობლებმა არღვლიანი შემთხვევის ადგილზე დააკავეს. ჩხრეკისას მას ჯიბიდან მოპარული ორი კოლოფი სიგარეტი აღმოაჩნდა, მისმა მეგობრებმა კი ნაქურდალთან ერთად მიმალვა მოასწრეს.

სასამართლო სხდომაზე დაკითხვისას განსასჯელმა წარდგენილ ბრალდებაში თავი დამნაშავედ არ ცნო და განმარტა, რომ ვარკეთილში მცხოვრები მისი ნაცნობები, ლერი და ლევანი, რომელთა გვარები არ იცის, მივიდნენ მასთან და გარკვეულ ფასად სამუშაოს შესრულება შესთავაზეს. ის დათანხმდა და წავიდნენ, „აფრიკის“ დასახლებაში ერთ-ერთ მაღაზიაში შევიდნენ, სადაც მისგან მოულოდნელად ბიჭებმა ცეცხლსასროლი იარაღის მუქარით გამყიდველს ფული მოსთხოვეს. უარის შემდეგ კი იგი დააბეს და მაღაზიიდან ნივთებთან ერთად ფულიც წაიღეს.

სასამართლომ განიხილა წარმოდგენილი სისხლის სამართლის საქმე, მოისმინა განსასჯელისა და მოწმეთა ჩვენებები, მხარეთა განმარტებები, შეაფასა საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებები და მიიჩნია, რომ მიუხედავად ბრალის უარყოფისა, განსასჯელ არღვლიანის მიმართ წარდგენილი ბრალდება დადასტურებულია საქმეში არსებული მტკიცებულებებით.

სასჯელის განსაზღვრის დროს სასამართლომ მხედველობაში მიიღო ჩადენილი დანაშაულის საზოგადოებრივი საშიშროების ხასიათი და ხარისხი, განსასჯელის პიროვნება, მისი ბრალის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები. რადგან არღვლიანმა დანაშაული არასრულწლოვნების პერიოდში ჩაიდინა, ხასიათდება დადებითად და წარსულში არ არის ნასამართლევი, სასამართლომ მას აღნიშნულ სასჯელზე გათვალისწინებულ მინიმალური პატიმრობა შეუფარდა.

ლელა მანაველიშვილი

შიდსი

საუკუნის შავი ჭირი

შიდსის ვირუსმა განვითარებადი ქვეყნებიდან (ლათინური ამერიკა, აფრიკა, აზიაძ ევროპასა და ამერიკაში დიდი ხანია გადაინაცვლა. ეს საშინელი დაავადება ისე მოედო მსოფლიოს და იმდენი ადამიანის სიცოცხლე შეიწირა, რომ მედიცინის მუშაკებმა მას განუკურნებელი სენი შეარქვეს. ხსნა არსაიდან არის. შიდსით დაავადებული მილიონობით ადამიანი იღუპება დედამიწაზე ყოველწლიურად. თუ ადრე შიდსი ღარიბ-ღატაკთა სენად ითვლებოდა, ახლა მსოფლიოს განვითარებულ ქვეყნებში ასობით ხელოვანს, სპორტსმენსა და მილიონერს უღებს ბოლოს. გამონაკლისი არც პოსტსაბჭოური სივრცეა და მით უმეტეს ჩვენი ქვეყანაც. მართალია, მეცნიერთა მცდელობით გასული საუკუნის 90-იან წლებში კომბინირებული პრეპარატების საშუალებით ინფიცირებულთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა შედარებით გაიზარდა, მაგრამ ისეთი პრეპარატის შექმნა, რომელიც საბოლოოდ სძლევს ვირუსს, ჯერჯერობით ფანტასტიკის სფეროს განეკუთვნება. შიდსით დაავადებულთა 80 პროცენტის ასაკი 15-30 წლამდე მერყეობს. ვირუსის მატარებელი მამაკაცები ორჯერ ჭარბობენ ქალებს. გთავაზობთ იმ საქვეყნოდ ცნობილი პიროვნებების სიას, ვინც შიდსის ვირუსით გარდაიცვალა.

მიშელ ფუკო (1926-1984ძ, ფრანგი ფილოსოფოსი, რომელმაც დიდი გავლენა იქონია XX საუკუნის ევროპულ მსოფლმხედველობაზე.

გია კარანჯი (1960-1986ძ სუპერმოდელი.

ანჯეი ნეპელა (1951-1989ძ მსოფლიოს სამგზის და ევროპის ხუთგზის ჩემპიონი ფიგურულ სრიალში. 1972 წლის ოლიმპიადის ჩემპიონი მამაკაცთა შორის.

ტომ ფოგერტი (1941-1990ძ მუსიკოსი, ანსამბლი „Creedence Clearwater Revival“-ის რიტმგიტარისტი.

ფრედი მერკური (1946-1991ძ მუსიკოსი, ლეგენდარული ანსამბლ „Queen“-ის წევრი.

აიზეკ აზიმოვი (1920-1992ძ ცნობილი ფანტასტი მწერალი.

ალან ბლიუმი (1930-1992ძ ფილოსოფოსი.

დენჰოლმ ელიოტი (1922-1992ძ ცნობილი ინგლისელი მსახიობი.

რუდოლფ ნურიევი (1938-1993ძ გამოჩენილი ბალერონი.

ჯონ 5 (1949-1994ძ 1976 წლის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონი, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონი ფიგურულ სრიალში.

ოფრა ხაზა (1957–2000ძ მომღერალი, ცნობილი მეცო-სოპრანო.

კარენ დიორი (1967-2004ძ ტრანსვესისტი მსახიობი, ტრანსექსუალურ თემებზე მოზარდთათვის გადაღებული ფილმების რეჟისორი.

მაგატო მანდელა (1950-2005ძ იურისტი, სამხრეთ აფრიკის პრეზიდენტის ნელსონ მანდელას ვაჟი, ნობელის პრემიის ლაურეატი.

ინფორმაცია

უცხოურ ბაზრებზე დამკვიდრება უჭირს

სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს წარმომადგენლებმა სავაჭრო-სამრეწველო პალატასა და სხვადასხვა ორგანიზაციებთან ერთად სტანდარტიზაციის, მეტროლოგიის, სერტიფიკაციის, უსაფრთხო საკვებისა და პროდუქციის ხარისხის შესახებ იმსჯელეს.

სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორი ნოდარ ხატიაშვილი აღნიშნავს, რომ სტანდარტიზაციის სფეროში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილების მიუხედავად ამ სფეროში ბევრი პრობლემა რჩება, რომელიც ქვეყანაში მრეწველობასა და ექსპორტის განვითარებას ხელს უშლის.

ვინ გაიმარჯვებს?

უნიკალურ ძეგლთა რეაბილიტაციის ე.წ. „მილიონიანი“ პროექტის ფარგლებში, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო ძეგლთა რესტავრაცია-რეაბილიტაციის საპროექტო წინადადებების მიღებას იწყებს.

საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადებაზე სამინისტრომ უკვე გამოაცხადა ტენდერი, რომლის მონაწილეებმაც ეროვნული კულტურული მემკვიდრეობის 8 ობიექტის სარესტავრაციო-სარეაბილიტაციო პროექტები უნდა წარმოადგინონ. წლეულს ასეთი ტიპის პროექტები სოფელ ატენის, მრავალძალისა და წალკის წმ. გიორგის სახელობის ეკლესიებზე მომზადდება.

ტენდერში გათვალისწინებულია ურავლის აგარას კომპლექსის სატრაპეზო და მთავარი ტაძარი, მაჩხაანის დარბაზული ეკლესია, ქოჩალოს ბაზილიკური ტაძარი, ოშორას დარბაზული ეკლესია და თბილისში ჭონქაძის №11-ში მდებარე საცხოვრებელი სახლი.

სარესტავრაციო-სარეაბილიტაციო პროექტების წარმოდგენის საბოლოო ვადა მიმდინარე წლის 30 ნოემბერს იწურება.

ჯი-ეიჩ-ენი

განცხადება

სს „რუსთავცემენტის“ რიგგარეშე კრების მოწვევის შესახებ

სს „რუსთავცემენტის“ გენერალური დირექტორი იწვევს სს-ის აქციონერებს რიგგარეშე საერთო კრებაზე, რომელიც გაიმართება 2006 წლის 10 მაისს 14 საათზე ქ. რუსთავში, მშენებელთა ქ. №70-ში მდებარე სააქციო საზოგადოების ადმინისტრაციული შენობის მე-2 სართულზე.

დღის წესრიგი:

ვადაგადაცილებული სასესხო ვალდებულებების გადახდის გადავადების შესახებ;

აქციონერთა საერთო კრების სააღრიცხვო დღე დანიშნულია 2006 წლის 5 აპრილს.

შენიშვნა: გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 13 აპრილის ნომერში გამოქვეყნებულ განცხადებაში „თბილგაზის ტენდერის გამართვის თაობაზე“ ტექსტში სიტყვა „ტენდერის“ ნაცვლად ყველგან უნდა იყოს სიტყვა „კონკურსი“.

„თბილგაზი“

◉ სიმართლე კი ასეთია!

„არცა არს რამე დაფარული, რაც არ გაცხადდეს…“

რუსეთიდან საქართველოში ერთი მილიარდი აშშ დოლარის გადმოგზავნის პროპაგანდისტული მითის მსხვრევის გამო

1999 წლის 20 ნოემბერს რუსული სააგენტო "ინტერფაქსმა" რუსეთის მაშინდელ პრემიერზე დაყრდნობით გაავრცელა ცნობა, **თითქოს რუსეთში მყოფი საქართველოს ყოველი მოქალაქე სამშობლოში ყოველთვიურად 200 აშშ დოლარს აგზავნის, ხოლო საერთო თანხა, წელიწადზე გაანგარიშებით, ერთ მილიარდ აშშ დოლარს აღწევს.**

მიუხედავად იმისა, რომ ზემოხსენებული მონაცემები თითიდან იყო გამოწოვილი, მომდევნო წლებში *შრომითი მიგრანტების მიერ რუსეთიდან საქართველოში მილიარდი აშშ დოლარის რეპატრიირება* აჟიტირებულ თემად იქცა ამ ქვეყნის მედიაში, მას სხვადასხვა კონტექსტში „აბრუნებდა“ და „აულლებდა“ არაერთი რუსი პოლიტიკოსი – „ლიბერალიც“ და „დერჟავნიკიც“. ისინი ცდილობდნენ მთელ მსოფლიოში მიღებული შრომითი მიგრანტობა ქართველებთან მიმართებაში *რუსული სახელმწიფოს ქველმოქმედებად* წარმოეჩინათ. ხოლო იმაზე, რომ რუსეთს თავშეფარებულ ქართველთა დიდი ნაწილი სწორედ აფხაზეთიდანაა და მიგრანტადაც სწორედ ჩვენი დიდი მეზობლის სახელმწიფოებრივმა პოლიტიკამ აქცია, რა თქმა უნდა, ხმას არ იღებდნენ.

რუს პოლიტიკოსთაგან არც ის გახსენებია ვინმეს, რომ **შრომითი მიგრანტი, უპირველეს ყოვლისა, მისი დამსაქმებელი ქვეყნის ეკონომიკურ ძლიერებას ემსახურება** – ქმნის დოვლათს, იხდის გადასახადებს, მიღებული ხელფასით, იძენს რა საქონელს, ასტიმულირებს ადგილობრივ წარმოებას და მიწოდებას... **შრომითი მიგრანტების საშუალო შრომითი მწარმოებლურობა არასდროს არ არის იმაზე მეტი, ვიდრე ადგილობრივი მოსახლეობისა, ხოლო მათ მიერ თავიანთ ისტორიულ სამშობლოში გადაგზავნილი თანხის სიდიდე, როგორც წესი, გამომუშავებული თანხის (ხელფასის) ერთი მესამედიდან ნახევრამდეა.** ასეა მთელს მსოფლიოში და რუსეთიც, ამ მხრივ, გამონაკლისს არ წარმოადგენს.

ყოველივე ამის შესახებ, ანუ იმაზე, რომ შეუძლებელი იყო საქართველოდან მიგრანტთა რაოდენობის, რუსეთში შრომის მწარმოებლურობისა და სხვა ობიექტურ გარემოებათა გამო ამ მიგრანტებს მილიარდი აშშ დოლარი გადმოეგზავნათ საქართველოში, მე ვწერდი „საქართველოს რესპუბლიკის“ ფურცლებზე გამოქვეყნებულ სტატიებში *(არასტატისტიკური ვერდიქტი)* (9.12.1999) და *(რა ფერისაა მილიარდი?)*“ (24.01.2001).

გავიდა დრო და ამის აღიარება უკვე საერთაშორისო ავტორიტეტულ ინსტიტუტებზე დაყრდნობით რუსულ მედიასაც მოუწია. გაზეთში „ფინანსოვიე იზვესტია“ ამ ცოტა ხნის წინათ გამოაქვეყნდა მსოფლიო ბანკის, გაეროსა და შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის შეფასებები, რომელთა მიხედვითაც **რუსეთში მყოფი ყველა შრომითი მიგრანტი (გასტარბაიტერი) ყოველწლიურად სამშობლოში აგზავნის არანაკლებ 8 მილიარდ აშშ დოლარს, საიდანაც ქართველთა წილად მხოლოდ 2,6 პროცენტი მოდის.** შედარებისათვის: ეს მაჩვენებელი სომხებში 1,5-ჯერ, ხოლო აზერბაიჯანელებში – 8,5-ჯერ უფრო მაღალია.

ზემოხსენებული წყაროს მიხედვით, **რუსეთიდან საქართველოში შრომით მიგრანტთა მიერ გადმოგზავნილი თანხა 210 მილიონი აშშ დოლარია, ხოლო წილი საქართველოს მთლიან შიდა პროდუქტში - 3,6 პროცენტი (და** არა 30 პროცენტი, რითაც ასე გვამუნათებდნენ „ქველმოქმედი“ ქვეყნის პოლიტიკოსები „უმადური“ ქვეყნის შვილებს).

რუსეთში საშუალო ხელფასმა 2005 წელს 340 აშშ დოლარს გადააჭარბა (წლის ბოლოს – 390 აშშ დოლარს) და ბოლო ხუთი წლის მანძილზე სულ ცოტა, 4,5-ჯერ გაიზარდა. ხელფასების ზრდა, რა თქმა უნდა, მიგრანტთა შრომის ანაზღაურების ზრდის საშუალებასაც იძლევა. გასტარბაიტერთა მიერ სამშობლოში ყოველთვიურად გადმოგზავნილი თანხა, იმავე წყაროს მიხედვით, ამჟამად 150 აშშ დოლარზე ნაკლებია. ამიტომ, 1999 წელს როცა საშუალო ხელფასი რუსეთში 75 აშშ დოლარს არ აღემატებოდა, იგი ვერ იქნებოდა 200 აშშ დოლარი.

საინტერესოა, „ფინანსოვიე იზვესტიას“ ფურცლებზე გამოქვეყნებული მონაცემების შემდეგ უხერხულობის გრძნობას მაინც თუ განიცდიან „*საქართველოში მილიარდი დოლარის გადაგზავნის*“ რუსული პოლიტიკისა და მედიის პრომოუტერები?!

თითქოს, შეიძლება ითქვას, რომ ყველაფერი გაირკვა და „სამართალმა პური ჭამაო“. მაგრამ მოდით, ახლა ამ მონაცემებს რამდენადმე სხვა კუთხითაც შევხედოთ.

საქართველოს რუსეთთან ტრადიციულად უარყოფითი სავაჭრო სალდო აქვს, რომელმაც მარტო 2005 წელს 230,4 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა – ჩვენი შრომითი მიგრანტების სამშობლოში გადმოგზავნილ თანხაზე გაცილებით მეტი.

შემდეგ. კონტრაბანდა, რომლის უდიდესი წილი საქართველოში რუსეთიდან, ძირითადად უკონტროლო აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის გავლით შემოდის. მაგალითად, ყოველი მეორე მოწეული სიგარეტი საქართველოში რუსეთული კონტრაბანდაა, რაშიც 2005 წელს გადახდილია დაახლოებით 100 მილიონი აშშ დოლარი. მისი დიდი ნაწილი ასევე ემსახურება სამუშაო ადგილების შექმნას რუსეთის ფედერაციაში, აქედან გამომდინარე ყველა ეკონომიკური და სოციალური შედეგით.

თამბაქო კი ნამდვილად არაა ერთადერთი საქონელი, რომელიც კონტრაბანდულად შემოდის რუსეთიდან საქართველოში...

საქართველოს მოქალაქეები არა მარტო ახდენენ თანხების რეპატრიაციას სამშობლოში, არამედ რუსეთს უქმნიან ამ თანხაზე 8-10-ჯერ მეტ დოვლათს, მათ მიერ ამ ქვეყნის სახელმწიფო ბიუჯეტში გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი 50 მილიონ აშშ დოლარზე მეტია, ხოლო მოთხოვნა უზრუნველყოფს სამუშაო ადგილებით რუსეთის არანაკლებ 100-120 ათას მოქალაქეს (მთლიანობაში, შრომითი მიგრანტებისა და საქართველოს მოსახლეობის ერთობლივი მოთხოვნა ნახევარ მილიონზე მეტი რუსეთელისათვის უზრუნველყოფს სამუშაო ადგილს...). მარტო **საქართველოში რუსული კონტრაბანდული საქონლისა და რუსეთის ბიუჯეტში ქართველი მიგრანტების საშემოსავლო გადასახადებით შესული თანხის ჯამური მაჩვენებელი მეტია, ვიდრე ქართველი მიგრანტების რუსეთიდან საქართველოში გადმოგზავნილი თანხა**. ამიტომ, ჯერ კიდევ საკითხავია, ვინ ვის უნდა „დაამადლოს“ რჩენა – თუ საერთოდ შეიძლება ურთიერთსარგებლიანობის პრინციპებსა და ინტერესებზე დაფუძნებულ საბაზრო ეკონომიკის პირობებში, ასე ლაპარაკი.

„*მილიარდი დოლარის რუსეთიდან საქართველოში რეპატრიაციის*“ თემა კი, ვფიქრობ, დახურულად უნდა ჩაითვალოს.

აქ შეიძლებოდა წერტილის დასმა, თუ არ დაგვავიწყდება, რომ სიმართლის გაჟღერებას რუსულ მედიაში ექვს წელზე მეტი დრო დასჭირდა. ალბათ, ერთი ამდენი კიდევ დასჭირდებოდა, რომ არა საერთაშორისო ავტორიტატული ორგანიზაციების ძალისხმევა. მთელი ამ ხნის განმავლობაში სტატისტიკა რუსეთის სახელმწიფო პოლიტიკის მძევლად რჩებოდა.

მაგრამ **ქვეყანაში, სადაც სტატისტიკა პოლიტიკის მძევალია, შეიძლება საზოგადოება თავისუფლი იყოს?!**

განვითარების ლოგიკა განაპირობებს, რომ **საზოგადოების ჭეშმარიტი თავისუფლება სტატისტიკის პოლიტიკის მძევლობისაგან საბოლოო განთავისუფლებასა და პოლიტიკოსის მიერ მედიაში გავრცელებული არასწორი ინფორმაციის დეზავუირების შესაძლებლობაზე გადის.**

დღევანდელ მსოფლიოში მრავალნაირი ტერორიზმი არსებობს – *უდანაშაულო მძევლების აყვანით, შაჰიდის ქამრიანი თვითმკვლელი-კამიკაძეებიდან დაწყებული და ეკონომიკური, ადამიანური ურთიერთობების, სამეურნეო კავშირების, მედიის, საბოლოო ჯამში კი, საზოგადოებრივი ცნობიერებისა და ინტერესების მძევლად ამყვანი ინფორმაციული ტერორით დამთავრებული...* **არასწორი სტატისტიკური მონაცემებით საზოგადოებრივი ნებელობის წინასწარგანზრახული დამუშავება, „ზომბირება“, სწორედ რომ *სახელმწიფო ინფორმაციული ტერორიზმის* ნაირსახეობაა!**

ბოლომდე გულახდილები რომ ვიყოთ, არაა ყოველივე ეს მხოლოდ რუსეთის პრობლემა, მაგრამ, არის კი რაიმე შეღავათი ამით სტატისტიკისა და მისი მომხმარებლისათვის?!

იოსებ არჩვაძე

რუსეთის ფედერაციიდან შრომითი მიგრანტების (გასტარბაიტერების) მიერ სამშობლოში გატანილი თანხა*

(წლის განმავლობაში; მლნ აშშ დოლარი)

ქვეყანა	სულ	პროცენტობით შესაბამისი ქვეყნის მთლიან შიდა პროდუქტთან
უკრაინა	1800	2.3
ბელორუსი	120	0.4
მოლდოვა	250	8.2
ყაზახეთი	80	0.14
საქართველო	210	3.6
აზერბაიჯანი	1780	14.2
სომხეთი	320	6.5
ყირგიზეთი	580	25.2
ტაჯიკეთი	900	40.9
უზბეკეთი	510	3.5
ჩინეთი	1200	0.05
ჩრდილოეთ კორეა	80	0.47
ვიეტნამი	190	0.43
ავღანეთი	90	15.0

***. წყარო: "Финансовые Известия" მსოფლიო ბანკის, გაეროს, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის და საექსპერტო შეფასებებზე დაყრდნობით.**

◉ ბანკი

ხელსაყრელი გარიგება

სს „საქართველოს ბანკმა“ მოსახლეობას ახალი პროდუქტი „ავტო 999“ შესთავაზა, რომელიც მას აძლევს შანსს, შეიძინოს ახალი ავტომობილები 999-ის უპირატესობით „საქართველოს ბანკის“ პარტნიორი ავტოდილერებისაგან.

მაინც რას ნიშნავს სამი ცხრიანი? თანამშრომლობას – 9 პროცენტით, სესხის ვადას – 9 თვით და 9-პროცენტიან წლიურ სარგებელს.

ავტომოყვარულებს ბანკთან მინიმალური თანამშრომლობით შეუძლიათ შეიძინონ ახალი ავტომანქანა.

„სს „საქართველოს ბანკის“ პარტნიორია იბერია-ბიზნეს ჯგუფი, ვისაც სურს თანამედროვე მოდელის ავტომანქანების შეძენა, ვფიქრობთ, ასეთი გარიგება ნამდვილად ხელსაყრელია.

ლალი ქინქლაძე

◉ მკითხველის რეპლიკა

„აირჩევი ივერია“

ამ რეპლიკაში სრულად ვერ გამოვხატავთ გრძნობათა იმ ერთობლიობას, რომელიც აპრილის ერთ-ერთ საღამოს „რუსთავი-2“-ის თოქ-შოუს „თავისუფალი თემა“ ნახვის შემდეგ დაგვეუფლა. უბრალოდ გვინდა, მკითხველის ყურადღება მივაპყროთ ამ გადაცემის ერთ-ერთი გმირის რაობა-არარაობას.

ბ-ნი კოტე ყუბანეიშვილის „ნოვატორობა“ სრულებით არ არის ახალი ქართულ „ქალაქურ-ქუჩურკედლურ“ და, ჩვენდა სამწუხაროდ, ახალი საქართველოსთვის „პრიორიტეტულ“ – „სანაგვე-ყუთურ“ – უკაცრავად პასუხია, და „პოეზიარითმსიტყვამთხზველობაში“. ამიტომ „ასენიზატორული პოეზიის“ (განმარტება ჩვენიაძ ახალგაზრდა მკითხველებს ვთხოვთ, უფროსებს შეეკითხონ (ისევე როგორც ეს გააკეთა ამ რეპლიკის უმცროსმა თანაავტორმაძ, ხომ არ ეცნობათ ამ მიმდინარეობის ნიმუშები. ისე კი, არ ვარგა ბ-ნო კოტე (не гоже!ძ ქალაქის ხელისუფლების შეცდომაში შეყვანა-მოტყუება და მითვისებული იდეის, ფორმის, რითმებისა და სიტყვების თამაშით პურის (ან სხვა „საზრდოს“ძ ფულის შოვნა. მით უფრო, რომ ახალგაზრდა ხელისუფლების „შეცდომაში შეყვანა“ ძალზე ადვილია თუნდაც უცხოური განათლების ხარისხის გამო. ასე რომ, სანამ გაგდით, ბ-ნო კოტე – „დავაი“! ოღონდ დოსტოევსკი მოასვენეთ საფლავში და ნუ შეაწუხებთ იმის სულს. და კიდევ ერთი: საშუალო თაობის თბილისელებს, რომელთაც თქვენც მიეკუთვნებით, უნდა ახსოვდეთ გასული საუკუნის 60-70 წლების ახალგაზრდების ცდები პოეზიაში ახლის ძიებისა. ბევრი მათგანის სახელი მთელს ქალაქში იყო ცნობილი, მაგრამ, სამწუხაროდ, დღესდღეობით ზეციურ საქართველოში განისვენებენ და, ალბათ, იქ სწუხან მათი სულები თქვენი მცდელობებისა (როდემდის?ძ გამო პოეზიაში ან საზოგადოებაში თავის დამკვიდრებისთვის. არაფერს ვლაპარაკობთ „უბედური“ (თუმცა რატომ ბრჭყალებში?!ძ ქართული ენის და ქართული სიტყვის მრავალსაუკუნოვან ისტორიასა და მის ცნობილ თუ უცნობ წარმომადგენლებზე. მათზე, ვინც შეგვინახა დღემდე ყოველივე ქართული. ხოლო ვინც ცოცხლები არიან და გადაურჩა ბოლო 15-20 წლის განმავლობაში საქართველოში დატრიალებულ ბუნებრივ თუ ხელოვნურად გამოწვეულ უბედურებებს, ვინც დაღვინდა და თანამედროვე არაელიტურ, მაგრამ სულით ქართულ საზოგადოებაში თუნდაც უმნიშვნელო ადგილი დაიმკვიდრა, შეეცდება ნებისმიერ, არა მარტო თქვენს, მცდელობას ყოველივეში, რასაც ქართული ჰქვია, „ახალი ექიოს“, შეძლებისდაგვარად შეეწინააღმდეგოს თუნდაც ახალგაზრდა და მომავალი თაობებისთვის იმ საშიშროების ახსნით, რომლის წინაშეც საქართველო დგას. **ოღონდ დედის უგინებლად,** თუმცა მაგ საქმეშიც ავტორებისგან უფროსს, ბოლო ხელმომწერს, პირადად ბ-ნ კოტესთვის უფასო კონსულტაციების ჩატარება შეუძლია იგივე დოსტოევსკის მშობლიურ ენაზე 8-9-სართულიანის ფარგლებში (ოღონდ დიდმარხვის შემდეგძ.

ხოლო რაც შეეხება გასული საუკუნის ხსენებული პერიოდის ქალაქურ ფოლკლორს, თავს ნებას მივცემთ გაგახსენოთ ერთ-ერთი მათგანი, მით უმეტეს, რომ ჩვენი აზრით ის შინაარსობრივად თქვენს „ნოვატორულ-ნავიგატორულ“ იდეებს მიესადაგება.

„შევაცურე ზღვაში გემი
და ჩავუშვი ღუზა,
სწორედ ამ დროს მომივიდა
მე ამ ლექსის მუზა
და! –
სულ გავამელნიანე
ჩემი თეთრი ბლუზა...
– ეხლა ვრეცხავ!!!“

(ჩვენს მახსოვრობას შემორჩენილი, სამწუხაროდ აწ განსვენებული ყოფილი პირველსკოლელის ირაკლი ჯოჯუას არქივიდანძ.

და კიდევ, შესაძლოა, თქვენთვის უფრო გასაგებ „ელიტ-ნოვატორთინეიჯერულ“ ენაზე. გვაპატიოს მურმან ლებანიძის სულმა ორი ლექსის დედანის შერწყმა-შეცვლისათვის.

„პარაბელუმთან“ ერთად
უჯრაში გდია „ტეტე“
ვისი შვილი უნდა ვიყო,
რომ გავიგო –
რა მინდა?!“

თანამედროვე ქართულ ენაზე ზემოთ მოყვანილ მაგალითს „მიქსი“ თუ „რემიქსი“ ჰქვია თურმე.

თეა და
ბესიკ შურღაიები.

სათქმელი

მე ცივად ვიღებ შექებას და ცილისწამებას...

ბატონო რედაქტორო!

თქვენი გაზეთის ამ თვის პირველი შაბათის ნომერში („საქართველოს რესპუბლიკა“ 2006 წ. 8 აპრილი) დაბეჭდილა კრიტიკული მასალა (ავტორი ლადო მრელაშვილი) ჩემზე. არ წაიკითხოო, მირჩიეს (რჩევა რად მინდოდა), — ბინძური წერილიაო. უნდა გითხრათ, რომ კრიტიკული კრიტიკას გააჩნია, წერილებს „ჩემზე“, მით უფრო ბინძურს, არ ვკითხულობ და ამის გამო მასალას (სათაურიც არ მიკითხავს) არ ვიცნობ, სამაგიეროდ ვიცნობ ლადოს, ასე თუ ისე, და მის მწერლობაზე და კაცობაზეც ფრიად ნეგატიურ-ბუნდოვანი, თუმცალა გარკვეული, ასე თუ ისეს ფარგლებში, წარმოდგენისა ვარ. ამ ადამიანს კოლექტიური ლადო შეარქვეს არც მთლად კორექტულად და კოლექტიურად და მე გულწრფელად მოგახსენებთ, მართლა ვერ გავიგე რამდენი ლადო მოღვაწეობს დღევანდელ ჩვენს მწერალთა კავშირში. ხომ არ ჩამოაშორეს-მეთქი ეს კაცი (გული მისკდება) კონკრეტული ლადო, ნამდვილ მწერლობას, მაშინ როდესაც მისივე, ლადოსავე, ზეპირი და საჯარო განცხადებით, რომანი, თუ არ ვცდები, — „ყაბახი“, მიხეილ შოლოხოვის „წყნარ დონზე“ მაღლა დააყენეს. საოცარია, აქ ნაკლებაღირებული იქ უკლებულიარებიათ და რომ არა დღევანდელ დღეს ყბადაღებული რუსი, ვინ მიხვდებოდა, თუ ჩვენ გვერდით შოლოხოვზე დიდი მწერალი დააბიჯებდა. დაუნახავი ხალხი ვართ ეს ქართველები!

სხვათა შორის, პატივცემული ლადო წარდგენილი იყო საქართველოს უმაღლეს ჯილდოზე, ეროვნულ პრემიაზე. ვერ აიღო. ხდება, ზოგჯერ ულირსი მიიღებს, და ღირსეული დარჩება ხოლმე, მაგრამ ერთმა ხმამ წაუხდინა გუნება ლადოს. კვიმატი ერთი ხმა კი არ დაჰკლებია, 18 გამსვლელის სანაცვლოდ, არამედ მიიღო ერთი, რომელიც მე მივეცი. მოგვიანებით გაირკვა და გაიგო, ამისთვის კი, რაც სავსებით ბუნებრივია, არც მადლობა უთქვამს, არც საყვედური, თუმცალა ერთი (სამადლობელო) მაგრძნობინა, მეორის (სასაყვედუროს) ამოუხამება დააპირა, რაც აასრულა კიდეც, მოკლე მოსაზრებით. რამდენიმე „საქმიანი“ მოლაპარაკება (ერთ-ერთზე) გამართა ჩემთან მწერალთა მომავალი ყრილობის ჩატარებისა და ახალი თავმჯდომარის არჩევის თაობაზე. რას ფიქრობო, აინტერესებდა. გასული ვარ თამაშიდან, არც თავმჯდომარეობა მინდა, არჩევნებშიც მონაწილეობას არ მივიღებ-მეთქი. ბაღში გამიყვანა ერთ მშვენიერ დღეს (იმედია, არ უარყოფს) მაშინ ის ორი ჩ...ი (არ ვწერ) უნდა მოვაშოროთო, მაგენი მაყვალას ატყუებენო. მომეწონა, ქალის მხარე რომ დაიჭირა, ვინ ვის ატყუებდა გარკვეული არ უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ორი „ჩ-ის“ (არ ვწერ) მოშორების ვარიანტი, რა სუსტია ადამიანი, ჭკუაში დამიჯდა. ის კი გამიკვირდა, იმ ორიდან ერთი მისი ძმა და პირის ზიარება რომ აღმოჩნდა და მეორე ცოლისძმა.

გაკვირვება გაკვირვებაა და მაინც რაინდობაში ჩავუთვალე ეს საქციელი თუ უსაქციელობა, მით უმეტეს, როცა ლადო, ძალიან ადრე, რაინდობის გამო არ მიუციათ სამართალში. არა ხულიგნობა, არა ყაჩაღობა, არა ჩხუბი, რითაც რატომღაც დღესაც თავი მოაქვს, არ ყოფილა ძიებაში, უფრო სხვა და არა — სარაინდო... იციან. ვიცით. ითქვა და აღარ ვიტყვით, ნეტარხსენებული ერთი ხმა კი სანანებლად რომ გამიხდა, ღმერთმა იცის, არ დამიმადლებია. თავმოყვარე კაცია ჩვენი ლადო, რაინდობაზე უკაცრავად, მაგრამ ღირსების სურვილი და ამბიცია არ აკლია და იფიქრა: ეს ერთი ხმა საიდანღა გამოტყვრაო. 17 შავი და ერთი თეთრი რიღასი მაქნისი იყო! თვრამეტივე ნული გინების, ლანძღვის და პროტესტის მეტ საბაბს მისცემდა, ასე მგონია, ისე კი, როგორც ლადო ფიქრობს, ისე იყოს!

აქვე შემეძლო დამემთავრებინა. პასუხს, სერიოზულ და დღემდე ავტორიტეტულ გაზეთში გამოქვეყნებულ სალანძღავ წერილზე გაცემულად ჩავთვლიდი, საქმე რომ კერძო და პირად ინტერესებს არ სცილდებოდეს, თანაც ლადო ხომ ერთი არ არის, იგი მრავლობითია, კონკრეტულიდან ზოგადზე გადამრავლებული. ცოცხლად, მუჯლუგუნებით იშორებენ ლადოები ერთმანეთს და რაღაც მომენტში ერთიანდებიან: სასამართლოს, პროკურატურის, იაფფასიანი ტელეარხების, ბულვარული გაზეთების საშუალებით, იბრძვიან, მაგრამ რისთვის ზუსტად არ იციან.

გასული წლის სექტემბერში (23 IX. 05) დღევანდელი მწერალთა კავშირის ხელმძღვანელობამ, ქალბატონ მაყვალა გონაშვილის ხელმოწერით, იუსტიციის სამინისტროში შეიტანა საჩივარი საქართველოს მწერალთა ლიტფონდზე. საჩივრის ყველა პუნქტი გაუგებრობაზე და უვიცობაზეა აგებული, თუმცალა არის შიგ ერთი აბზაცი, რომელიც ხსენებული ფონდის გასრესას ითვალისწინებს:

„... გარდა ამისა (ე.ი. გარდა ყველაფრისა რ. ჭ.) ლიტერატურული ფონდი გადასულია სამეწარმეო საქმიანობაზე...“

მსგავსი არაფერი მომხდარა, არ ხდება, მაგრამ გარეწარი, იურიდიულად მოაზროვნე ქოსატყუილა ადვოკატი აცხობს ტყუილს და აი, რატომ:

თუ შემოქმედებითი ფონდი სამეწარმეო საქმიანობაზეა გადასული, იგი ლიკვიდაციას ექვემდებარება კანონისა და საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით. ხედავთ, რა ხდება?!

„... ხოლო ქონების მდგომარეობის თაობაზე ანგარიშები არ დგება“ (ციტატის დასასრული რ. ჭ.) რა იცით, ქალბატონო მაყვალა, რა ანგარიშები დგება, რა ანგარიშები არ დგება. გიკითხავთ? გაცნობიხართ მასალებს, რომლებიც იუსტიციის სამინისტროში გადავუგზავნეთ? თქვენ ხომ ამ ფონდის გამგეობის წევრი ბრძანდებით! მერიის, შემდგომში კომკავშირის ცეკას დამწვარდადაგული შენობა ზვიად გამსახურდიას ბრძანებით გადაეცა მწერალთა კავშირსო, გაიძახით. მართალი ბრძანდებით, გადაეცა **„ლიტერატორთა სახლის მოსაწყობად“**. მოეწყო. იცით, არსებობდა, ფუნქციონირებდა, სანამ არ გააუქმეთ, სანამ არ დაშალეთ. რა ან ვისი უფლებით?! მადა ჭამაში მოდისო და ტრადიციული ფონდის საქართველოს მწერალთა ლიტერატურული ფონდის ლიკვიდაცია განიზრახეთ. სწორედ ამას მოჰყვა და თქვენი საჩივრის საპასუხოდ დაიწერა და გაეგზავნა საქართველოს ხელისუფლების უმაღლეს (აღმასრულებელ, საკანონმდებლო და სხვა) ორგანოებს „მოხსენება“, რომელიც ლიტერატურული ფონდის გადარჩენისათვის (საავტორო უფლებათა და მწერალთა სოციალური დაცვა) იყო გამიზნული და სხვა შემოქმედებით კავშირების ერთ კანონქვეშ მოქცევას არ ითვალისწინებდა. საერთოდ, კანონებთან არა მაკავშირებს რა, კანონშემოქმედებით არც ადრე, როცა საამისო უფლებებიც მქონდა, არ მომიკლავს თავი, ფონდის სხვის ფონდთან თუ კავშირთან დაწყვილების ან გათანაბრების წინააღმდეგიც ვიყავი და ვარ! თუ ხელისუფლება რაიმეს გაიმეტებდა და გახანგრძლივებული უზურფრუქტით დაგვიმტკიცებდა ქონებას, ისარგებლებდნენ მწერლები, არსებული ფონდი და მწერალთა კავშირი; თუ ვინმე ფიქრობს სხვა კავშირის საქმიანობაში ვერევი, მწერლების უძრავ-მოძრავი ქონების ხელყოფაში ვეხმარები ვინმეს, ცუდად უფიქრია, კარგადაც მიუქარავს, გავსულვარ მაშინ ამ მახინჯი თამაშიდან, ხელიც დამიბანია. მართალი გითხრათ, ისიც არ ვიცი, რაზე ედავებიან ერთმანეთს კულტურის სამინისტრო და მწერალთა კავშირის ხელმძღვანელები, წყლის ნაყვაში ეჯიბრებიან ერთმანეთს? არც ერთის მწამს, არც მეორის მჯერა: ასე უქნიათ კისერი, უკაცრავად პასუხია, უტეხია ერთსაც და მეორესაც... საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის „კომენტარებში“ (მუხლი 26, გვ 116-117) ნიმუშად ასეთი სახელწოდებაა ჩაწერილი **„ქართული მწერლობის ხელშეწყობის ფონდი!“** (ერთი კავშირი) ამ ფორმულით და უფლებით სარგებლობს და არსებობს! ამისდაგვარი მოკლე და არასახათაბალო დებულებით უნდა ვასარგებლოთ ჩვენც. სახელმწიფო საზოგადოებრივ კავშირებს აღარ აფინანსებს, ვფიქრობ, არც მომავალში შეიყვანს ბიუჯეტში და შემოქმედის სოციალური დაცვა ფონდში, ფონდებში უნდა ვეძიოთ, ასე მგონია.

საყოველთაო, ყველა შემოქმედებითი კავშირებისა და ფონდებისათვის სავალდებულო, ზოგადი კანონის მიღება საქმეს გაართულებს, დროში გაწელავს და არ გაამართივებს. ახალი არსებულს უნდა დაეფუძნოს და მოერგოს, უღელს ორი მხარე (შემოქმედებითი და ადმინისტრაციული) აქვს. შიგ ყველა თავს ვერ გარგავს. ერთი რამეც უნდა გავიცნობიეროთ:

რაზე ედავებიან ერთმანეთს კულტურის სამინისტრო და მწერალთა კავშირის ხელმძღვანელები, წყლის ნაყვაში ეჯიბრებიან ერთმანეთს? არც ერთის მწამს, არც მეორის მჯერა: ასე უქნიათ კისერი, უკაცრავად პასუხია, უტეხია ერთსაც და მეორესაც...

მწერალთა ლიტერატურულ ფონდს, არც მწერალთა კავშირს, სხვისი არ ვიცით, ქონება საკუთრებაში არ გააჩნია. ბალანსზე ყოფნა საკუთრებას არ ნიშნავს. საამისოდ ფრიად კომპეტენტური სწავლული იურისტის განმარტებაც კმარა. ამ დოკუმენტს დაინტერესებულ პირებს მივაწვდით და იუსტიციის სამინისტროში წარდგენილი ძირითადი დოკუმენტების ასლებს და სხვა საბუთებს წარმოვადგენთ მოლაყბე-პროვოკატორთა „ცნობისწადილის“ დასაკმაყოფილებლად. მასალებს მწერალთა ბიბლიოთეკაში (მაჩაბლის 13). ფონდის ოფისში (იქვე, მაჩაბლის 13) და ერთ-ერთი მოადგილის კაბინეტში დავდებთ. იქვე იქნება გაზეთი „მწერლური ცხოვრება“ (№10, 2006 წ. მარტი), სადაც და რაშიც წვრილადაა აღწერილი.

— **„რა ხდება მწერალთა კავშირში“.** პასუხი ლაკონურია:“

— **არ ვიცი**!

მიუხედავად ამისა, ბევრ საინტერესოსაც შეიტყობს მკითხველი, თუნდაც მწერალთა კავშირის ისტორიის, ყოფისა და დღევანდელობის შესახებ. ტელევიზორში ლაყაფს, დაწერილი წაიკითხონ, საბუთები ექნებონ, ჭეშმარიტი და ტყუილი გამოარჩიონ.

შემდეგ: გამომცემლობა „მერანი“, რამდენად კანონიერად, სხვა საკითხია, ეკუთვნოდა მწერალთა კავშირს, შენობა — სახელმწიფოს, მაშინდელ ქალაქის საბჭოს, შემდგომში მერიას.

1997 წელს შეიქმნა საპრივატიზაციო კომისია, უჩემოდ, ხუთი პირის შემადგენლობით. მომდევნო 1998 წლის ზაფხულში ცხრა კაცთან ერთად, რისი მადლობელი ვარ, შემიყვანეს მესაკუთრეთა სიაში. ყველა საბუთი, დოკუმენტი (ნაწილი) ჩადებულია პაკეტში ზემოთ მითითებულ მისამართზე, — (მაჩაბლის 13).

ორი წლისა და ორიოდე თვის წინათ საგანგებოდ გამოსულ გაზეთ „ლიტერატურულ ქრონომეტრში“ (იგი მწერალთა რიგგარეშე ყრილობის მონაწილეთ დაურიგდათ) კორესპონდენტთან საუბარში ვთქვი:

...მე ახლაც მზად ვარ ის (წილი 7% რ. ჭ.) დავაბრუნო,მაგრამ ამის გაფორმება დღემდე ვერ მოვახერხე. არ მსურს, ის კერძო პირის ხელში ჩავარდეს...

კორესპ: — გამოსასყიდი თანხა ბევრია?

— ჩემთვის ბევრია და დღესაც არ გამისტუმრებია ვალი ბოლომდე. სხვისთვის შეიძლება ჯიბის ფულიც იყოს. სხვათა შორის ამ საქმეზე რამდენჯერმე აღიძრა „საქმე“ სასამართლოში და არაფერი შეცვლილა. ვფიქრობ, ამ პრობლემების მოგვარება ცივილიზებული მეთოდებით უფრო შეიძლება. მე აუცილებლად ვიზრუნებ გამოსავლის პოვნაზე, თუკი ამის უფლებამოსილება მექნება...

რიგგარეშე ყრილობა უმართავი გახდა, როგორც იცით და მე დავტოვე ყრილობა. კარგა ხნის შემდეგ მწერალთა ახალი ხელმძღვანელი (თავმჯდომარედ,მეხსიერება არ მღალატობს, ჩემ გარდა არავინ დასახელებულა) და მისი გუნდის წევრები იმავ სასადილოში შემოვიდნენ, სადაც ახლობლებთან ერთად პურს ვჭამდი. მივულოცეთ გამარჯვებულებს გამარჯვება და სანამ „გამარჯვებულები“ „შალახოს“ ჩამოუვლიდნენ დავტოვეთ იქაურობა. მწერალთა რიგგარეშე ყრილობისა და გამომცემლობა „მერნის“ ისტორია არ დამთავრებულა. არც „უფლებამოსილება“ მიმიღია რაიმე დაპირების აღსასრულებლად, არც ჩემი ვალის დაფარვის ხერხი შემოუთავაზებია ვინმეს, რათა სალაპარაკო და სასაყვედურო არ დალეოდათ. შემოილობა ერთმა ბევრის წილი და ახლა იქიდან ემუქრება გარეთმყოფთ თავისიანების შესაშინებლად. ბატონმა ოთარაშვილმა მოუაროს „მონაპოვარს“, მოუაროს მან, თორემ მე ბევრს არაფერს დავკარგავ. პირობა შესრულებული მაქვს, დღემდე კერძო პირისათვის, დანარჩენებივით, წილი არ მიმიყიდია, არც არავინ შემომვაჭრებია, იმდენად უმნიშვნელოა იგი. ვაუჩერების სახით ვიღებ გარკვეულ თანხას (თვეებზე გადანაწილებით) თვეში 60 ლარს, რამდენიმე ლარით შეიძლება მეტს ანდა — ნაკლებს. ხელახალი რეგისტრაციის დროს, როგორც კონსულტანტს, გამომიყვეს ხელფასად 100 ლარი, იგი, ჩემი თხოვნით, დაენიშნა ჩემს ვაჟს, — მხატვარს, როგორც გამომცემლობის მხატვარს. მე დამრჩა, როგორც აგიხსენით, სამოცი (60), ერთით მეტი ან ერთით ნაკლები, ლარი თვიურად.

გამომცემლობა „მერანთან“ მწერალთა კავშირის ეგიდით უკვე შვიდი-რვა წელია მუშაობს მუდმივ მომჩივანთა კომისია, იმედია, ისეთივე წარმატებით გააგრძელებს არსებული „კომისია“ პროკურატურასთან, სასამართლოებთან და სამართალდამცავ სხვა ორგანოებთან თანამშრომლობას, როგორც აქამდე თანამშრომლობდა! ვთხოვ, თვითმარქვია კომისიას გამიგოს: იქნებ მეტს ვიღებ ანდა მეტი მერგება?! დიდად დამავალებს!

მოსკოვის საერთაშორისო ლიტფონდი, რომელსაც ომი აქვს რუსეთის ლიტფონდთან, საქართველოს მწერალთა კავშირის ზოგიერთი ვაიმუშაკისა და სხვათა მეცადინეობით ჩვენი დანაზოგებიდან, ქართული წიგნის ვაჭრობის ანარიცხებიდან, თანხას მცირედსაც აღარ გვიგზავნის; ლიტფონდი ხელფასს ვეღარ არიგებს. ვეღარ ვეხმარებით სოციალურად დაუცველ მწერლებს. ვეღარ ვრიცხავთ სახელმწიფო ბიუჯეტში თანხას სხვისგან ნაწყალობები ფულიდან. გამოჩნდა ნათელი სხივი საპარლამენტო პროექტის სახით: **შემოქმედ მუშაკთა (უნდა იყოს მწერალთა რ.ჭ.) თვითორგანიზაციისა და სახელმწიფო მხარდაჭერის შესახებ.** ჩატარდა მწერალთა პირველი სხდომა ნოდარ გრიგალაშვილის თავმჯდომარეობით პარლამენტის ერთ-ერთ დარბაზში. შეკრებილთა უმრავლესობამ პროექტს (მასზე მუშაობა დღესაც არ დასრულებულა), რასაკვირველია, შენიშვნებით, მხარი დაუჭირა.

ერთი, როგორც თავად განუცხადებია, ლადო მრელაშვილი გამოსულა წინააღმდეგი. სხდომა ჩაწერილია, შეიძლება გადამოწმება, გამოსვლის ხელახალი მოსმენა და თუ ვინმე მეტყვის, ვის ან რის წინააღმდეგ გამოვიდა ბატონი მრელაშვილი ჩემს მოკრძალებულ წერილს უკან წავიღებ.

მეო, განაცხადა ბატონმა მრელაშვილმა, კომუნისტურ პარტიაში არ შევედი და განცხადება თავზე დავახიე ირაკლი აბაშიძესო. ვისი დაწერილი განცხადება დაახია, არ უთქვამს და ეს სიუჟეტი (ჟანრი დადგენილი არ არის) იმდღევანდელ სხდომასთან რა კავშირში იყო გარეორმა ვერ გაიგო, ჩემ გარდა. საერთოდ, ბატონმა მრელაშვილმა რა დაწერა იმნაირი ჩემზე, რომ გამხელა ერცხვინებათ წამკითხველებს. კაცი, რომლის მწერლობა თვით რუსეთში მიხეილ შოლოხოვის შემოქმედებაზე მაღლა დააყენეს, კაცმა, რომელმაც პარტიაში მიღების განცხადება პოეტ ირაკლი აბაშიძეს (ვინ ვის ილებდა პარტიაში გაუგებარია) თავზე დაახია (ალბათ დამჯდარს, ისე ვერ შესწვდებოდა), უმიზეზოდ უკადრებელს ვით იკადრებდა.

ის ერთი ხმა, იმიტომ კი არ გამიცია, რომ მაგ კაცის მეშინოდა, ანდა დიდად დავალებული ვიყავ მისგან ან მისი სიკეთის და გონიერების მწამდა (შეიძლება, პირიქით), სიტყვა და მწერლობა შევუფასე დადებითად. ახლა ავყვე, სიგლახე სიგლახით თუ გადავუხადო, მეც ხომ გლახად დავრჩები. მტრობა შვილებში და შვილიშვილებში ხომ არ უნდა გადავიტანო. ქარის წისქვილებთან ბრძოლა გამიგია, მაგრამ მოსიარული მანეკენთან ჩხუბი არ მინახავს! თუ მწერალია, ის წეროს, რაც იცის, რაც გაუგონია. დამძაშებმაც დააყენონ! შეეშვან ლადოს გაორმაგებას, განზოგადებას, გასამებ-გაოთხებას. მე კი ამ წერილს, რომლისთვისაც ამაოდ დავშვრი, დიდი პოეტის (პუშკინის) სიტყვებით გავასრულებ — განზოგადებულად:

„ო, მუზა, მუდამ შეასრულე
ღმერთის ბრძანება,
ნუ უფრთხი წყენას, ნუ მოითხოვ
გვირგვინს შენ ჯილდოდ.
ცივად მიიღო შექება და
ცილისწამება
და სულელ კაცს არასოდეს
არ შეეჭიდო!“

რეზო ჭეიშვილი

გლობუსი

ისრაელი შარონის შემდეგ

2006 წლის 28 მარტს ისრაელში გაიმართა ქნესეთის (პარლამენტის) რიგგარეშე არჩევნები, რომლის ინიციატორი იყო ახლა უკვე ყოფილი პრემიერ-მინისტრი არიელ შარონი. სამწუხაროდ, ყველასათვის მოულოდნელად, რიგგარეშე არჩევნების ავტორი, მიმდინარე წლის დასაწყისში, ფართო ინსულტის დიაგნოზით იერუსალიმის საავადმყოფო „ჰადასა-ეინ-კერემის“ სარეანიმაციო პალატაში აღმოჩნდა, სადაც დღემდე უგონო მდგომარეობაში იმყოფება.

რიგგარეშე არჩევნებს წერტილი უნდა დაესვა ქვეყანაში შექმნილი ისეთი დრამატული მოვლენებისათვის, როგორებიცაა შარონის გეგმა ღაზის სექტორიდან და ჩრდილოეთ სამარიიდან ებრაელთა დასახლებების გაუქმება, ეკონომიკური კრიზისი და საბაზრო ეკონომიკისათვის განხორციელებული რეფორმების ეფექტიანობა. შარონის გეგმამ ებრაელთა დასახლებების ნგრევასთან დაკავშირებით, ორ ნაწილად გაჰყო ისრაელი. გასული წლის ბოლოს და მიმდინარე წლის დასაწყისის საინფორმაციო გადაცემების და პრესის მთავარი თემა, ებრაელთა დასახლებების ნგრევის ამსახველი სცენები იყო. მთავრობის მიერ, ამ საქმისათვის გაწვევებული ისრაელის არმიის ჯარისკაცები [illegible]

ასპარეზზე მოღვაწეობის დროს შარონი ყოველთვის ყინულმჭრელივით მიიწევდა წინ. მისი შეჩერება შეუძლებელი იყო. ცხოვრებისაგან დაღლილ, მაგრამ ქვეყნისადმი უდიდესი პასუხისმგებლობით განმსჭვალულ გენერალ-პოლიტიკოსს, პირად საუბარში, არაერთხელ უნატრია ნეგევის უდაბნოში, საკუთარ ფერმაში მშვიდი ცხოვრება, მაგრამ შარონს ისტორიამ სხვა ბედი არგუნა.

პალესტინაში ებრაელთა დასახლებებს დაცვა ესაჭიროებოდა. იშვიათობას არ წარმოადგენდა თავდაცვის მიზნით თავდასხმის განხორციელებაც. პალესტინელები დღესაც სიძულვილით იხსენებენ 1982 წელს ჩატარებულ სადამსჯელო ოპერაციას ლიბანში მდებარე პალესტინელთა ბანაკებზე საბრასა და შატილაზე. ამ სისხლიანი ოპერაციის განხორციელებაში, თავდაცვის მაშინდელი მინისტრის არიელ შარონის პასუხისმგებლობა უდიდესი იყო, რასაც შარონის მიერ მინისტრის პოსტის დატოვება მოჰყვა. მაშინ შარონი პოლიტიკასაც გამოემშვიდობა.

მოგვიანებით ისრაელს კვლავ დასჭირდა შეუპოვარი მფარველი ადამიანი, ვისაც შეეძლო „ისლამური ჯიჰადისა“ და ჰამასისაგან დაცვა. უსაფრთხოების გა- [illegible]

[illegible]

ხელი. თუ რა გზას აირჩევს ახალი პრემიერ-მინისტრი ირან-ჰამასის საპირწონედ, ამას მომავალი გვიჩვენებს, მანამ კი გრძელდება ისრაელ-ირანის სიტყვიერი დაპირისპირება. ისრაელის თავდაცვის მინისტრმა შაულ მოფაზმა ირანის პრეზიდენტის განცხადების საპასუხოდ განაცხადა, რომ ისრაელი მზად არის ძალისმიერი მოქმედებისათვის. ისრაელი ვერ შეეგუება ირანის მიერ ბირთვული იარაღის დამზადებას. მოაზმა ირანის პრეზიდენტსაც მიმართა შემდეგი სიტყვებით: „გაიხსენე ისტორია და დაინახავ, როგორი ბედი ერგოთ შენს მსგავს დიქტატორებს“. მოფაზის გამოსვლაში ისიც იყო აღნიშნული, რომ ამ ეტაპზე ისრაელი მეტ ყურადღებას დაუთმობს დიპლომატიას, ვიდრე თავდასხმას. ისრაელის ირანზე თავდასხმას სპეციალისტებიც გამორიცხავენ. მათი აზრით, თავდასხმა ვერ შეაჩერებს ირანის ბირთვულ პროგრამას, ვინაიდან ზუსტად არ არის გარკვეული რომელ სამიზნეზე უნდა მოხდეს დარტყმა. გარდა ამისა, ირანზე თავდასხმა გამოიწვევს ირანის საზოგადოების კონსოლიდაციას.

დღეს ბევრი იწერება ირანზე შესაძლო თავდასხმის შესახებ. ამას წინათ ამერიკული ჟურნალი „ნიუიორკერი“ წერდა ცნობილი ამერიკელი ჟურნალისტის საიმურ ჰერშის სტატიას. ავტორი სანდო წყაროებზე დაყრდნობით აღნიშნავდა, რომ აშშ-ს ადმინისტრაცია განიხილავს ირანის მორჯულების რამდენიმე ვარიანტს, მათ შორის მცირე ზომის ბირთვული ქობინების გამოყენებასაც. ამერიკელების განსაკუთრებული ინტერესის საგანია ნათანზის გაზის ცენტრიფუგის ქარხანა, რომელსაც მიწისქვეშა სამქროები აქვს. ქარხნის საამქროებში 50.000 ცენტრიფუგის განლაგება არის შესაძლებელი. ცენტრიფუგის დახმარებით გამომუშავდება ბირთვული ქობინებისათვის საჭირო გამდიდრებული ურანი. საამქროები 25 მეტრის სიღრმეზეა განლაგებული. მათი ჩვეულებრივი ბომბით დანგრევა შეუძლებელია, ვინაიდან ბეტონის სქელი საფარით არის დაცული. ამერიკელები ვარაუდობენ ახალი ბირთვული ქობინის გამოყენებას, რომელიც მიწაში 3 მეტრზე ჩადის და 15 მეტრის სიღრმეში არსებული ბეტონის საფარის განადგურება შეუძლია. 340-ტონიან ბომბს შეუძლია 70 მეტრის სიღრმეში არსებული მიზნის განადგურება. სპეციალისტთა აზრით, თუ ამერიკა განახორციელებს ირანზე თავდასხმას, რაც არ არის გამორიცხული, ის არ გამოიყენებს მინი-ბირთვულ ქობინებს. ამერიკელთა აზრით, ირანზე თავდასხმამ უნდა გამოიწვიოს ირანის მოსახლეობის დარაზმვა საკუთარი ხელისუფლების წინააღმდეგ, რაც ამ ეტაპზე ნაკლებად სავარაუდოა. ერთი კი ყველასათვის ცხადია, რომ თავდასხმა კატასტროფულად გაზრდის ნავთობის ფასებს. სპეციალისტების აზრით, ყველაფერი დამოკიდებულია ისრაელზე. ჯერჯერობით ისრაელს ნაკლებად ემუქრება ირანის მხრიდან აგრესია და თუ ამას ექნება ადგილი, ისრაელი განახორციელებს ირანზე თავდასხმას ვაშინგტონთან შეთანხმების შემდეგ.

ჰამლეტ ჭიპაშვილი

პოლიტოლოგი

წინასწარმეტყველი

რა აფორიაქებს მარიამ ქევხიშვილს?

ვხედავ იმას, რასაც სხვები ვერ ამჩნევენ

დედა მარიამი, როგორც მას უწოდებენ, ანუ იგივე მარინა ქევხიშვილი, ჩვენი დროის წინასწარმეტყველია. თუმცა, აღკვეცილი არ არის.

ამბობს, რომ მძიმე ბავშვობა ჰქონდა. თანატოლებისგან გამოირჩეოდა უცნაური ხედვით, რასაც სხვები ვერ ამჩნევდნენ. როცა ის საუბარს თავის ხილვებზე, ღმერთზე დაიწყებდა, ბავშვები გარბოდნენ. არც უფროსებს ეჭაშნიკებოდათ მისი, ასე ვთქვათ, „გადაცემული“ ლაპარაკი. ეჩვენებაო — ამბობდნენ. ამის გამო, ხშირად მარტო ყოფნა უწევდა. საათობით იჯდა ეზოში გადაჭრილ ხის მორზე და ზეცას შეჰყურებდა. აქედან, გურჯაანის რაიონის სოფელ კალაურის პატარა ეზოდან, იწყებოდა მისთვის სამყარო. ხედავდა გამოსახულებებს, ციფრებს, ასოებს, მათი მნიშვნელობა კი არ ესმოდა.

მშობლები არც მთლად მორწმუნენი იყვნენ. ახლა რომ აანალიზებს, უფრო ხშირად წმინდა გიორგის ხედავდა, ცხენზე ამხედრებულს. მერე უკვე აღარც არაფერს ლაპარაკობდა, რადგან თითქოს თავადაც მოსწყინდა. მაგრამ რა ექნა, როდესაც მოსალოდნელ ცუდს გრძნობდა, მაშინვე რომ მუცელი სტკივდებოდა? — ავის მოახლოებას გრძნობდა. ერთ დღეს ისე ცუდად იყო ამ წინათგრძნობისგან, ლოგინში იწვა — ამბავი შემოუტანეს: შენი პატარა ძმა მანქანამ გაიტანაო...

ამ ამბავს რომ იხსენებს, ახლაც ფორიაქობს. მთელი ცხოვრება ჭირისუფალი ვარო, — ამბობს.

— ახლაც სულ ცუდად ვარ, ფეხზე ვერ ვდგები, — მიმხელს საუბრისას, — იმდენ რამეს ვხედავ, მშვიდად ვერ ვიქნები. არ ვიცი, რა არის ჩვეულებრივი ადამიანის ცხოვრება.

— რა ურთიერთობა გაქვთ პატრიარქთან? ვიცით, რომ მას შეხვედრიხართ...

— ვინც არ უნდა მივიდეს მასთან, პატიოსანი თუ უწმინდური ადამიანი, მისი ვალია, მიიღოს. ხალხი ვერ იგებს, თუ რატომ აქვს პატრიარქს ცოდვილ ადამიანებთან ურთიერთობა. იმიტომ აქვს, რომ მოაქციოს და გამოასწოროს. უფალმა, ჯვარზე გაკრულმა ხომ ავაზაკი შეიწყნარა... ერთადერთი შვილის გარდაცვალება, მისი მონატრება ჩემთვის გაუსაძლისი აღმოჩნდა. პატრიარქიც ბრძანებს, რომ უნდა დავითმინო, რადგან ჩემს შვილთან მივალ... მონატრებას კი პასუხი მართლაც არა აქვს... როგორც ყველა ცოდვილი, მეც პატრიარქთან ჩემი დიდი ტკივილისა და წუხილის გამო მივედი. მე მას დედამიწაზე ფეხით მოსიარულე მესიას, მხსნელს ვეძახი... როდესაც მას ვხვდები, ორი-სამი თვე ძალიან კარგად ვარ.

— რა გარემოებაში დაგელუპათ შვილი?

— უკვე თორმეტი წელი ხდება მისი გარდაცვალებიდან. ქორწილში მეჯვარედ იყო, 22 წლისა. რომ მიდიოდა, შევეხვეწე, არ ჩამჯდარიყო წითელ მანქანაში, მთვრალთან, ებრაელთან... ხილვა მქონდა... მაინც მოხდა საშინელება. ზუსტად ისე, როგორც ვიხილე, ვიწინასწარმეტყველე. მაგრამ შვილის ბედისწერა მაინც ვერ შევცვალე...

— როდის გეწყებათ ხილვები?

— ზოგჯერ პერიოდი მაქვს გარინდების, ზოგჯერ — პირიქით, თუ არ ვილაპარაკე, ლოგინიდან ვერ წამოვდგები. გონებაში გამუდმებით მაქვს უწყვეტი ლოცვა, „უფალო იესო ქრისტე, ძეო ღვთისაო, შემიწყალე მე ცოდვილი“. უფლისაგან მადლის მიღებას ჩემი მძიმე განსაცდელები, ტანჯვა, ბოლოს და ბოლოს, შვილის სიკვდილი დასჭირდა. ღმერთმა ყველა დაიფაროს ასეთი განსაცდელისგან და ზოგს შეიძლება პირიქით, დიდი სიყვარულით მიეცეს ეს მადლი... როცა პატრიარქს ელაპარაკები, ისეთი მშვიდია და მადლით მოსილი, რომ თითქოს გრცხვენია კიდეც მასთან პირად სატკივარზე დაიწუწუნო...

— რა არის მოსალოდნელი უახლოეს პერიოდში? თუ გაქვთ ამჟამად წმინდანთა გამოცხადებები?

— მეორედ მოსვლის ჟამი დგას, მე ვერ ვიტყვი, რომ ღვთისმშობელი, ან უფალი მეცხადება. ისინი მუდამ ჩემთან არიან, იმდენად მიყვარან. არ დამიმალავს ისეთი არაფერი, რომ ისინი ცხადად დავინახო. მე კი არა, მთელი ცხოვრება მუხლმოდრეკით მლოცავ ბერებს, ანგელოსთა დასი რომ ადგათ თავზე, არ ჰქონიათ ეს ბედნიერება და მე ამას როგორ დავიჩემებ? ღმერთმა დამიფაროს.

— რა ელოდება ჩვენს ქვეყანას?

— არც არაფერი დასრულებულა და არც არაფერი იწყება. უფალი და ღვთისმშობელი — დედაშვილობა, დაუსრულებელი სიყვარულია. წუთისოფელს აქვს დასასრული. მარტო უფალმა იცის, რა უნდა ქნას. რაც კი ბუნებაში შეიძლება კატაკლიზმები მოხდეს, ყველაფერია მოსალოდნელი. იქნება წყალდიდობები, ადამიანებს უამრავი მწერი შეესევა, ქვეწარმავალი უკბენს, გაჩნდება აქამდე უცნობი დაავადებები, ავარიებში დაიღუპებიან ახალგაზრდები... ეს უკვე დაწყებულია. სანამ ტელევიზია გამოაცხადებს რაიმე ინფორმაციას, მე ის უკვე ვიცი. დიდი განსაცდელი და დიდი წამებაა, როცა იცი შენ ცუდი, მაგრამ ვერაფერს შეაჩერებ, მართალი და ცუდი უფრო მეტი გველოდება, ვიდრე ტკბილი და კარგი...

— პოლიტიკური სიახლეები თუ გველოდება?

— პოლიტიკური ამინდი საოცრად ცუდი გვაქვს, გაურკვეველი. ასეთი ყოველ დროს გვქონდა, ზვიად გამსახურდიაზე დიდი წინასწარმეტყველი არ ჰყოლია საქართველოს. მან თქვა, რომ შევარდნაძეს ჩამოიყვანთ და დაგაქცევთ, მოვლენ ქურდები, მერე კი მოვა მთავრობა, სადაც აჯაფსანდალი იქნებაო... ასეც არის. მსხვერპლს ვხედავ. სიკვდილი არ არის მარტო მსხვერპლი. წამალი რომ შემოუტანე და ახალგაზრდებს ღუპავ, მსხვერპლი არ არის? ამ წუთში ეკონომიკური მდგომარეობა საქართველოში ნულზე დგას. ამდენი უფასო სასადილოს გახსნა ზუსტად ქვეყნის დაცემაა. როგორ დააპატარავეს ქართველი კაცის სული და გული! მაგრამ წუთისოფელი უფლის შექმნილია და ისევ ის მიხედავს, ამას კი დრო სჭირდება. არ შეიძლება, კანონიერებამ რომ არ იზეიმოს!.. ის აღსდგება აუცილებლად. სამაჩაბლოთი და აფხაზეთით უკანონობა კიდევ კაი ხანს ითამაშებს. მისი დასასრული მაშინ დადგება, როცა კანონიერება იზეიმებს.

— თქვენი აზრით, როდის დადგება ამისი ჟამი?

— ამასაც უწმინდესი გამოაცხადებს. ყველასათვის დაფარული იქნება ის ფაქტი, რომ ილია II უფალსა და ღვთისმშობელ დედას წარუდგება წინ და ღვთისმშობელი თავის წილხვედრ ქვეყანას სიტყვიერად ჩააბარებს უწმინდესს, მათ ექნებათ დიალოგი, საქართველოს მაშინ ეშველება და ეს ძალიან მალე იქნება. ეს პერიოდი მოსულია, მაგრამ დღე და საათი არც მე და არც არავინ არ იცის. რომც ვხედავდე, არც განვაცხადებ, იმიტომ, რომ მე ვინა ვარ? — რასაც ვხედავ, იმისიც რამხელა შიში მაქვს... ღვთისმშობლის პატრიარქისთვის გამოცხადება, იცით რამხელა რამეა? ეს სამსჯავრო დაიწყო უკვე და კიდეც უნდა გვეშინოდეს და კიდეც უნდა გვიხაროდეს. ეს იქნება დაფარული, უწმინდესი ამას საჯაროდ არ გამოაცხადებს, მაგრამ მისი საქციელი იმდენად გამომჟღავნდება, იმდენად უფლის საქციელი იქნება, თუკი ამას ვერ დაინახავ, მაშინ ვერც ვერაფერს ვერ დაინახავ. თუკი ჩვენივე ნებით, ჩვენს უფლის რჩეულს, უწმინდესს არ გავყვებით, არ დავუჯერებთ, შედეგი კარგი არ გვექნება, ეკლესიაში კანდელის ოთხივე ხატს მირონი მოსდის. ყველგან დაიწყო მირონდენა. ეს კი სიკეთისა და ბოროტების გადარჩევის დაწყებას ნიშნავს. სიკეთისა და სიბოროტის გზის გარდა, მესამე არჩევანი უკვე შეცდომა იქნება... უფალს ბრძოლა უკვე გამოუცხადეს ადამიანებმა და ხელახლა არიან ჩასაფრებულნი, რომ ხელმეორედ მოკლან იგი. ამისთვის მთელი სამყარო უპირისპირდება მას. ნახეთ, ყველა უბედურება იწყება მარხვაში... უფლის უარყოფაა ქათმის ვირუსის ხელოვნურად გაჩენაც, კვერცხი — უმნიშვნელოვანესი პროდუქტი, აღდგომის სიმბოლო რომ აეკრძალათ! კვერცხის შეღებვაზე და მის მიღებაზე რომ თქვას ადამიანმა უარი, სიკვდილის შიშით... როგორ შეიძლება! ქრისტეს სისხლით მორწყული დედამიწა, როგორც ეს სააღდგომო კვერცხში დევს სიმბოლურად, რომ მოესპოთ, ქათმის გრიპი გამოიგონეს.

— რა ვქნათ, შევღებოთ კვერცხები?

— აუცილებლად.

ქალბატონი მარინა მეტწილად საწოლს არის მიჯაჭვული: ამ რამდენიმე წლის წინათ უფლის გზის მოსანახულებლად წასული, გოლგოთას მთაზე ასვლისას დაეცა და ხერხემალი დაიზიანა. არ წუწუნებს და ამასაც უფლის ნებად მიიჩნევს...

ლია ჭილაძე.

მილორად პავიჩი

მწვანე წიგნი

ისლამური წყაროები ხაზართა საკითხის შესახებ

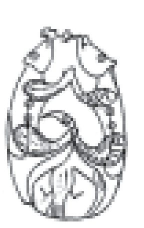

მასუდიმ არ იცოდა, რა ეღონა და რა გზას დასდგომოდა, რადგან ებრაელი, ცარგრადისკენ მიესწრაფვოდა და არა კლადოვოსკენ, და მასუდის გეგმა-ჩანაფიქრი სულ უფრო შორდებოდა, ემანძილებოდა მოვლენათა მიმდინარეობას. იგი მდინარის პირას იჯდა და გულდასმით ახვევდა თავის დოლბანდ-ფაკელს. და სწორედ მაშინ მოეყურა მდინარის დგრიალი. წყალი თითქოს დუღდა ღრმად მასუდის ქვეშ, და წყლის ის ბრდღვინვა-დგრიალი აშკარად ეცნაურებოდა მასუდის, რადგან სულერთიანად ჩასდგომოდა დოლბანდ-ფაკელის, ანუ თავსახვევის ნაკეცებში, აგრერიგად, რომ ჩამოჰგავდნენ *ყურანის* მეხუთე სურის ერთ-ერთ სიტყვას. ეს იგივე წყალი იყო, რომელიც სულ რამდენიმე თვის წინათ ცარგრადის ახლოს ქვიშნარში პალმას ესიზმრებოდა, და ამ ნიშანმა მასუდი გულისხმაში ჩააგდო, რომ კოჭი ალჩუს უჯდებოდა და თავის გზას დუნაიზედ გაასრულებდა. იგი სანგარში ადგილიდან ფეხს არ იცვლიდა და ყოველ ცისმარა დღეს კამათელს ეთამაშებოდა ბრანკოვიჩის ერთ-ერთ მდივან-მწერალს. ის მდივან-მწერალი სულ აგებდა და აგებდა, და იმის იმედით, ერთხელაც იქნება მოვუგებო, თავს მაშინაც კი არ ანებებდა ამ უაზრო ყომარბაზობას, როცა იმათ სანგარს თურქული ტყვია-ჭურვის თავსხმა წამოეკოკისპირულა. და არც მასუდი იყო სხვაგან სადმე უხიფათო ადგილას პოვნის მოწადინე, რადგან ზურგს უკან ბრანკოვიჩი ეგულებოდა, რომელსაც კვლავ ესიზმრებოდა კოენი. კოენი აღმა-დაღმა დააგელვებდა ცხენს რომელიღაც მდინარის ბრღვინვა-დგრიალში, რომელი მდინარეც ბრანკოვიჩის სიზმარში დიოდა, და მასუდიმ იცოდა, რომ ეს თავად დუნაის ბრდღვინვა-დგრიალი იყო, რის გაგონება ცხადშიც შეიძლებოდა. მერე უცებ დაქროლილმა ქარმა მასუდის სახეში მიწა შეაყარა, და მან იგრძნო, რომ ასახდენი მყის აუხდებოდა. როცა ყომარი კვლავ განაგრძეს და ერთ-ერთმა ისევ გააგორა კამათელი, პოზიციაზედ ფსლის სუნად აყროლებული თურქთა რაზმი შემოიჭრა და, სანამ იანიჩარები მარცხნივ თუ მარჯვნივ სხეპდნენ და კაფავდნენ, მასუდი თვალხარბად დაეძებდა ჭაღარაულვაშიან ჭაბუკს. და წაჰკრა კიდეც თვალი. მასუდიმ ისეთი კოენი მოიხილა, როგორსაც სხვათა სიზმრებში ხედავდა, — წითურთმიანი, შევერცხლილ ულვაშქვეშ ღიმილის ვიწროზოლგავლებული, ზურგზედ ბულაგ-ტომარამოგდებული, უკან ბოჯინჯგალების, ანუ პატარა, ძლივს გადადგმული ნაბიჯების ძეწკვი რომ დასთრევდა. თურქთ კი უკვე აეჩეხათ მდივან-მწერალი, შუბით განეწონათ აბრამ ბრანკოვიჩი, რომელსაც გაღვიძებაც ვერ მოესწრო, და ახლა უკვე მასუდის ჯერი იდგა. მაგრამ მხსნელად კოენი მოევლინა. განწონილი ბრანკოვიჩის დანახვაზედ კოენი მოცელილივით მოწყდა, და ბულაგ-ტომრიდან რაღაც ქაღალდები წამოუცვივდა. მასუდი უმალ მიხვდა, რომ კოენს ძილქუში დააწვა, რისგანაც თავს ვეღარ გამოიფხიზლებდა.

— ეს რა, მოენე მოკვდა? — თითქმის გახარებული დაეკითხა თავის შინაკაცთ თურქთა ფაშა, მასუდიმ კი არაბულად მიუგო:

— არა, ჩაეძინა, — და ამით თავისი სიცოცხლე ერთი დღით გაიხანგრძლივა, რადგან ამგვარი პასუხით გაკვირვებულმა ფაშამ რომ ჰკითხა, შენ რა იციო, მასუდიმ უპასუხა, მე ისა ვარ, ვინც სხვათა სიზმრების კვანძს ჩემის ნებისად ვკრავ და ვხსნიო, მე ხელობით სიზმართა მებადური ვარო, დიდი ხანია, რაც შუაკაცსა ვდევ, ანუ თავისებურ სატყუარას უტყუარი ნადავლის ხელში ჩასაგდებადო, რომელი სატყუარაც ახლა შუბით განგმირული სულსა ლევსო, და შეენუკვა, ეგ შუბით განგმირული დილამდე აცოცხლებინე, რათა თვალი გავადევნო კოენის სიზმარსაო, მაგას აწ ბრანკოვიჩის სიკვდილი ეზმანებაო.

— სანამ ეს არ გაიღვიძებს, ეგ ცოცხალი დატოვეთ, — წართქვა ფაშამ, თურქთ მძინარე კოენი ზურგზედ მოჰკიდეს მასუდის, და ისიც, სანუკვარნადავლმოკიდებული, იანიჩართა თანხლებით თურქთა მხარეს წავიდა. მასუდის ზურგზედ მოგდებულ კოენს მთელი ეს დრო მართლაც ბრანკოვიჩი ეძილიშორისებოდა, და მასუდის ეჩვენებოდა, რომ ერთი კი არა ორნი ეკიდნენ ზურგზედ. ჭაღარაულვაშიანი ჭაბუკი, მასუდის მხარზედ თავჩამოდებული, როგორც ჩვეულებრივ, აბრამ-ეფენდის სიზმრად მღვიძარეს ხედავდა, რადგან იმისი სიზმარი ბრანკოვიჩის ჯერ კიდევ სიცხადე იყო. ბრანკოვიჩი კი თუ ოდესმე ყოფილა ცხადში, სწორედ ახლა იყო, შუბით განგმირული, რამეთუ სიკვდილში სიზმარი არ არის. აქ მასუდის ის შესაძლებლობა გაუჩნდა, რომლის თაობაზედაც იაბირ იბნ აქშანი ელაპარაკებოდა. მასუდი მანამ ნადირობდა კოენის სიზმარზედ, სანამ ის სიზმრად ბრანკოვიჩის სიკვდილს ხედავდა, როგორც რომ აქამდე იმის სიცოცხლეს ხედავდა სიზმარში.

მასუდიმ ეს დღე და ღამე კოენის სიზმართა თვალის დევნებაში გაატარა, როგორადაც თავისი ყბების ცაზედ თანავარსკვლავედთა თვალთვალში ატარებდა ხოლმე. და ამბობენ, ბრანკოვიჩის სიკვდილი ისე მოიხილა, როგორც თავისი სიკვდილი თვითონ მოიხილა ბრანკოვიჩმაო. ამ ამბისგან გამოღვიძებულს კი თურმე წარბები გასჭაღარავებოდა, ყურები ასძიგძიგებოდა და, გარდა ამისა, საშინლად მქისესუნიანი ყანწებსავით ფრჩხილები წამოზრდოდა. იგი იმ ზომამდე ყოფილა რაღაც საშურ ფიქრს მიცემული, ვერც კი შეუმჩნევია თავს წამომდგარი მომხდური, რომელსაც ხელის ერთი დაკვრით შუაზედ გაუპია, და გაპობილს ქამარი ისე ჩასძრობია, არც გახსნია. ხმალს გველსავით დაკლაკნილი კვალი დაუჩნევია, და თვალის დახამხამებაში გაჩენილი შემაზრზენი ჭრილობიდან, თითქოს კრიჭა ან ღია პირი იყო, რაღაც გაუგებარი ხმა, ხორცის ქვითქვითი ამოსვლია. ამბობენ, ვინც კი ის საშინელი, ავად დაკლაკნილი ჭრილობა-ნახმლევი თავისი თვალით ნახა, მერე მთელი სიცოცხლე აღარ დავიწყებიაო, ხოლო ვისაც არ დავიწყებია, ისინი იამბობენ თუ ჰყვებიან, ამ იარა-ნახმლევის ამბავი გვიან შევიტყვეთ ვინმე ავერკიე სკილას✝ წიგნიდან, რომელსაც *რჩეულნი ხმალით ხელმოწერილობანი* ჰქვია და სადაც ხმალდახმალ ბრძოლის ყველაზედ აღიარებული ილეთ-ხერხებია თავმოყრილიო. 1702 წელს ვენეციაში გამოცემულ სკილას ამ წიგნში ზემოხსენებული ჭრილობა-ნახმლევის გამჩენი დაკვრა თუ დარტყმა ვერძის თანავარსკვლავედის ერთ-ერთი ვარსკვლავის სახელით არის ცნობილი. იყო თუ არა მასუდისათვის ხეირი რამ ამ საშინელ სიკვდილში და რა გაანდო მან სიკვდილით დასჯის წინ ფაშას, არავინ უწყის. გადავიდა თუ არა იგი ჯოჯოხეთის თავზედ გადებულ პირდაპირ იალ-სამოთხეში მიმყვან ბეწვსავით წვრილ და ხმალსავით დაწამწამებულ ბასრ სირათ-ქანულა-ხიდზედ, მხოლოდ იმათ უწყიან, ვინც კრიჭაშეკრული ვეღარ მეტყველებს.

ერთი ლეგენდის თანახმად, მასუდის მუსიკა-სახიობა სამოთხეში მოხვდა, ხოლო თავად მან ჯოჯოხეთში ამოყო თავი და ჩაიბურტყუნა: „არ მერჩივნა, სულ არ მემღერა, მეც ახლა ქურდებთან და თულ-ყაჩაღებთან ერთად სამოთხეში ვიქნებოდიო! ვაი რომ მუსიკა-სახიობამ სწორედ მაშინ ამაცდინა გზას, ჭეშმარიტებამდე ორი ნაბიჯიღა რომ იყოო“. მასუდის საფლავს თავზედ დუნაის ხმაური დასდის და მატური ადგას, რომელზედაც ამოკვეთილია წარწერა:

„რაც კი რამ მოვინაგრე და ვისწავლე, ყველაყა კბილებზედ მოხვედრილი კოვზის გაწკარუნებად მექცა“.

მოკადასა ალ-საფერი✡ (IX, X და XI საუკუნეები) — ხაზართა მღვდელი დედათა მონასტერში. მთელი თავისი გრძელჟამიერი ცხოვრების მანძილზედ ერთ-ერთ სხვამონასტრელ ბერს ულაფოდ და უფიგურებოდ ჭადრაკს ეთამაშებოდა. ისინი წელიწადში ერთ სვლას თუ ახერხებდნენ კასპიისა და შავ ზღვებს შუა მოქცეულ თვალუწვდენელ სივრცეში, ხოლო კოჭებ-ფიგურებად იმ პირუტყვთ იყენებდნენ, რომელთაც რიგ-რიგით უსევდნენ შევარდენს. ანგარიში ეწეოდა არა მარტო მინდორს, რომელზედაც თითოეული პირუტყვი ნადავლი ხდებოდა, არამედ ზღვის დონიდან იმ ადგილის სიმაღლესაც. მოკადასა ალ-საფერი ხაზართა შორის ერთ-ერთი საუკეთესო სიზმართა მებადური იყო. უტყუარ ამბად მიაჩნიათ, რომ თავის სიტყვათა კონას მან ადამ რუჰანის თავის ერთი ღერი თმაც მიამატა (შდ. მასუდი იუსუფი☾).

მონასტერში, რომელსაც ის ეკუთვნოდა, მოკადასა ალ-საფერს ლოცვაც თავისებური ჰქონდა დადგენილი, წესიც და რიგიც, და სწორედ ამ ამბავმა შეაძლებინა იქ აღკვეცილი ათი ათასი ქალწული მონაზვნის განაყოფიერება. ლეგენდის თანახმად, ბოლო, ვინც თავისი საძინებლის გასაღები გამოუგზავნა, სეფექალი ატეჰი▽ გახლდათ. ეს პატარა მდედრული გასაღები იყო, თავის მაგივრად ოქროს მონეტა ჰქონდა. ამ გასაღების გულისთვის მოკადასა ალ-საფერმა თავი წააგო, რადგან ხაკანის ეჭვიანობის ზვარაკად იქცა. სიკვდილით წყლის თავზედ დაკიდებულ გალიაში გამომწყვდეული მოკვდა.

დ-რი მუაბია აბუ კაბირი (1930-1982) — ივრითის არაბი სპეციალისტი, კაიროს უნივერსიტეტის პროფესორი. ახლო აღმოსავლეთის რელიგიებს ურთიერთმიმართებით სწავლობდა. დაამთავრა უნივერსიტეტი იურესალიმში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია თემაზედ „ძველებრაული ფილოსოფია XI საუკუნის ესპანეთში და ქალამის მოძღვრება“. ახოვანი, მხარბეჭიანი ვაჟკაცი იყო, ისეთი განიერი ზურგი ჰქონდა, ერთ იდაყვს მეორეს ვერ აწვდენდა, სულ ზეპირად იცოდა იეჰუდა ჰალევის✡ სიმღერათა უმრავლესობა და სჯეროდა, 1691 წელს დაუბმანუსის✡ მიერ გამოცემული *ხაზარული სიტყვისკონის* პოვნა სადმე ძველი წიგნების დუქანში კიდევ შეიძლებაო. ამ თავისი გულდაჯერებულობის დასასაბუთებლად მან, XVII საუკუნიდან მოყოლებული, სუყველა ის მოვლენა აღადგინა, რომელსაც კი რამე კავშირი ჰქონდა *ხაზარულ სიტყვისკონასთან*, შეადგინა ყველა ნადგურცემული თუ ჯერხანად ისევ ხელიდან ხელში გადამავალი რამდენიმე ცალის ზუსტი სია და დაასკვნა, რომ ამ დაკარგულად ჩათვლილი გამოცემის სულ ცოტა ორი ცალი მაინც იყო გადარჩენილი. მაგრამ წაწყდომით ვერც ვერსად წააწყდა და ვერც კვალს რასმე მიაგნო, თუმცა თავგადაკლული ძებნა-ძიება არ შეუწყვეტია.

როცა მან, შემოქმედების ცეცხლით უჩვეულოდ აღგზნებულმა, სამათასიანი ბიბლიოგრაფიული ერთეული გამოაქვეყნა, 1967 წლის ისრაელ-ეგვიპტის ომი დაიწყო. როგორც ეგვიპტის ჯარის ოფიცერი, იგი საბრძოლო მოქმედებაში მონაწილეობდა, დაიჭრა და ტყვედ ჩავარდა. საჯარისო საბუთებისდა მიხედვით, იგი მძიმედ იყო დაწყლული როგორაც თავის, ისე სხეულის არეში, რის შედეგადაც კაცობა დაკარგა. სამშობლოში დაბრუნებულს თავი უამრავი შემცბარი ღიმილით ჰქონდა შეხვეული და ყველა ის ღიმილი უკან შარფივით დასთრევდა. რომელიღაც სასტუმროში მან სამხედრო ტანსაცმელი განიძარცვა და სპილენძის სარკეში პირველად მოიხილა თავისი სიგონჯე-სახიჩრობა, რასაც წივწივა ჩიტის სკინტლის სუნი სდიოდა, და მიხვდა, რომ ვეღარცროდის დაწვებოდა ქალთან. მერე ნელ-ნელა დაიწყო ჩაცმა და თან ფიქრობდა: „ოცდაათ წელიწადზედ მეტხანს მზარეული ვიყავი, დღითი დღე ვამზადებდი და ბოლოს გავამზადე კიდეც ის კერძი, რაც მე ვარ; მე თავად ვიყავი ხაბაზიც და ცომიც, მე თავად მოვზილე ჩემგან ისეთი პური, როგორიც მინდოდა, მერმე კი უცებ სხვა მზარეული გაჩნდა თავის დანიანად და თვალის დახამხამებაში გაამზადა ჩემგან სრულიად სხვა, ჩემთვის უცნობი კერძი. ახლა მე ღვთის და ვარ, ანუ ისა ვარ, ვინც არ არსებობს“.

და იგი იმიერიდან აღარ დაჰბრუნებია თავის ოჯახს, არ დაჰბრუნებია უნივერსიტეტში არც თავის სამუშაოს. ალექსანდრიაში თავისი მამის გამოკეტილ სახლში დაბინავდა, მოჩქარე კაცივით ცხოვრობდა და სულ იმის თვალთვალში იყო, ფრჩხილებიდან, ვით თევზის ლაყუჩებიდან, უამრავი ჰაერის ბუშტულა რომ სდიოდა, როგორ ენივთებოდნენ ის ბუშტულები უკიდეგანო ქვეყნიერებას. თავიდან ჩამოცვივნულ თმას კი არ ყრიდა, მიწაში მარხავდა, ფეხთ ბედუინური ჯადაგოები ემოსა, თავის უკან კვალად ნაჩლიქარს ტოვებდა, და ერთხელაც ღამით თავსხმა წვიმაში თავისი უკანასკნელი სიზმარი იძილისშორისა, ხარს რომ თვალები აქვს, ისე დიდროვნად, საცრისტოლად, მერმე ადგა და ის სიზმარი სიტყვასიტყვით ჩაიწერა:

ორმა ქალმა თვალი შეასწრო, როგორ გასხლტა ბილიკზედ ბუჩქებიდან გამოვარდნილი და ნაკადულისკენ დაგეზებული პატარა ჭრელი, ნათელმოსილი ნადირი, ორ წვნიკ ფეხზედ შეყენებული უმარილწასმული სახის მსგავსი რამ, და ორთავემ ერთად შეჰყვირა:

— ის არის, ის (სახელი დააყოლეს)! მაგას ვიღაც მოუკლეს თუ სახლი დაუნგრიეს. ეგ მუდამ თავის ნებისად იცვლება და თავზარდაცემული უფრო ლამაზდება. მაგას სასწრაფოდ უნდა გაუჩინოთ რამე წიგნი და ფანქარი ანდა სულაც ფალვარდა, ხილისგან შაქრით მოხარშული ფაფა. უმალ კითხვად და რაღაცის წერად დაჯდება, ოღონდ ეგ ქაღალდზედ კი არა, ყვავილებზედ წერს...

თარგმნა
გურამ გოგიაშვილმა

(გაგრძელება იქნება)

**გაგრძელება. დასაწყისი
იხ. „სრ“ № 51-77.**

საქართველოდან გატანილი ღვინოების 70 პროცენტს რუსეთი სვამდა

კახა ბენდუქიძე – საქართველოს ჯიბე თუ „მოსკოვის ხელი“?

საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობა უკიდურესად გამწვავებულია. სად იმალება „ბოროტების სათავე“?

ამ და მრავალი სხვა საკითხის შესახებ „არგუმენტი ი ფაქტის“ კორესპონდენტი ესაუბრა საქართველოს სახელმწიფო მინისტრს ეკონომიკური და სტრუქტურული რეფორმების საკითხებში, ახლო წარსულში კი ცნობილ რუსეთელ ოლიგარქს კახა ბენდუქიძეს.

– სულ ბოლო სკანდალი აგორდა რუსეთში ქართული ღვინოების შეტანაზე დაწესებული აკრძალვის გამო. თქვენ და მიხეილ სააკაშვილმა ამაში მხოლოდ პოლიტიკა დაინახეთ. არადა, ხომ არ გგონიათ, რომ როცა რუსეთი ყიდულობდა თქვენს ღვინოს, რომელზეც მოთხოვნა სხვა ქვეყნებში, არცთუ ისე დიდია, ან გაზს იაფად გაწვდიდათ, ეს პოლიტიკა იყო, ახლა კი რეალური ეკონომიკა დაიწყო?

– ვფიქრობ, რომ ჩვენი ღვინოების შეტანაზე დაწესებული აკრძალვა არის რეაქცია დნესტრისპირეთისთვის დაწესებულ ბლოკადაზე. მაგრამ „პირდაპირი შეტევა“ რომ არ გამოსულიყო, მოლდავეთს საქართველოც მიაბეს. საქართველოც ხომ რუსეთისადმი დიდი მორჩილებით არ გამოირჩეოდა და ამიტომ არავის არ დაენანა იგი. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ქართული ღვინოების ექსპორტის 70 პროცენტი რუსეთზე მოდიოდა, ეს ნამდვილად არ არის სასიამოვნო. მაგრამ პირველი შემთხვევა არ არის, როცა რუსეთში იგზავნება თითქოს უხარისხო საქონელი: უკრაინული რძე, ნორვეგიული ორაგული, ჰოლანდიური ტიტები... ოთხი წლის წინ კი რუსეთმა მოითხოვა შვეიცარიული საათების სერტიფიცირება, რადგან, თურმე გაირკვა, რომ მათი სამაჯურების ტარება მავნებელი ყოფილა. მთავარი სანიტარიული ექიმი ონიშჩენკო, ან უმნიშვნელო ჭანჭიკია პოლიტიკურ თამაშში, ან ეს ადამიანი განზრახ ცდილობს ამა თუ იმ კერძო მოვაჭრის გაკოტრებას (ვგულისხმობ, იმათ, რომლებიც ქართულ ღვინოებს ყიდულობდნენძ სხვა კერძო მოვაჭრეთა სასარგებლოდ. მაგალითად, ფრანგული საქონლით რომ ვაჭრობენ. ერთი სიტყვით, ეს ან პოლიტიკაა, ან რაღაც განუკითხაობა.

– ალკოჰოლის ნიადაგზე კვლავ აპირებს საქართველოს პარლამენტი, დასვას თანამეგობრობიდან ქვეყნის გამოსვლის საკითხი?

– დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა, მარტო რუსეთი კი არა, 12 სახელმწიფოა. თუ თითოეულ მათგანთან ჩვენ დავდებთ ყველა იმ შეთანხმებას, რომლებიც ამჟამად მოქმედებენ, ამით გაწონასწორდება თანამეგობრობიდან გამოსვლის შედეგად ეკონომიკური დანაკარგები. მაგრამ რეალობა ისეთია, რომ თანამეგობრობის წილად მოდის საქართველოს საქონელბრუნვის ნახევარზე მეტი, ამიტომაც ჩვენთვის მნიშვნელოვანია, რომ დსთ განაგრძობდეს ფუნქციონირებას.

- **კახა ბენდუქიძემ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკულტეტი. 1998 წლისთვის მან განვლო გზა ლაბორანტიდან „ურალმაშის“ ბაზაზე შექმნილი „გაერთიანებული მანქანათსაშენებელი ქარხნების“ გენერალურ დირექტორამდე. 2003 წელს, როცა მისი ქონება შეფასებული იყო 64 მილიონ დოლარად, ბენდუქიძე, ფაქტობრივად, ჩამოშორდა საქმეებს. კიდევ ერთი წლის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილის მოწვევით იგი მოსკოვიდან თბილისში გადავიდა, სადაც მიიღო ეკონომიკის მინისტრის პოსტი და საქართველოს მოქალაქეობა.**

„ეკონომიკის სამინისტროს გავაუქმებთ“

– თბილისში გახშირდა სააკაშვილის გუნდისა და პირადად თქვენს წინააღმდეგ ოპოზიციონერთა მიერ გამართული მიტინგები. მაშასადამე, თქვენ უკვე აღარ გიწოდებენ „მოსკოვის ხელს“?

– მიწოდებენ! უსინდისო, მარგინალი პოლიტიკოსები, რომლებსაც ჩემთან ბრძოლით სურთ პოლიტიკური ქულების დაგროვება. მრავალი ის ადამიანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ მიტინგებზე მასობრიობას, ამისთვის დღეში 10 დოლარს იღებს. როცა მინისტრი გავხდი, ჩემს ფანჯრებს ქვეშ 5 თვის განმავლობაში იკრიბებოდნენ ასეთი ადამიანები. ჯერ იყო და, ისინი ჩემს თანამშრომლებს უწოდებდნენ „ბენდუქიძის დამქაშებს“, მაგრამ ერთი თვის შემდეგ უკვე ესალმებოდნენ მათ, ინტერესდებოდნენ როგორ მიდიოდა საქმეები. ერთი სიტყვით, შეეჩვივნენ. რას გააწყობ, ყველას თავისი საქმე აქვს.

– როცა ეკონომიკის მინისტრის პოსტზე დაიწყეთ მუშაობა, განაცხადეთ, რომ 2007 წლის ივლისისთვის საქართველოში აღარ იქნებოდა ასეთი სამინისტრო. მას გააუქმებდნენ იმის გამო, რომ იმ დროისთვის, საქართველოში ჩამოყალიბდებოდა მსოფლიოში ერთ-ერთი უმძლავრესი ეკონომიკური სისტემა. აღიარებთ, რომ პროგნოზში მოტყუვდით?

– ნორმალურ სახელმწიფოს არ სჭირდება ეკონომიკის სამინისტრო, ისევე, როგორც არ არის საჭირო „კარგი ცხოვრების სამინისტრო“. როგორც კი დავასრულებთ პრივატიზაციის ძირითად ნაწილს, შევძლებთ უარი ვთქვათ ამ სამინისტროზე, მის ფუნქციათა ნაწილს კი იკისრებს ფინანსთა სამინისტრო. სასოფლო-სამეურნეო მიწები, კავშირგაბმულობა, სამთომომპოვებელი საწარმოები, უძრავი ქონება, კერძო პირებს გადაეცემათ. თუმცა, წელს ყველაფრის გაყიდვას ვერ მოვასწრებთ, მაგრამ საბოლოო ანგარიშით, სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩება მხოლოდ რკინიგზა, ენგურის ჰიდროელექტროსადგური და მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზი. ესეც, სამუდამოდ ასე არ იქნება.

– თქვენივე სიტყვებით თუ ვიმსჯელებთ, ქართველი ეკონომისტები იდიოტები ყოფილან. ნუთუ მათ მოიწონეს ასეთი გეგმა? როგორ მოახერხეთ მათი ხელახლა აღზრდა?

– აქ არანაირი ტვინის ტრანსპლანტაცია არ მომხდარა. ქართველ ეკონომისტთა შორის არიან ფანტასმაგორიული ადამიანები, რომლებმაც გამოაცხადეს შიმშილობა პრივატიზაციის წინააღმდეგ! მათი აზრით, ყველაფერი ქართველ ხალხს უნდა ეკუთვნოდეს. როგორ უნდა ველაპარაკოთ ასეთ ადამიანებს? ამასთან, ისინი იმასაც კი ბედავენ, რომ სტუდენტებს ასწავლონ ეკონომიკა! გვამშვიდებს მხოლოდ ის, რომ ქვეყნები, რომლებიც სწრაფად ვითარდებოდნენ ამ ბოლო ათწლეულების განმავლობაში – ტაივანი, ჰონკონგი, სინგაპური, სამხრეთ კორეა – თავის დროზე არ გამოირჩეოდნენ ეკონომიკური მეცნიერების მაღალი დონით. და ამას მათთვის ხელი არ შეუშლია.

27 მარტს რუსეთის სამომხმარებლო ზედამხედველობამ პროდუქციის დაბალი ხარისხის გამო აკრძალა საქართველოდან და მოლდავეთიდან ღვინოების და ღვინომასალების შემოტანა და გაყიდვა.

შემოწმების შედეგები:

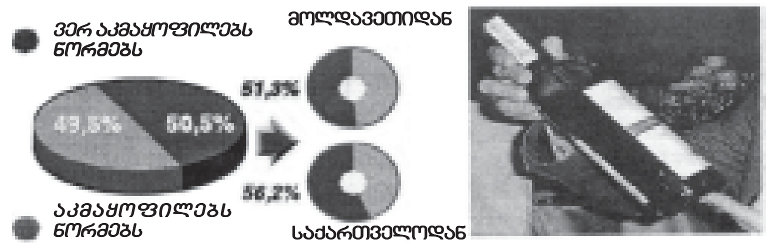

რუსეთში საიმპორტო ღვინოების ბაზარი

2005 წ. (პროცენტობით)

ღვინოების ექსპორტი 2005 წ.

მოლდავეთიდან (პროცენტობით) საქართველოდან

რუსეთში 270 მილიონი ბოთლი — რუსეთში 45 მილიონი ბოთლი

სხვათა შორის საქართველოში ყოველწლიურად იკრიფება 600 ათასი ლიტრი ღვინის დასაყენებელი ყურძენი, საექსპორტოდ კი 2 მილიონი ლიტრი გააქვთ.

„რას ნიშნავს „მსოფლიო ფასი“

– თქვენ მიგაჩნიათ, რომ საქართველო შეძლებს ასეთი ეკონომიკური სასწაულის მოხდენას ისე, რომ უარი თქვას სადემპინგო ფასებით რუსული გაზის შესყიდვაზე?

– გაზზე არანაირი სადემპინგო ფასები არ ყოფილა. ჩვენ ახლა გვაქვს დადებული კონტრაქტი „გაზპრომთან“ 110 დოლარზე, ხოლო კონსორციუმთან, რომელსაც სათავეში უდგას „ბრიტიშ პეტროლეუმი“ – 55 დოლარზე. კიდევ საკითხავია, რა არის საერთოდ მსოფლიო ფასები. ამ ცოტა ხნის წინ ვათვალიერებდი ცხრილს, რა ფასად ყიდულობს საქართველო ელექტროენერგიას. ჩვენ მას უფრო ძვირად ვყიდულობთ, ვიდრე რომელიმე სხვა ქვეყანა, რომელიც ელექტროენერგიას რუსეთში იძენს. მაგალითად, კილოვატში ჩვენ ვიხდით 2,6 ცენტს, ფინეთი კი – 1,5. მითხარით, რომელია ამ ფასებიდან მსოფლიო? დიდი თუ მცირე? მთელი იმ დროის განმავლობაში, რაც რუსეთი ახორციელებს გაზის ექსპორტირებას, მას ერთხელაც არ გამოუყენებია ბუნებრივი აირი პოლიტიკურ იარაღად. გაზის მიწოდების შეწყვეტა ან მისი ფასის მომატება – ასეთი რამ ერთხელაც არ მომხდარა. ამიტომაც, რუსეთთან ვდებდით 20-30-წლიან კონტრაქტებს. ახლა კი ყველა ასე ფიქრობს: იქნებ მოხდეს, რომ რუსეთმა რაღაც პოლიტიკური მოტივებიდან გამომდინარე, შეუწყვიტოს გაზის მიწოდება რომელიმე ქვეყანას?

– გამოდის, რომ, როცა დაბალი ფასები იყო, ეს ეკონომიკაა, ხოლო როცა ფასებმა მოიმატეს – პოლიტიკა გახდა? სხვათა შორის, არ მინახავს, რუსეთში ქართული საქონელი გაიაფებულიყო. როგორ ეკიდებით ასეთ მოსაზრებას: როგორც კი რუსი ბიზნესმენების ხელში აღმოჩნდება ბანკები, ქარხნები, ნავსადგურები, რუსეთის მიმართ ურთიერთობა რაღაც ჯადოსნური ჯოხის დაქნევით შეიცვლება?

– თუ რომელიმე ქვეყანაში რუსეთი, ან სხვა კაპიტალი შეისყიდის მთელ წარმოებას და ნავსადგურებს, ეს ნორმალურია, მაგრამ თუ ისინი ეცდებიან პოლიტიკაზე ზემოქმედების მოხდენას, ასეთ შემთხვევაში ნებისმიერი ქვეყანა მიიღებს ადეკვატურ ზომებს. მაგალითად, მოახდენს საწარმოთა ნაციონალიზაციას.

ინა ობრაზცოვა,
თბილისი-მოსკოვი.

Аргументы и Факты

სხვა მოსაზრება

„მეწარმეებს აპატიმრებდნენ, შემდეგ კი ათავისუფლებდნენ, თუ ისინი გადაიხდიდნენ ფულს, ან მათი კომპანიის კუთვნილ აქციებს შეელეოდნენ. ეს იყო ეგრეთ წოდებული რეპრივატიზაცია ხელისუფლებასთან დაახლოებული პირების სასარგებლოდ. ამ ფონდებში შეგროვდა დიდძალი ფული – დაახლოებით 120 მილიონი ლარი, მაგრამ არავინ იცის, თუ სად და რისთვის იხარჯებოდა იგი“.

საქართველოს ბიზნეს-ფედერაციის პრეზიდენტის ბადრი პატარკაციშვილის ინტერვიუდან, რომელიც მან მისცა გაზეთ „კომერსანტს“.

შეტყობინება

სს „საქცივპროდუქტი“ იწვევს ს საზოგადოების აქციონერთა კრებას, რომელიც გაიმართება 2006 წლის 10 მაისს, დღის 15 საათზე, თბილისი, თევდორე მღვდლის ქ. №27.

ს. საზოგადოების მიერ საალრიცხვო თარიღად დადგენილია 2006 წლის 26 მარტი.

დღის წესრიგი:

1. ს. საზოგადოების 2005 წლის ანგარიშის დამტკიცება;
2. 2006 წლის აუდიტის არჩევა;
3. სხვადასხვა.

დღის წესრიგთან დაკავშირებით საკითხებზე ინფორმაცია მიიღება საზოგადოების დირექციაში ზ. ა. მისამართზე: ტელ: 34-26-32.

განმარტებებისათის მოგვმართეთ წერილობით ს. საზოგადოების დირექციაში კრების ჩატარებამდე 10 დღით ადრე.

კრების მუშაობაში მონაწილეობას მიიღებენ აქციონერები, რომლებიც რეგისტრირებული არიან საზოგადოების რეესტრში 2006 წლის 26 მარტის მდგომარეობით და წარმოადგენენ რეგისტრატორის მიერ დამოწმებულ ამონაწერს, ასევე პირადობის მოწმობას, აქციონერების კრებაში მონაწილეობის უფლებას შეამოწმებენ ს.ს. „საქცივპროდუქტის“ დირექტორატში და შპს „კომპანია ცენტრში“. მის: ი. მოსაშვილის ქ. №24. ტელ. 22-53-51.

საააქციო საზოგადოების დირექცია.

სააქციო საზოგადოება „ბიოქიმფარმი“

აცხადებს, რომ ა. წ. 31 მაისს ჩატარდება სააქციო საზოგადოების აქციონერთა კრება. მისამართი: ქ. თბილისი, ლ. გოთუას №3, სააღრიცხვო თარიღი არის 2006 წლის 28 აპრილი.

კრების დღის წესრიგი:

1. წლიური ანგარიში;
2. აუდიტორის არჩევა;
3. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშის დამტკიცება;
4. სამეურნეო მდგომარეობის შესახებ ანგარიში;
5. წმინდა მოგების განაწილების შესახებ წინადადებები;
6. დირექტორატის ანგარიშის დამტკიცება.

განცხადება

2006 წლის 10 მაისს 15 საათზე ჩატარდება სააქციო საზოგადოება „ოპიზარის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. სააქციო საზოგადოება „ოპიზარის“ 2006 წლის 10 მარტს აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებული სააქციო საზოგადოება „ოპიზარის“ ნატურით გაყოფის გეგმაში ნაწილობრივი ცვლილებების შეტანის შესახებ.
2. სხვადასხვა.

ს.ს. „ოპიზარის“ აქციონერთა რეგისტრაციის საალრიცხვო დღეა 2006 წლის 27 მარტი.

დღის წესრიგთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის მისაღებად აქციონერებს შეუძლიათ ინფორმაციის მიღება სააქციო საზოგადოება „ოპიზარის“ დირექტორატში.

ბუშისა და აჰმადინეჟადის დუელი

ირანის პრობლემაზე მომუშავე ხუთი ქვეყნის წარმომადგენელთა მოსკოვში გამართული შეხვედრის წინ, შეერთებულმა შტატებმა ვერ შეძლო მხარდაჭერის მოპოვება ირანის წინააღმდეგ სანქციების შემოღების საქმეში, რის შემდეგაც შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა განაცხადა, რომ არ გამორიცხავს ირანში სამხედრო ოპერაციის განხორციელებას, მათ შორის, მისთვის ბირთვული დარტყმის მიყენებასაც.

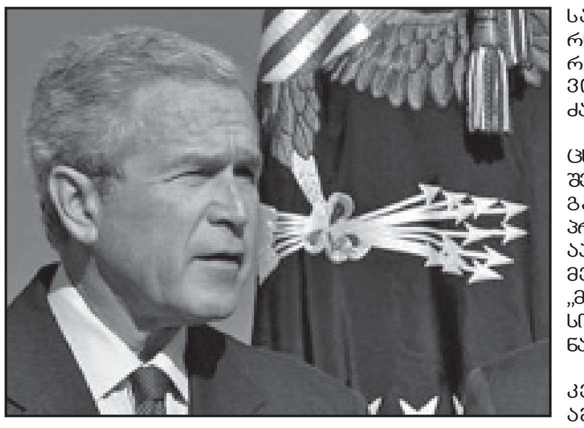

ამერიკელ ჟურნალისტებთან საუბრისას პრეზიდენტმა განაცხადა: ყველა საშუალებაა კარგი იმისთვის, რომ არ დავუშვათ ირანში ბირთვული იარაღის შექმნა. ბუშს ჰკითხეს ჩინეთის პრეზიდენტთან ჰუ ძინტაოსთან მომავალი მოლაპარაკების შესახებ (ჩინეთი, ისევე როგორც რუსეთი, ილაშქრებს სანქციების შემოღების წინააღმდეგ), შემდეგ კი დაუსვეს კითხვა იმის თაობაზე, თუ რა ვარიანტებს განიხილავს იგი ირანთან ურთიერთობაში და შედის თუ არა ამ ვარიანტებში ბირთვული იარაღის გამოყენება. „ყველაფერი შესაძლებელია, – თქვა პრეზიდენტმა, – მაგრამ ჩვენც გვსურს ეს საკითხი მოვაგვაროთ დიპლომატიური გზით და ამისთვის არ ვიშურებთ ძალისხმევას“.

ბუშმა ასეთი განცხადება გააკეთა მას შემდეგ, რაც სიტყვით გამოვიდა ირანის პრეზიდენტი მაჰმუდ აჰმადინეჟადი, რომელმაც თქვა, რომ „მოკვეთს ხელს აგრესორს“, თუ მის ქვეყანას თავს დაესხმებიან.

თავის მხრივ, გააკეთა განცხადება ამერიკელმა სენატორმა, სენატის სამხედრო კომიტეტის წევრმა ჯო ლიბერმანმაც, რომელმაც თქვა, რომ შეერთებულმა შტატებმა შეიძლება მიაყენოს მძლავრი დარტყმა ირანს და ეს მოხდება მაშინ, როცა გავიგებთ, რომ შეუძლებელი იქნება ბირთვული პროგრამის განხორციელების შეჩერება. ამ შემთხვევაში, ერთადერთი ქმედითი ღონისძიება იქნება ის, თუ დავბომბავთ სამეცნიერო საწარმოებს.

ჯორჯ ბუშმა ერთობლივად მოქმედებისთვის მოუწოდა იმ ქვეყნებს, „რომელსაც შეგნებული აქვს, თუ რაოდენ დიდ საფრთხეს წარმოადგენს ირანის მიერ ბირთვული იარაღის შემუშავება“. მან დასძინა, რომ შეერთებული შტატები მუშაობს დიდ ბრიტანეთთან, საფრანგეთთან და გერმანიასთან მჭიდრო თანამშრომლობით.

ამავე დროს, მოსკოვში ირანის ატომური პროგრამის შესახებ მიმდინარე მოლაპარაკება, რომლებშიც მონაწილეობდნენ გაეროს უშიშროების საბჭოს ხუთი მუდმივი წევრი-ქვეყნის – დიდი ბრიტანეთის, ჩინეთის, რუსეთის, შეერთებული შტატების და საფრანგეთის, აგრეთვე, გერმანიის წარმომადგენლები, რაიმე არსებითი შედეგების გარეშე დასრულდა.

მოკლედ

პრაღაში ჯაშუშობის ეჭვით დააკავეს რუსეთის სამხედრო ატაშე. რუსეთის საელჩოს სამხედრო ატაშე, პოლკოვნიკი ალექსანდრე სკეტინი ჩეხეთის პოლიციამ ჯერ კიდევ 12 აპრილს დააკავა, მას შემდეგ, რაც იგი შეხვდა ბირთვული, ქიმიური და ბიოლოგიური დაცვის ინსტიტუტის დირექტორს სტანისლავ ბრადკას.

* * *

შემთხვევით აივ-ინფიცირებული ბრიტანელები მთავრობისგან მილიონობით კომპენსაციებს ითხოვენ. ამ ადამიანებს ექიმებმა 1980-იან წლებში შეცდომით გადაუსხეს სისხლი, რომელიც შეიცავდა აივ-ინფექციას და ჰეპატიტს. მაშინ სულ დაავადდა 1200 ადამიანი, რომელთაგან 800 უკვე გარდაიცვალა. ცოცხლად დარჩენილი 400 კაცი მოითხოვს, რომ ჯანმრთელობის დაცვის დეპარტამენტმა თითოეულ მათგანს გადაუხადოს 750 ათასი გირვანქა სტერლინგი, აგრეთვე, გაზარდოს ყოველთვიური დახმარება, რომელსაც ისინი ამჟამად იღებენ.

* * *

თურქეთის მთავრობამ პარლამენტში დასამტკიცებლად შეიტანა კანონპროექტი, რომელიც მნიშვნელოვნად აფართოებს „ტერორიზმის“ ცნებას. კანონპროექტის თანახმად, თურქეთში ამიერიდან ტერორიზმს განეკუთვნება პროსტიტუცია, კონტრაბანდა და ადამიანებით ვაჭრობა, საკრედიტო ბარათების გაყალბება და უარის თქმა განათლების მიღებაზე. ახალი კანონი სამართალდამცავ ორგანოებს დიდ უფლებამოსილებას ანიჭებს და მნიშვნელოვნად ზღუდავს დაკავებულ და დაპატიმრებულ პირთა უფლებებს.

* * *

თუ ირანის ბირთვული პროგრამის ირგვლივ წამოჭრილი კრიზისი მკვეთრად გამწვავდება, დასავლეთი დადგება ერთ ფრონტად, რუსეთი კი მას შეეწინააღმდეგება, ეს გამოიწვევს ისეთი სიტუაციის შექმნას, რომლის დროსაც შეიძლება ვეღარ გაიმართოს ეგრეთ წოდებული „რვა დიდი ქვეყნის“ სამიტი, – მიაჩნია შეერთებული შტატების ადმინისტრაციასთან დაახლოებული ვაშინგტონის American Enterprise Institute გავლენიანი ცენტრის დირექტორს ლეონ არონს.

* * *

ბოლივიის ერთ-ერთი ქალაქის მცხოვრებლებმა მძევლად აიყვანეს სამი მინისტრი. ქალაქის მოსახლეობამ ასე გამოთქვა პროტესტი იმის გამო, რომ მათ ეკრძალებათ მუშაობა რკინის მადნის მსოფლიოში ერთ-ერთი უმდიდრესი საბადოს მახლობლად მდებარე ბრაზილიის „ი-ბი-ექსის“ კომპანიის ფილიალის მეტალურგიულ კომბინატში.

ევროპა წყალს მიაქვს

გრძელდება დიდი წყალდიდობა ევროპის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, მაგრამ წყლის დონემ თითქმის მთელ დუნაიში უკვე მიაღწია თავის პიკს.

ამავე დროს, წყლის დონე იმატებს რუმინეთის სამხრეთ ნაწილში და დუნაის მეორე ნაპირზე მდებარე ბულგარეთში. წყალმოვარდნის ტალღამ მიაღწია დუნაის შესართავს, რომელიც შავ ზღვაში ჩაედინება.

დუნაისა და მისი შენაკადების ნაპირებიდან გადმოსვლის შედეგად დაზარალდა რვა ქვეყანა. ამჟამად ყველაზე რთული სიტუაციაა რუმინეთში, სადაც დუნაისპირას მდებარე ქალაქებიდან და სოფლებიდან გახიზნეს რამდენიმე ათასი კაცი. ქვეყნის სამხრეთ ნაწილში წყალმოვარდნამ გაანგრია ჯებირები.

სერბეთში, რომელიც ყველაზე მეტად დაზარალდა გასულ უქმე დღეებში, წყლის დონემ მდინარეში რამდენადმე იკლო. ახლა სერბეთის ხელისუფლება ცდილობს აღმოფხვრას წყალდიდობის შედეგად მიყენებული ზარალი, რაც, სერიოზულ ხარჯებთანაა დაკავშირებული.

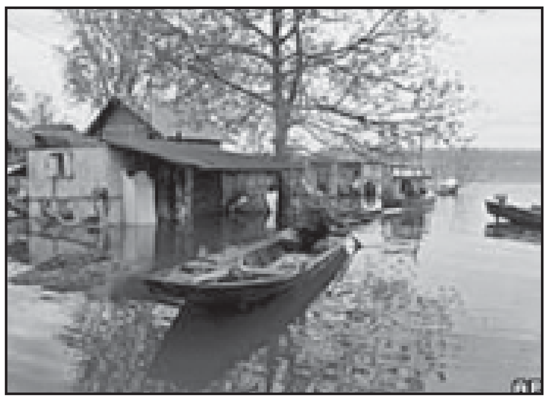

უნგრეთში კვლავ მატულობს წყლის დონე მდინარე ტისში, რის გამოც, გახიზნეს რამდენიმე ასეული ადამიანი.

ნაციზმი არქივებში

გერმანიის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა გახსნას ნაციზმის დროის დოკუმენტების უზარმაზარი არქივი, რომლებიც ეხება საკონცენტრაციო ბანაკების პატიმრებსა და მათ მონურ შრომას. გერმანიის მთავრობას სურს, ამით ბოლო მოუღოს დავას, რომელიც რამდენიმე წელიწადს გრძელდებოდა.

აქამდე ამ დოკუმენტებს იყენებდა მხოლოდ საერთაშორისო წითელი ჯვარი ადამიანების მოსაძებნად, ახლა კი ეს საბუთები ხელმისაწვდომი გახდება მეცნიერებისა და ყოფილი პატიმრებისთვისაც.

არქივებში დაცულია ინფორმაცია იმ 17 მილიონზე მეტი ადამიანის შესახებ, რომლებმაც გაუძლეს საკონცენტრაციო ბანაკებს და მონური შრომის სისტემას.

ჯერ კიდევ ამ ბოლო დრომდე გერმანია არ ემორჩილებოდა საერთაშორისო ზემოქმედებას დოკუმენტების განსაიდუმლოების შესახებ, და იმიზეზებდა იმას, რომ საჭიროა პირადული ხასიათის ინფორმაციის დაცვა.

გარდა ამისა, გერმანიის ხელისუფლება აცხადებდა, რომ მრავალმა დოკუმენტმა შეიძლება გაუხსნას გზა იურიდიული სარჩელების აღძვრას. მაგრამ როგორც ბი-ბი-სის ბერლინელი კორესპონდენტი იტყობინება, უკვე კარგა ხანია, ამოიწურა საერთაშორისო სარჩელების აღძვრის ყველა ვადა.

წითელი ჯვარი არქივებში დაცულ ინფორმაციებს იყენებდა იმ პირთა დახმარების მიზნით, რომლებიც ეძებენ მეორე მსოფლიო ომისდროიდან დაკარგულ ნათესავებს.

ხმა გულიდან

გადარჩენილი სიმღერა

კიდევ კარგი, დღევანდელ ყოფიერებაში არსებობენ ადამიანები, რომელთაც ქართული ხალხური სიმღერის არა მარტო შესწავლის სურვილი აქვთ, უფრო მეტიც – მოიძიონ, აღადგინონ და დაამუშავონ თითქმის მივიწყებული უძველესი ფოლკლორული ნიმუშები და ყოველივე ეს წლების მანძილზე სრულიად უსასყიდლოდ, მხოლოდ შიშველი ენთუზიაზმით აკეთონ. ასეთი ადამიანების ღვაწლი ფასდაუდებელია შთამომავლობისთვის. ეს კეთილშობილური მისია იტვირთა გურგენ გურჩიანმა, დმანისში დასახლებულმა ხალხური სიმღერით გულანთებულმა კაცმა. მან თავისნაირი მოხალისენი შეკრიბა მისივე ბედის მოზიარე – სტიქიური უბედურების შედეგად სვანეთიდან დმანისში ჩამოსახლებულ სვანთაგან და კვალში ჩაიყენა. ახლა ისინი ერთ გუნდად შეკრულნი, ანსამბლ „შგარიდად“ (რაც სვანურად ლაშქრულს ნიშნავს) იწოდებიან.

მეოთხე წელიწადია, რაც ეს ანსამბლი დიდი სიფრთხილითა და რუდუნებით მოიძიებს და აცოცხლებს სვანური ფოლკლორის ნიმუშებს, საგალობლებსა და ღვთის სადიდებელ ჰიმნებს, სარიტუალო სიმღერებს, რომლებიც განსაკუთრებული უნიკალურობით ხასიათდება.

– ჩვენ წლებს არ ვითვლით, ჩვენ ვითვლით იმ სიმდიდრეს, რაც წლების მანძილზე მოვიპოვეთ და დავაგროვეთ ხალხური სიმღერების სახით, – ამბობს გურგენ გურჩიანი, კაცი, რომელიც ნიადაგ სიმღერის ტყვე იყო ჯერ ოჯახურ გარემოში, მერე კი სხვადასხვა ანსამბლში.

დღეს ანსამბლ „შგარიდას“ წევრთა ნაშრომ-ნაღვაწი მოზრდილ რეპერტუარად იქცა. საგულისხმოა ისიც, რომ ისინი იცავენ და ავითარებენ მუსიკალური ხელოვნების უძველეს ტრადიციებს და აღდგენასთან ერთად ტექსტებში არსებულ ჯერ კიდევ უცნობ სიტყვებსა და ბგერებსაც სწავლობენ. ასე იყო მაგალითად დედამიწის, მისი ნაყოფიერების, სიცოცხლის სადიდებელი ჰიმნის „გას“ შემთხვევაში. ანსამბლი დროდადრო დმანისში, ხანაც თბილისურ კონცერტებში მონაწილეობს. შარშან შემოდგომაზე კი იგი უფრო დიდი აუდიტორიის წინაშეც წარსდგა უზბეკეთში, კერძოდ, სამარყანდში იუნესკოს ეგიდით გამართულ ფოლკლორის საერთაშორისო ფესტივალზე. ამის შესახებ თავის დროზე ვუამბეთ მკითხველს.

სათქმელი და სამღერი ბევრი დაუგროვდათ და აი, ახლახან შემოქმედებითი საღამო გამართეს დმანისში, სადაც სტუმრებიც – ქართული ფოლკლორის მოამაგენი მოიწვიეს თბილისიდან.

საღამოზე აჟღერდა ანსამბლის მიერ დამუშავებული ისეთი უნიკალური სიმღერები, როგორიც არის მზის ღვთაებისადმი მიძღვნილი კომპოზიცია „ლხინისა“, ღვთის სადიდებელი ჰიმნი „გა“, „ცხაუ ქრისდეშ“ – ჰიმნი იესო ქრისტეზე, „ჯგურაგიშ“ – ჰიმნი წმინდა გიორგიზე, „ლამზურიაშ“ – სიმღერა ჰიმნი, რომელიც ადიდებს, ლოცავს ღვთიური ენერგიით ნასაზრდოებ მთელ სამყაროს, ადამიანთა მოდგმას დასაბამიდან დღემდე. საინტერესოდ შესრულდა სიმღერა „შეხე აბრამ“, რომლის მელოდია მომღერლებმა სრულად აღადგინეს, ხოლო ტექსტი ნაწილობრივ. ნიშანდობლივია ის ფაქტი, რომ სიმღერაში ფიგურირებს ავთანდილი და თინათინი, სასიამოვნოდ ჟღერდა „იავნანას“ ერთ-ერთი უძველესი ვარიანტი „ნანილ“, სალაღობო სიმღერა „ავლითა და მავლითა“, „ლალამური კვირია“, „მაყრულო“ – ეს საქორწინო საზეიმო სიმღერა ანსამბლის წევრებმა ცეკვით, აღდგენილი ტრადიციული ვარიანტებით შეასრულეს.

ამ საღამოს, რომელსაც შთამბეჭდავად უძღვებოდა პოეტი ერეკლე საღლიანი, სცენაზე იდგნენ: **ზაურ ხორგუანი, ერეკლე ფილფანი, მურმან მურღვლიანი, ჯამლეთ ვიბლიანი, ლერი ცინდელიანი, გურგენ ჩხეტიანი, ვასო ფარჯიანი, ვალერი ვიბლიანი, ჩეფხან ოთხვანი** და, რასაკვირველია, **გურგენ გურჩიანი**. ამ შეხვედრით მიღებული მადლიერება გამოხატეს ქართული ფოლკლორის ცნობილმა მოამაგემ **თემურ ჭკუასელმა** და ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის დირექტორმა **გიორგი უშიკიშვილმა.** ამ უკანასკნელმა ანსამბლს კომპაქტ-დისკის ჩაწერასა და გამოცემაში აღუთქვა დახმარება და კიდევ, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დაფინანსებულ „ფოლკლორის ნაციონალური განვითარების ფონდის“ პროგრამაში ჩართვას.

პრობლემები „შგარიდას“ უძრავი აქვს, მათგან უსახსრობა მათი ქრონიკული მდგომარეობაა, არადა ერის საგანძურს მისი სახით ხომ ღირსეული დამცველი ჰყავს. ხალხური მუსიკალური ხელოვნების აღორძინებაში დიდია მისი წვლილი. ანსამბლს სახელმწიფოს მხრიდან ხელშეწყობა სჭირდება. ისევ რაიონის გამგეობის იმედი აქვთ, აკი გამოუყვეს კიდეც წლიური ბიუჯეტიდან თანხა, მართალია, იგი მიზერულია, მაგრამ რაც მთავარია, ყინული დაიძრა.

რუსუდან მუხიგულაშვილი

ივანე ჯავახიშვილი – 130

ღვაწლისა და წამების ძვირფასით შემკული

ჟამთაალმწერლობა ჭეშმარიტების მეტყველება არს, და არა თვალ-ახმა ვისთვისმე – ძველი ქართველი ისტორიკოსის, ჟამთააღმწერლის ეს მაქსიმა გახდა კრედო ივანე ჯავახიშვილისათვის. პირველი მნიშვნელოვანი განაცხადი დიდი მეცნიერისა სწორედ მამულიშვილობისა და მეცნიერების ურთიერთდამოკიდებულებას შეეხებოდა. „ყოველი განათლებული ეროვნებისათვის, რომელსაც თვითშემეცნება მოეპოვება, აუცილებლად საჭიროა იცოდეს თავის წარსული საზოგადოებრივი ცხოვრების ისტორია; უნდა იცოდეს, რასაკვირველია, უტყუარი, ჭეშმარიტი ისტორია და არა გაზვიადებული, ყალბი“. – ეს სიტყვები 28 წლის ივანე ჯავახიშვილს ეკუთვნის და დაბეჭდილია ასზე მეტი წლის წინათ, 1904 წელს, ჯერ გაზეთ „ცნობის ფურცელში“, შემდეგ კი ცალკე წიგნში, რომელსაც „მამულიშვილობა და მეცნიერება“ ჰქვია. აქ ნათლად არის ჩამოყალიბებული დიდი მეცნიერის მრწამსი, შეხედულება ჭეშმარიტი მეცნიერის, კერძოდ, ისტორიკოსის მაღალი მოვალეობის შესახებ, მოცემულია ის პროგრამა, რომელიც ივანე ჯავახიშვილს საიმედო საგზლად გაჰყვა მთელი თავისი ცხოვრებისა და შემოქმედებითი მოღვაწეობის გზაზე.

130 წელი შესრულდა ივანე ჯავახიშვილის დაბადებიდან. ამ მანძილიდან ნათლად ჩანს ის მძიმე და რთული გზა, თავაუღებელი შრომისა და წარმატების გზა, მრავალ სიძნელესთან ერთად რომ გაიარა მეცნიერმა. სრულიად უნიკალური მოვლენაა ივანე ჯავახიშვილი საქართველოს საზოგადოებრივი ცხოვრების ისტორიაში. XIX საუკუნის მიწურულისა და XX საუკუნის დასაწყისის საქართველოს ცხოვრებაში გამოჩნდა პიროვნება, რომელმაც თავისი დიდი დაღი დაასვა ჟამთასვლას; ადამიანი, რომელმაც ჭეშმარიტი მამულიშვილობის მისაბაძი მაგალითი უჩვენა თანამედროვეებს, მაგალითი ღრმა მეცნიერული კვლევისა, სამშობლოს უსაზღვრო სიყვარულისა, მოძმეთა პატივისცემისა; მოქალაქე და მეცნიერი, რომლის დიდი მცდელობის შედეგია საქართველოში უპირველესი განათლების კერის – უნივერსიტეტის დაარსება და საქართველოს ისტორიის კვლევის, ქართული ისტორიოგრაფიის სრულიად ახალი ეტაპის დაწყება. ეს იყო ივანე ჯავახიშვილი, პიროვნება, რომელიც XX საუკუნის დასაწყისიდანვე თავდაუზოგავი მეცნიერული შრომითა და საზოგადოებრივი საქმიანობით მტკიცე ბურჯად შეეგება ილია ჭავჭავაძის მიერ დაწყებულ საქმეს ერის კულტურული ცხოვრების წინსვლისთვის.

1876 წლის 11(23) აპრილს ალექსანდრე ჯავახიშვილის ოჯახმა ვაჟიანობა იზეიმა... დაიბადა ივანე ჯავახიშვილი. ჯავახიშვილთა გვარს კიდევ ერთი ვაჟკაცი შეემატა. ვინ არიან ჯავახიშვილები? ვახუშტი ბაგრატიონი გადმოგვცემს: „ხოლო გუარნი მთავართა მათ ძუელთაგან ესენი არიან: ქობულისძე, დონაური, ბაღუში ... ჯავახიშვილი, ზურსელი და სხვანი მრავალნი, რომელნი ერისთაობით იწერებიან და გუარნი არა წარიწერებიან ცხადად საცნობელად“. ისტორიული საბუთების მიხედვით, ჯავახიშვილთა გვარი თორელებისაგან მომდინარეობს. საგვარეულოს საფუძველი დაუდო ჯავახ თორელმა (XIV ს.), რომლის შთამომავლები იწოდებიან თორელ ჯავახიშვილებად, ან ჩვეულებრივ, ჯავახიშვილებად (იხ. 1338 წლის წყალობის სიგელი გიორგი ბრწყინვალისა ივანე თორელ-ჯავახიშვილისადმი; 1345 წლის წყალობის სიგელი გიორგი ბრწყინვალისა გამრეკელ-ჯავახიშვილისადმი). ამ პერიოდიდან მოყოლებული ჯავახიშვილები საქართველოს ისტორიაში ჩანან როგორც მნიშვნელოვანი ფეოდალური საგვარეულო. ჯავახიშვილთა ერთი შტოს (კერძოდ, იმისი, რომელსაც ივანე ჯავახიშვილის მამა ალექსანდრე ეკუთვნოდა) სამფლობელო იყო ხოვლე (სოფელი ქართლში, თანამედროვე კასპის რაიონში).

ალექსანდრე ჯავახიშვილი თავისი დროისათვის საკმაოდ განათლებული იყო და პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწეოდა; მასწავლებლობდა თელავში, გორში, სიღნაღსა და სხვა ქალაქებში. ერთხანს თბილისში ავლაბრის სამოქალაქო სასწავლებლის ინსპექტორის მოვალეობას ასრულებდა. გადმოცემით, მეტად მშვიდობიანი, ამასთან, მტკიცე ნებისყოფისა და გამტანი კაცი იყო. შემორჩენილია კავკასიის სასწავლო ოლქის მზრუნველის ბრძანება თელავის სამაზრო სასწავლებლის მასწავლებლის ალექსანდრე ჯავახიშვილისათვის ერთგული მუშაობის გამო მადლობის გამოცხადების შესახებ: “Î áúÿâëÿåòñÿ áëàãîäàðíîñòü ó÷èòåëþ ïðèãîòîâèòåëüíîãî êëàññà Òåëàâñêîãî óåçäíîãî ó÷èëèùà, ãóáåðíñêîìó ñåêðåòàðþ êíÿçþ Äæàâàõîâó çà îò÷èí-óñåðäíóþ è ðåâíîñòíóþ ñëóæáó åãî ó÷åáíîìó âåäîìñòâó. Ïîïå÷èòåëü Íåâåðîâ”.

ივანე ჯავახიშვილის დედა სოფიო ათანასეს ასული ვახვახიშვილი, ლამაზ გარეგნობასა და სიდარბაისლესთან ერთად, სათნო და ჭკვიანი ადამიანი ყოფილა. ჯავახიშვილებს ტრადიციული ქართული ოჯახი ჰქონდათ და შვილებსაც სამშობლოსა და დედაენისადმი უსაზღვრო სიყვარულის სულისკვეთებით ზრდიდნენ.

1888 წელს ივანე ჯავახიშვილი გიმნაზიის მეორე კლასში ჩაირიცხა (მას პროგიმნაზია უკვე დამთავრებული ჰქონდა). გიმნაზიაში სწავლის პერიოდმა თავისი დაღი დაასვა მომავალ მეცნიერს. აქ რაიმე ეროვნულზე ლაპარაკი ზედმეტი იყო. ყოველგვარი პროგრესული იდევნებოდა. ივანე ჯავახიშვილი ვერ ეგუებოდა ამგვარ ატმოსფეროს, სწავლით კი კარგად სწავლობდა. მისი მეგობარი ივანე ნიჟარაძე იგონებდა: „გიმნაზია ვანოს არ მოსწონდა, სწავლობდა კი კარგად, გარუსების ტენდენცია და ქართული კულტურის დევნა სულს უხუთავდა ქართველ შეგნებულ მოწაფეობას“. ივანე ჯავახიშვილმა ადრევე გამოიჩინა მიდრეკილება ისტორიის შესწავლისადმი. იგი ამ პერიოდშივე იწყებს პატარ-პატარა, ამასთან, მეტად საინტერესო რეფერატების წერას. მის ნაშრომებს ანდრია პირველწოდებულის საქართველოში მოგზაურობის და ინგლისელი ისტორიკოსის ბოკლის შესახებ ადრევე მიუქცევია ყურადღება. ივანე ჯავახიშვილს იმთავითვე გადაუწყვეტია, ისტორიკოსი გამოსულიყო.

1895 წელს ივანე ჯავახიშვილმა გიმნაზია დაამთავრა. ნიშანდობლივია, რომ გიმნაზიის დირექტორმა პეტერბურგის უნივერსიტეტს ივანეს შესანიშნავი დახასიათება გაუგზავნა: “Ó÷åíèê Èâàí Äæàâàõîâ ñûí íåáîãàòîãî ãðóçèíñêîãî êíÿçÿ (ñìîòðèòåëÿ ó÷èëèùà). Äîáðàÿ ïàòðèàðõàëüíàÿ ñåìüÿ èìåëà ïðåêðàñíîå âëèÿíèå íà þíîøó, ñäåëàâ åãî ðåëèãèîçíûì, âåæëèâûì è ïðèâåòëèâûì. Õàðàêòåðà îí ðîâíîãî, îáõîäèòåëüíîãî, îò÷åãî âñåìè ëþáèì. Äæàâàõîâ èìååò õîðîøèå ïðèðîäíûå äàðîâàíèÿ, ê òîìó æå î÷åíü óñåðäåí è òðóäîëþáèâ. Çäîðîâüå ó íåãî îò ïðèðîäû õîðîøåå, íåñêîëüêî ïîòðÿñåííîå óñèëåííûìè çàíÿòèÿìè ïîñëåäíèõ ëåò. Îí ìíîãî ÷èòàåò è îáëàäàåò õîðîøåé íà÷èòàííîñòüþ. Îí õîðîøî èãðàåò íà ñêðèïêå è îòäàåòñÿ ýòîìó çàíÿòèþ. Îí ïðåêðàñíûé ñûí è áåçóêîðèçíåííî îáõîäèòåëüíûé þíîøà íå òîëüêî ñî ñòàðøèìè, íî è ñ òîâàðèùàìè, äàæå ìëàäøèìè. Ïîëèòè÷åñêè îí áëàãîíàäåæåí”.

ამავე 1895 წელს ივანე ჯავახიშვილი პეტერბურგის უნივერსიტეტის აღმოსავლური ფაკულტეტის სომხურ-ქართულ-ირანულ განყოფილებაზე შევიდა, სადაც სპეციალდებოდა საქართველოსა და სომხეთის ისტორიაში. მან თავისი სიბეჯითითა და ნიჭიერებით სწრაფად მიიქცია პროფესორთა ყურადღება. ივანე ჯავახიშვილს დიდი გავლენა ჰქონდა პეტერბურგში მცხოვრებ ქართველებზე. ივანეს სიყრმის მეგობარი პოეტი და საზოგადო მოღვაწე კოტე მაყაშვილი იგონებდა, რომ მისი გავლენით „ენერგიულად ვკიდებ ხელს ქართული ენის შესწავლას. თვისებას, ვუზივარ „ვისრამიანს“, „ქილილა და დამანას“, „დაბადებას“, ვიზეპირებ „ვეფხისტყაოსანს“ და თანდათან ისევ ვქართველდებიო“.

ივანე ჯავახიშვილი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა პეტერბურგის ქართული სათვისტომოს მუშაობაში. ხელმძღვანელობდა საქართველოს ისტორიის, მისი სულიერი და მატერიალური კულტურის შემსწავლელ წრეს. მისი თაოსნობით დამყარდა ურთიერთობა სომხეთისა

და აზერბაიჯანის სათვისტომოებთან და დაარსდა ამიერკავკასიის სათვისტომო.

1899 წელს ივანე ჯავახიშვილმა დაამთავრა უნივერსიტეტი და აღმოსავლური ფაკულტეტის დადგენილებით დატოვებული იქნა საპროფესოროდ მოსამზადებლად. მისი მოღვაწეობა ფართოდ შლის ფრთებს და დიდ მასშტაბებს იძენს.

ივანე ჯავახიშვილის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ არაერთგზის დაწერილა. ჩვენს ხელთ არის აკაკი შანიძის, გიორგი ჩუბინაშვილის, სიმონ ყაუხჩიშვილის, გიორგი ჩიტაიას, ნიკოლოზ ბერძენიშვილის, სიმონ ჯანაშიასა და სხვათა – ივანე ჯავახიშვილის თანამედროვეთა და თანამოსაგრეთა მოგონებები და წერილები; სხვადასხვა სახის დოკუმენტური მასალა (მაგ. ივანე ჯავახიშვილი ტირანიის სამსჯავროს წინაშე. დოკუმენტები და მასალები. გამოსცეს მ. ვაჩნაძემ და ვ. გურულმა), ის ლიტერატურა, რომელიც ქართველმა ისტორიკოსებმა (დ. გვრიტიშვილი, გ. ლომთათიძე, მ. წერეთელი, ს. ჯორბენაძე, გ. ყორანაშვილი, ო. ჯანელიძე, დ. ცინცაძე, გ. ციციშვილი) შექმნეს. ვფიქრობთ, ივანე ჯავახიშვილის ნაღვაწნაშრომის ღრმა მეცნიერული შეფასება, აგრეთვე მისი წვლილის სრულად გამომზეურება ისტორიული თუ ფილოლოგიური მეცნიერების ამა თუ იმ დარგში, მისი მოღვაწეობის ცალკეული მხარეების სრულყოფილი შესწავლა მომავლის საქმედ რჩება.

> **... თუ ჩვენ გვსურს ჩვენი ერის გონებრივსა და კულტურულს ნორჩს აღორძინებას ფესვები გავუმაგროთ, მთელი ჩვენი ძალღონით ქართული მეცნიერების შექმნასა და აყვავებას უნდა ხელი შევუწყოთ.**
>
> **ივანე ჯავახიშვილი**

ჯერ კიდევ ასი წლის წინათ, XX საუკუნის დასაწყისში, უდიდესი პოლიტიკური და სოციალური ძვრების ეპოქაში, ახალგაზრდა ქართველმა მეცნიერ-ისტორიკოსმა ივანე ჯავახიშვილმა, ზედმიწევნით იცნობდა რა დასავლეთ ევროპისა და რუსეთის ისტორიოგრაფიის განვითარების მაშინდელ დონეს, მართებულად განჭვრიტა, რომ ისტორიის, როგორც მეცნიერების დარგის წინაშე ახალი, მეტად მნიშვნელოვანი ამოცანები იდგა. ბევრი რამ გადასინჯვას, ახლებურად შესწავლასა და შეფასებას მოითხოვდა. ჭეშმარიტი, ნამდვილი მეცნიერული ისტორიის შექმნა უწინარესად მყარ ნიადაგს მოითხოვდა, რისი მიღწევაც შესაძლებელი იყო მაშინდელი თავადაზნაურული ინტელიგენციის იდეოლოგიური არსენალის, ე. წ. „მამულიშვილური ზნეობისაგან“ განწმენდით. ივანე ჯავახიშვილმა, როგორც ჭეშმარიტმა მამულიშვილმა აირჩია ერთადერთი სწორი გზა, გზა სიმართლის თქმისა და ანტიმეცნიერულ, ყალბ შეხედულებებს საქართველოს ისტორიაზე კრიტიკის ქარცეცხლი მიაგება. ივანე ჯავახიშვილმა ხმამაღლა განაცხადა: „ქართველმა ისტორიკოსმა პირუთვნელად უნდა შეისწავლოს თავისი ერის წარსული, პირუთვნელად უნდა წარმოუდგინოს თავის სამშობლოს წარსული თანამემამულეებსაც და უცხოელებსაც, რადგან მას არ უნდა დაავიწყდეს, რა დიდი ღვაწლიც უნდა მიუძღოდეს ეროვნებას წარსულში, თუ იგი აწმყოში არას წარმოადგენს, ბრწყინვალე წარსული ვერას უშველის“. ივანე ჯავახიშვილს თავის მრავალმხრივ და საოცრად მასშტაბურ შემოქმედებაში არასდროს უღალატია მეცნიერული კვლევის ერთხელ შემუშავებული პრინციპებისათვის. ივანე ჯავახიშვილი ხარბად დაეწაფა ილია ჭავჭავაძისა და XIX საუკუნის სხვა საზოგადო მოღვაწეთა მემკვიდრეობას, მათ ეროვნულ-განმათავისუფლებლურ იდეებს. იგი ჭეშმარიტად სულიერი თანამოაზრე იყო ილია ჭავჭავაძის, როგორც მოღვაწისა და მამულიშვილის. ილიას მრავლისმომცველი საქმიანობა, კერძოდ კი, ისტორიული კონცეფცია, განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევდა და დიდ როლს ასრულებდა ქართული ისტორიული მეცნიერების განვითარების საქმეში. „ჭეშმარიტი მეისტორიე, ვითარცა გამკითხველი, ჯერ იმ დროების ძერძში უნდა ჩაჯდეს და მერე განიკითხოს თვით დროების შვილნიცა“ – ილია ჭავჭავაძის ეს მოსაზრება, აგრეთვე მისი მოთხოვნა ქართველი ხალხის მრავალსაუკუნოვანი წარსულის ეკონომიკური საფუძვლების გამოკვლევის შესახებ ივ. ჯავახიშვილს იმ დროს მნიშვნელოვან მიღწევად მიაჩნდა.

მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოს საზოგადოებრივ ცხოვრებას ამშვენებდა ილია ჭავჭავაძე, რომელმაც რეალურად ახალი ერა დაიწყო ისტორიაში; პიროვნება, რომელმაც ხმამაღლა განაცხადა, რომ „ ... ჩვენ უნდა ვსდიოთ ეხლა სხვა ვარსკვლავს, ჩვენ უნდა ჩვენი ვშვათ მყოობადი, ჩვენ უნდა მივცეთ მომავალი ხალხს...“ მეოცე საუკუნის დასაწყისში ილიას მძიმე ტვირთმა ივანე ჯავახიშვილის მხრებზე გადაინაცვლა. მოვიგონოთ ექვთიმე თაყაიშვილის სიტყვები: „იშვიათია კაცი, რომელსაც რაიმე ნაკლი არ ჰქონდეს, თუნდაც სულ მცირე. ივანე ჯავახიშვილში, სანთლით რომ გეძებნათ, ვერავითარ ნაკლს ვერ აღმოაჩენდით. ეს სრულიად უნაკლო ადამიანი იყო: ზნეობით სპეტაკი, ზრდილი, ალერსიანი, თავმდაბალი, კაცმოყვარე და გულშემატკივარი, ერთ უკადრის სიტყვას მისგან ვერ გაიგონებთ, ის შვილი იყო ქართველი ინტელიგენტი ოჯახისა, რომელიც გამსჭვალული იყო ქართული პატრიოტიზმით და საქართველოს კეთილდღეობისათვის მუშაობით“.

სწორედ ასეთ ადამიანს შეეძლო ქვეყნის ჭეშმარიტ სამსახურში ჩამდგარიყო, ერის წყლული საკუთარ ტკივილად შეეცნო, საკუთარი სიცოცხლე სამშობლოს საკურთხევლისათვის მიეტანა ზვარაკად და მისივე სიყვარულში ჩაფერფლილიყო.

XX საუკუნის დასაწყისში მთელი სიგრძე-სიგანით დადგა უნივერსიტეტის დაარსების საკითხი. ამ საქმის თაოსანი ივანე ჯავახიშვილი იყო. მან პრაქტიკულად შეიმუშავა ეროვნული უნივერსიტეტის დაარსების გეგმა. მეცნიერს კარგად ესმოდა, რომ საქმე სწორედ ეროვნული უნივერსიტეტის დაარსებით უნდა დაწყებულიყო (წინააღმდეგ კავკასიის უნივერსიტეტის, ან სამეცნიერო აკადემიის დაარსების იდეისა), თუმცა საამისოდ პირობები ძალზე მწირი იყო. 1907 წლის ბოლოს ივანე ჯავახიშვილის თაოსნობითა და უშუალო ხელმძღვანელობით პეტერბურგის უნივერსიტეტში დაარსდა ქართველ სტუდენტთა სამეცნიერო წრე, რომელმაც გააერთიანა უნივერსიტეტის გარდა სხვა ინსტიტუტების ქართველი სტუდენტები და ბესტუჟევის ქალთა უმაღლესი კურსების მსმენელი ქართველი ქალები. ამ სამეცნიერო წრემ 1911-1912 წლებში მოაწყო ანკეტური გამოკითხვა რუსეთისა და დასავლეთ ევროპის უმაღლესი სასწავლებლების ქართველი სტუდენტებისა. დასავლეთ ევროპის უმაღლესი სასწავლებლებიდან მიღებული პასუხებით აღმოჩნდა, რომ ქართველ ახალგაზრდობაში ცოდნის წყურვილი დიდი იყო. ამას ისიც მოჰყვა, რომ 1914 წელს მეფის მთავრობამ გამოსცა კანონი რუსეთის იმპერიაში არარუსულ ენაზე კერძო ხასიათის უმაღლესი სასწავლებლების დაარსების შესახებ. ამან ხელ-ფეხი გაუხსნა ივანე ჯავახიშვილისა და მისი თანამოაზრეების საქმიანობას უნივერსიტეტის დაარსებისათვის. დაბრკოლებები მაინც დიდი იყო. ჟამთასვლა თავისას აკეთებდა. ახალი ძვრებით აღინიშნა 1917 წლის თებერვალი... საზოგადოებას განვითარების ახალი გზები, ახალი მიმართულებები გაუჩნდა. ივანე ჯავახიშვილი უნივერსიტეტის დაარსებისათვის მნიშვნელოვან ნაბიჯებს დგამს. თანამოაზრეებთან (აკაკი შანიძე, იოსებ ყიფშიძე, შალვა ნუცუბიძე, ზურაბ ავალიშვილი და სხვ.) ერთად იწყებენ ბრძოლას უნივერსიტეტის სასარგებლოდ საზოგადოებრივი აზრის შექმნისათვის. 1917 წლის გაზაფხულზე ივანე თბილისში ჩამოდის და პირველ ორგანიზაციულ ღონისძიებებს ატარებს. ამავე წლის 12 მაისს ჩატარდა ქართული უნივერსიტეტის საზოგადოების დამფუძნებელი კრება, სადაც ივანე ჯავახიშვილის გვერდით ვხედავთ ექვთიმე თაყაიშვილს, ფილიპე გოგიჩაიშვილს, აკაკი შანიძეს, კორნელი კეკელიძეს, დიმიტრი უზნაძეს, ლუარსაბ ბოცვაძეს, გრიგოლ ვეშაპელს, ილია ზურაბიშვილსა და სხვ. „ერის ყოველი წარმატება, – აცხადებდა ივანე ჯავახიშვილი, – ნივთიერი კულტურის სფეროშიაც კი, თეორიული მეცნიერების წარმატებასა და აღორძინებაზეა დამოკიდებული... ამიტომ ... თუ ჩვენ გვსურს ჩვენი ერის გონებრივსა და კულტურულს ნორჩს აღორძინებას ფესვები გავუმაგროთ, მთელი ჩვენი ძალღონით ქართული მეცნიერების შექმნასა და აყვავებას უნდა ხელი შევუწყოთ“. დიდ მეცნიერს ნათლად ჰქონდა დასაბუთებული, რომ „ქართული უნივერსიტეტი ერთსა და იმავე დროს სამეცნიერო კვლევა-ძიების და ცდის დაწესებულებაც უნდა იყოს და უმაღლესი სამეცნიერო სასწავლებელიც, სადაც მეცნიერების შესწავლა და სამეცნიერო მუშაობის მეთოდებისა და პრაქტიკის შეთვისება შესაძლებელი იქნება“.

ივანე ჯავახიშვილის წინადადებით შეიქმნა კომისია, რომელსაც უნივერსიტეტის გახსნის მომზადება დაევალა.

რონ მეტრეველი

(გაგრძელება იქნება)

◉ ფაქტი

ვის უშიზნებს სინამდვილეში ხელისუფლება?

საფეხბურთო კლუბ თბილისის „დინამოში“ ფინანსური პოლიცია და პროკურატურა, ვინ იცის, უკვე მერამდენედ შევიდა, თანაც, სულ „ვარდისფერ ეპოქაში“. თუ წინა ცდებზე სამართალდამცავთა ყურადღებას საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის, უფრო ადრე კი – დილმისბაზელთა პრეზიდენტის მერაბ ჟორდანიას მოღვაწეობის პერიოდი იპყრობდა, ამჯერად ეს პატივი დამხობილი ხელისუფლებისდროინდელ „რკინის კაცს“ – კახა თარგამაძეს ხვდა წილად. ყოველ შემთხვევაში, ასე ითქვა, თორემ ვის უპირებენ დარტყმას ამჟამინდელი შესვლით, ადვილად მისახვედრი უნდა იყოს.

დიახ, ბატონებო, სწორად ფიქრობთ – ხელისუფლების მორიგი სამიზნე დინამოელთა დღევანდელი მეპატრონე ბადრი პატარკაციშვილი გახლავთ, რომელმაც ბიზნესმენთა ფედერაციაში ახლახან გამართულ ფორუმზე გაბედა და, კოლეგათაგან განსხვავებით, მწარე სიმართლე პირში მიახალა ძლიერთა ამა ქვეყნისათა.

ბუნებრივია, საპასუხო რეაქციამაც არ დააყოვნა – ოპონენტებთან ანგარიშსწორება ხომ ბრწყინვალედ ეხერხებათ თანამედროვე ჩინოვნიკებს, მეთოდების ფართო ასორტიმენტის გამოყენებით.

შეგახსენებთ, რომ ზემოთ ნახსენები სკანდალური გამოსვლისთანავე ბატონ ბადრის ერთ დროს რუსეთში აღძრული სისხლის სამართლის საქმე ამოუტივტივეს, რომელიც უკვე დახურულია, ახლა კი, წინამორბედის სახით, მისი საფეხბურთო კვალის ქექვა დაიწყეს. გავრისკავ და დავძენ – მალე ალბათ, როგორც ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის თავკაცს, ისე მიაკითხავენ. კი მაგრამ, რატომ დუმს სპორტული სამყარო?

გია პლატონიშვილი

◉ ძიუდო

ოთხი ოქროს, ერთი ვერცხლისა და ორი ბრინჯაოს მედლით დაბრუნდნენ ქართველი ძიუდოისტები ფილადელფიიდან (აშშ), სადაც ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი გაიმართა სახელწოდებით „თავისუფლების ზარი“. შეჯიბრებაზე ქართველი სპორტსმენები ოკეანისგაღმა მცხოვრები თანამემამულეების – თეიმურაზ ტაბატაძისა და ამური აბუაშვილის მიწვევით აღმოჩნდნენ.

შეგირდებმა ოსტატი ფილადელფიაშიც ასახელეს

თეიმურაზ ტაბატაძე მოქმედი სპორტსმენია. ორი წლის წინათ იგი ფილადელფიის აღმოსავლური ორთაბრძოლების კლუბის წევრი გახდა და იქ ძიუდოს ხელმძღვანელობს. შარშან სპორტის ამ სახეობაში პანამერიკული თამაშების ჩემპიონი გახდა, ხოლო კანადაში ოსტატთა ტურნირზე, სადაც საქართველოს რეკორდსმენმა მოცურავეებმა – დაძმა ანა და რეზო ელიზბარაშვილებმა უმასპინძლეს, ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა.

ფილადელფიის ტურნირზე თემურმა სამშობლოდან ყოფილი შეგირდები მიიწვია საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელის – ვაჟა ბალხამიშვილის ხელმძღვანელობით. ბიჭებმაც არ დაალალატეს ოსტატი. ჭაბუკებში ოთარ ტვილდიანმა (73 კგ.) პირველი ადგილი დაიკავა. ახალგაზრდებში ასევე კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ ტარიელ მინასაშვილი (81კ), ზვიად ჯაშიაშვილი (90კ) და ლევან ლოლაშვილი (მძიმე წონაკ), ხოლო კარლო ზურაბაშვილმა (73კ) მხოლოდ ფინალური ორთაბრძოლა დათმო და „ვერცხლს“ დასჯერდა. დიდებში ბრინჯაოს მედლები ზეზვა ეზელაშვილმა (66კ) და დავით ნადარაიამ (81კ) დაისაკუთრეს.

– ტურნირში ამერიკისა და ევროპის 900-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა სამ ასაკში, – მითხრა **ვაჟა ბალხამიშვილმა.** – ორთაბრძოლები ერთდროულად 6 ტატამზე მიმდინარეობდა. შეჯიბრებას უამრავი მაყურებელი დაესწრო. ტრიბუნებზე ემოციურად ყველაზე მეტად დამუხტული ის ადგილი იყო, რომლის სიახლოვესაც ჩვენი ბიჭები ჭიდაობდნენ. ქართველ ძიუდოისტებს ორი დღის განმავლობაში აქტიური ქომაგობა და მხარდაჭერა არ მოჰკლებიათ. ამერიკაში მცხოვრები ქართველები – მამუკა იაკობაშვილი, მერაბ ტოტიკაშვილი, ეკა ფაფიაშვილი, ლექსო ბურდული, ლელა ფურცელაძე, ჯონდო დაბრუნდაშვილი, ლევან ეზანოიძე, თამაზ ნადირაშვილი, მსახიობები – გურამ ჯაში და სოსო თოლორაია წუთითაც არ მოგვცილებიან. ისინი ასევე აქტიურად გულშემატკივრობდნენ თემურ ტაბატაძის ნიუიორკელ შეგირდს მაიკლ კარზინსკის, რომელმაც ტურნირზე მესამე ადგილი დაიკავა.

ფილადელფიაში მცხოვრებმა ქართველებმა ასპარეზობის შემდეგ ზღაპრული ბანკეტი მოგვიწყვეს. ქართული სათვისტომოს თხოვნით ორ კვირას დავრჩით ოკეანის გაღმა. ალენთაუნში ირაკლი და თეა ტაბლიაშვილების, მიხეილ და ირინე მოსიძეების ოჯახებმა გვიმასპინძლეს. დაგვათვალიერებინეს რამდენიმე ქალაქის ღირსშესანიშნაობანი. მოხიბლულნი დავრჩით.

მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და მადლობა გადავუხადო ამერიკაში მცხოვრებ ქართველებს გულითადი დახვედრისა და ქომაგობისთვის, ასევე ქართული ძიუდოს მესვეურებს – დილარ ხაბულიანს, შენგელი ფიცხელაურს, გია ნაცვლიშვილსა და შოთა ხაბარელს, რომელთა თანადგომითაც შევძელით შეჯიბრებაზე გამგზავრება.

რაც შეეხება ფილადელფიაში ჩვენს მთავარ მასპინძელს თეიმურაზ ტაბატაძეს, იგი ახლა ამერიკის ჩემპიონატისთვის ემზადება და წარმატება მინდა ვუსურვო.

ესაუბრა
ვაჟა დანელია

სურათებზე: თემურ ტაბატაძეს (მარცხნივ) ულოცავენ გამარჯვებას; ფილადელფიის ტურნირის ჩემპიონები და პრიზიორები სტუმრად ამერიკაში მცხოვრებ ქართველებთან.

◉ ორბიტაზეა

ქართველები მსოფლიო რეიტინგში

როგორც უკვე ვწერდით, ვინაიდან პლანეტის უძლიერესი მოჭადრაკე გარი კასპაროვი, ჭადრაკიდან ჩამოშორების გამო, ამოიღეს ფიდეს რეიტინგიდან, მას სათავეში ჩაუდგა ფიდეს ამჟამინდელი ჩემპიონი, ბულგარელი ვესელინ ტოპალოვი, რაც შეეხება მსოფლიოს ჩემპიონს კლასიკურ ჭადრაკში ვლადიმერ კრამნიკის, ის ახალ რეიტინგში მხოლოდ მე-8 ადგილზეა.

საპირველაპრილოდ შედგენილ მსოფლიო რეიტინგის პირველ ასეულში ქართველი მოჭადრაკეებიც მოხვდნენ: 35-ე ადგილზეა ზურაბ აზმაიფარაშვილი, 58-ზე – ზვიად იზორია, ხოლო 65-ზე – ბაადურ ჯობავა. რეიტინგში კიდევ ერთი ჩვენებურია – 53-ე ადგილზეა რუსეთის სახელით მოთამაშე მიხეილ ქობალია.

ქალიშვილებს მოსკოვი უმასპინძლებს

17 აგვისტოდან რუსეთის დედაქალაქი იქნება ფეხბურთელ ქალთა მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძელი.

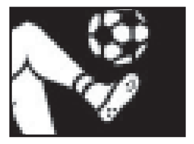

აღსანიშნავია, რომ ამ დიდ ტურნირში მონაწილეობას მიიღებენ მხოლოდ 20 წელს მიუღწეველი სპორტსმენები ბრაზილიიდან, აშშ-დან, რუსეთიდან, აგრეთვე პლანეტის ბევრი სხვა ქვეყნიდან. მოელიან დაახლოებით 500 მონაწილის სტუმრობას.

ჩემპიონატი 17 აგვისტოს გაიხსნება მოსკოვის „ლოკომოტივის“ სტადიონზე და 3 სექტემბრამდე გასტანს.

ვიქტორიას მივულოცოთ

დაუვიწყარი საღამოს წვეულება მიუძღვნა ინგლისის ნაკრებისა და მადრიდის „რეალის“ ნახევარმცველმა დევიდ ბექჰემმა თავისი ლამაზმანი ცოლის 32-ე წლისთავს.

პირველ რიგში ფეხბურთელმა თავის საყვარელ ვიქტორიას რამდენიმე ათას დოლარად ღირებული ყვავილები გაუგზავნა, მათ შორის პირადად შერჩეული 32 ვარდი.

მზარეულები ლონდონის ყველაზე მოდურ იაპონურ რესტორნიდან „ნობუ“ მოიწვია, რათა ბანკეტისთვის მოემზადებინათ თითოეული სტუმრისათვის 200 დოლარზე გათვლილი კერძები, საბანკეტო დარბაზისაკენ მიმავალი გზა კი, ბექჰემისივე იდეით, ბამბუკის ჩირაღდნებით იყო განათებული.

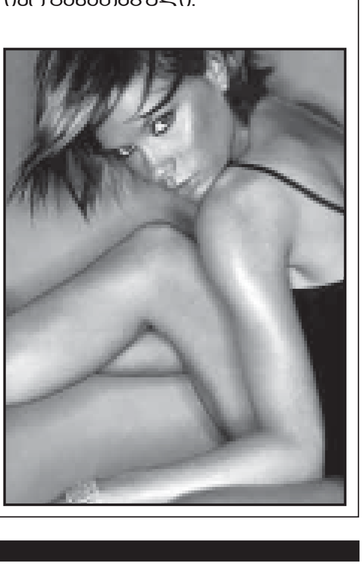

◉ ჩემპიონთა ლიგა

ეს ჟურნალი იყო

მიმომხილველები ერთხმად აცხადებენ – მთავარი მოვლენები საპასუხო რაუნდში განვითარდებაო და ძნელია არ დაეთანხმო მათ – ფინალისტის ბედი 26 აპრილს მართლაც კატალონიაში გადაწყდება, მაგრამ რა გვაჩვენა „მილან“-„ბარსელონას“ პირველმა შეხვედრამ?

უპირველესად, ის, რომ „როსონერი“ მეტისმეტად გადაზღვევულია – შედარებით ღირსეულად ნათამაშევი პირველი ტაიმის შემდეგ ანჩელოტის გუნდის წევრები ძლივს დაბოღავდნენ მოედანზე და ძალები დასკვნითი შტურმის მოსაწყობადაც კი არ ეყოთ. კი ბატონო, გასათვალისწინებელია ინძაგის არყოფნა, მაგრამ დეკუ, მესი და ლარსონი სტუმრებსაც ხომ აკლდათ?

ყველა სხვა სიკეთესთან ერთად, მასპინძლებს ამჯერად მუდმივმა თანამგზავრმა – ფორტუნამაც უმუხთლათ (ჯილარდინოს, შევჩენკოსა და ამბროზინის ეპიზოდებში), თუმცა არც ძელის წყალობაა დასავიწყებელი (რონალდინიო).

და ბოლოს, მივადექით მთავარს: „ბარსელონას“ რონალდინიოს სახით ბურთის ჯადოქარი ამშვენებს. გატუზოსთან მოგებული ორთაბრძოლითა და ჟიულისათვის ხონჩით მირთმეული ზღაპრული საგოლე პასით „გაუჩომ“ პატნიორები ცალი ფეხით ფინალში გაიყვანა – 1:0. ვიმეორებთ – ჯერჯერობით მხოლოდ ცალი ფეხით. ალბათ, მეორე ნაბიჯის გადადგმა არანაკლებ რთული იქნება.

◉ ფეხბურთი

მხოლოდ შედეგები

გუშინ გაიმართა საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატის 26-ე ტურის მატჩები. გაუწყებთ შედეგებს: „ლოკომოტივი“ – „დინამო“ (თბ.) 0:3, „დინამო“ (ბთ.) – „თბილისი“ 1:0, „სპარტაკი“ – „ბორჯომი“ 3:2, „ტორპედო“ – „ცხინვალი“ 4:1, „დილა“ – „ზესტაფონი“ 0:1, „კოლხეთი“ – „კახეთი“ 2:2, „ამერი“ – „დინამო“ (სხ.) 1:0, „სიონი“ – „ვიტ ჯორჯია“ 1:0.

„სიონი“ – 64, „ვიტ ჯორჯია“ – 58, „ზესტაფონი“ – 54 ქულა.

◉ ბილიარდი

ჩიხში ლხას „9-იანი“

საქართველოს ბილიარდის ეროვნულ ფედერაციას წლეულს ერთობ დატვირთული კალენდარი აქვს. ერთმანეთის მიყოლებით იმართება სხვადასხვა შეჯიბრება. სამ ტურნირს კლუბმა „იმპერიალმა“ უმასპინძლა.

კომბინირებულ პირამიდაში თბილისის ჩემპიონობას 22 მობილიარდე ეცილებოდა ერთმანეთს. დაძაბული ორთაბრძოლების შემდეგ პირველობა არავის დაუთმო ომარ გელაშვილმა. მეორე-მესამე ადგილზე, შესაბამისად, გიორგი ნინოშვილი და არტურ პოლოსიანი გავიდნენ. სამაგიეროდ, პოლოსიანმა თავისუფალ პირამიდაში იმარჯვა. ნინოშვილი აქაც მეორე იყო. მესამე ადგილი დავით ნერგაძეს ხვდა.

„პულში“ (8-იანი) ქალთა შორის საქართველოს ჩემპიონატი თამუნა კანკიამ მოიგო. ფინალში მან ნათია დოლიძეს აჯობა. მესამე ადგილი ნათია აბალაკმა დაიკავა.

პირველი მაისიდან „იმპერიალი“ პულში კიდევ ერთ ეროვნულ ჩემპიონატს – ამჯერად „9-იანს“ უმასპინძლებს.

შევნიშნეთ, ვასწორებთ

გუშინდელ საჭადრაკო მიმოხილვაში „საუკუნის მატჩი“ (1970) -ის დიაგრამის ქვეშ დაშვებულია შეცდომები, რისთვისაც ბოდიშს გიხდით.

უნდა ეწეროს:

27. მh4 მc6 28. ლd3 g6 29. f5 gf 30. მ:f5 ლg6 31. ლe2 ლg5 32. h4 ლf4 33. g3 ლ:e5 34. ლg4+ლg7 35. მ:g7 მf6 36. ლf4 კ:g7 37. ლc7 ეb8 38. ეd6 მg4 39. ე:c6 კd4+40. მf1, 1:0.

მცხეთის რაიონის სოფელ ლისის საკრებულოს ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზაციისათვის

აუქციონის ჩატარების გრაფიკი და პირობები:

[illegible]	[illegible] №36
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 16 [illegible] 15 [illegible] 381
[illegible]	[illegible]
[illegible]	0,2604 ჰა.
[illegible]	20,32 [illegible]
[illegible]	[illegible] N200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	ქ. მცხეთა [illegible] #65 [illegible] (82732)3093
[illegible]	6-08-2008 - 8-08-2008 14:00 - 17:00
[illegible]	8-08-2008, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

[illegible]	[illegible] №38
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 16 [illegible] 15 [illegible] 384
[illegible]	[illegible]
[illegible]	3,7 ჰა.
[illegible]	288,6 [illegible]
[illegible]	[illegible] N200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	ქ. მცხეთა [illegible] #65 [illegible] (82732)3093
[illegible]	6-08-2008 - 8-08-2008 14:00 - 17:00
[illegible]	8-08-2008, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

[illegible]	[illegible] №37
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 16 [illegible] 15 [illegible] 382
[illegible]	[illegible]
[illegible]	0,7134 ჰა.
[illegible]	55,65 [illegible]
[illegible]	[illegible] N200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	ქ. მცხეთა [illegible] #65 [illegible] (82732)3093
[illegible]	6-08-2008 - 8-08-2008 14:00 - 17:00
[illegible]	8-08-2008, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

[illegible]	[illegible] №39
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 16 [illegible] 15 [illegible] 385
[illegible]	[illegible]
[illegible]	3,809 ჰა.
[illegible]	219,11 [illegible]
[illegible]	[illegible] N200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	ქ. მცხეთა [illegible] #65 [illegible] (82732)3093
[illegible]	6-08-2008 - 8-08-2008 14:00 - 17:00
[illegible]	8-08-2008, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

მცხეთის რაიონის სოფელ ლისის საკრებულოს ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზაციისათვის

აუქციონის ჩატარების გრაფიკი და პირობები:

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 386
[illegible]	[illegible]
[illegible]	1,275 [illegible]
[illegible]	99,45 [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	8-05-2006 - 8-06-2006 14:00 - 17:00
[illegible]	8-06-2006, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

2006 წ. 11 მაისს 14 საათზე ჩატარდება სს „ბ. პაიჭაძის სახ. ეროვნული სტადიონის“ აქციონერთა რიგითი საერთო კრება. მისამართი: ქ. თბილისი, წერეთლის პრ. №2.

დღის წესრიგი:

1. 2005 წლის წლიური ბალანსის განხილვა-დამტკიცება.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების ანგარიშის წარმოდგენა;

2. სს ქ. თბილისის მერის კუთვნილი აქციების მართვის უფლებით გადაცემის შესახებ;

3. სამეთვალყურეო საბჭოს არჩევნები;

4. აუდიტორის არჩევა და აუდიტორული შემოწმება;

5. ცვლილებები საზოგადოების წესდებაში;

6. სხვადასხვა და ორგანიზაციული საკითხები.

დამატებითი ინფორმაციის მიღება აქციონერებს შეუძლიათ სააქციო საზოგადოების ადმინისტრაციაში.

განცხადება

სს „რუსთავცემენტის“ აქციათა გამოსყიდვის გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე

სს „რუსთავცემენტის“ აქციათა გამოსყიდვის მიზნით, **„გამოსყიდვის სააღრიცხვო თარიღად“** დადგენილია **2006 წლის 4 მაისი,** რომლის მდგომარეობით აც არსებულ აქციათა ბენეფიციარ მესაკუთრეთაგან მოხდება მყიდველის მიერ აქციათა გამოსყიდვა.

გამოსყიდვის პირობები და პროცედურები:

● სს „რუსთავცემენტის“ აქციონერთა სასარგებლოდ გახსნილ სპეციალურ ანგარიშზე განთავსებულია აქციების გამოსყიდვისთვის საჭირო თანხა (ერთი აქცია – 71 თეთრიძ, რომლის მიღებაც, გამოსყიდვის რეესტრში ხელის მოწერის შემდგომ, აქციონერებს შეუძლიათ საბროკერო კომპანია **„საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფში“,** შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, მოსაშვილის ქ. №24.

● გამოუცხადებლობის შემთხვევაში მოხდება დარჩენილი გამოსასყიდი თანხის დეპონირება და აქციები გადავა მყიდველის საკუთრებაში.

აქციონერებს საბროკერო კომპანია „საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფის“ გამოსყიდვის ანგარიშის გაცნობა (რომელშიც მითითებულია გამოსყიდვის დოკუმენტურად დადასტურებული გარემოებები, გამოსასყიდ აქციათა სამართლიანი ფასის დასადგენად გამოყენებული მეთოდი და ამის საფუძველზე განსაზღვრული აქციათა ფასიძ შეუძლიათ საბროკერო კომპანია „საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფთან“, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ი. მოსაშვილის ქ. №24, ტელ: 22-59-07.

აქციონერებმა რეგისტრაციისათვის უნდა მიმართონ სს „რუსთავცემენტის“ რეგისტრატორს, შპს „კომპანია-ცენტრს“, შემდეგ მისამართზე: ი. მოსაშვილის ქ. №24, ტელ: 22-53-51.

შპს „ჩემექსიმ ინტერნეშნელის“ ადმინისტრაცია

განცხადება

სს „კასპიცემენტის“ აქციათა გამოსყიდვის გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე

სს „კასპიცემენტის“ აქციათა გამოსყიდვის მიზნით, **„გამოსყიდვის სააღრიცხვო თარიღად“** დადგენილია **2006 წლის 4 მაისი,** რომლის მდგომარეობით აც არსებულ აქციათა ბენეფიციარ მესაკუთრეთაგან მოხდება მყიდველის მიერ აქციათა გამოსყიდვა.

გამოსყიდვის პირობები და პროცედურები:

● სს „კასპიცემენტის“ აქციონერთა სასარგებლოდ გახსნილ სპეციალურ ანგარიშზე განთავსებულია აქციების გამოსყიდვისთვის საჭირო თანხა (ერთი აქცია – 26 თეთრიძ, რომლის მიღებაც, გამოსყიდვის რეესტრში ხელის მოწერის შემდგომ, აქციონერებს შეუძლიათ საბროკერო კომპანია **„საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფში“,** შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, მოსაშვილის ქ. №24.

● გამოუცხადებლობის შემთხვევაში მოხდება დარჩენილი გამოსასყიდი თანხის დეპონირება და აქციები გადავა მყიდველის საკუთრებაში.

აქციონერებს საბროკერო კომპანია „საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფის“ გამოსყიდვის ანგარიშის გაცნობა (რომელშიც მითითებულია გამოსყიდვის დოკუმენტურად დადასტურებული გარემოებები, გამოსასყიდ აქციათა სამართლიანი ფასის დასადგენად გამოყენებული მეთოდი და ამის საფუძველზე განსაზღვრული აქციათა ფასიძ, შეუძლიათ საბროკერო კომპანია „საქართველოს საინვესტიციო ჯგუფთან“, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ი. მოსაშვილის ქ. №24, ტელ: 22-59-07.

აქციონერებმა რეგისტრაციისათვის უნდა მიმართონ სს „კასპიცემენტის“ რეგისტრატორს, შპს „კომპანია-ცენტრს“, შემდეგ მისამართზე: ი. მოსაშვილის ქ. №24, ტელ: 22-53-51.

შპს „ჩემექსიმ ინტერნეშნელის“ ადმინისტრაცია

შპს „საქართველოს რკინიგზის“ ფილიალ „მგზავრთა გადაყვანაში“ ბილეთის მოლარის თანამდებობის რეზერვის ფორმირებისთვის, ცხადდება ღია საჯარო კონკურსი.

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები:

1. არანაკლებ სრული საშუალო განათლება;
2. სამუშაო სტაჟი არანაკლებ 1 წლისა;
3. კომპიუტერული საოფისე პროგრამების ცოდნა Microsoft Word, Microsoft Exel.

საბუთები მიიღება კონკურსის გამოცხადებიდან 10 დღის ვადაში.

დაინტერესებულმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ:

1. განცხადება;
2. CV (ავტობიოგრაფია);
3. მოქალაქის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა (გამოცდაზე);
4. განათლების მიღების დამადასტურებელი მოწმობის (ატესტატი, დიპლომი ან სხვა) ასლი.

მისამართი:

შპს „საქართველოს რკინიგზა“ ფილიალი „მგზავრთა გადაყვანა“. ქ.თბილისი, ვაგზლის მოედანი № 2. ტელ: 56-47-10

შპს „საქართველოს რკინიგზის“ ფილიალ „მგზავრთა გადაყვანაში“ სამგზავრო მატარებლის ვაგონების გამყოლთა რეზერვის ფორმირებისთვის, ცხადდება ღია საჯარო კონკურსი.

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები:

1. არანაკლებ სრული საშუალო განათლება;
2. სასურველია უცხო ენის ცოდნა;

საბუთები მიიღება კონკურსის გამოცხადებიდან 10 დღის ვადაში.

დაინტერესებულმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ:

1. განცხადება;
2. CV (ავტობიოგრაფია);
3. მოქალაქის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა (გამოცდაზე);
4. განათლების მიღების დამადასტურებელი მოწმობის (ატესტატი, დიპლომი ან სხვა) ასლი.

მისამართი:

შპს „საქართველოს რკინიგზა“ ფილიალი „მგზავრთა გადაყვანა“. ქ.თბილისი, ვაგზლის მოედანი № 2. ტელ: 56-47-10

ამა წლის 6 მაისს გაიმართება სს „საქმეტალკომპანის“ აქციონერთა კრება. მის: წინამძღვრიშვილის №110.

1. სს „საქმეტალკომპანის“ რეორგანიზაცია (ნატურით გაყოფით);
2. წესდების ახალი რედაქციის დამტკიცება;
3. სხვადასხვა.

განცხადება

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალი იწვევს იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატებსა და დოქტორებს თანამშრომლობისთვის ხელშეკრულების (კონტრაქტისძ საფუძველზე. ჩვენი მისამართია: ჯიქიას ქ. №9. ტელ. 21-14-06.

ადმინისტრაცია.

შპს „ზუკასთან“ არსებული კერძო სკოლა „ერის იმედი“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულ პირებს, ვთხოვთ, მოგვმართონ მისამართზე: ლოლობერიძის ქ. №10. ტ. 66-07-33.

ამა წლის 12 მაისს 17 საათზე ჩატარდება სს „კეგელის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2005 წლის შედეგების განხილვა;
2. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა;
3. სხვადასხვა.

მისამართი: თბილისი, ვაჟა-ფშაველას 29ა.

დირექცია

⊙ სენსაცია

14 წლის ფეხბურთელი — 25 მილიონი დოლარი

25 მილიონი დოლარი ღირს 14 წლის ფეხბურთელი, რომლის არც გაყიდვა შეიძლება და არც ყიდვა. ბრაზილიის კლუბ „სანტოსში“ თამაშობს ნამდვილი ვუნდერკინდი — 14 წლის ნეიმარი, რომელსაც კლუბის მეპატრონეები 25 მილიონ დოლარად აფასებენ. როგორც ამბობენ, ამ ყმაწვილს ორივე ფეხით შეუძლია ძლიერი და ზუსტი დარტყმა, ფლობს დახვეწილ ტექნიკას. მის გაშვებას რომელიმე სხვა გუნდში „სანტოსი“ გეგმავს მხოლოდ მას შემდეგ, როცა ნეიმარს 19 წელი შეუსრულდება. აღსანიშნავია, რომ უკვე სადღეისოდ ვუნდერკინდით დაინტერესებული არიან ესპანური კლუბების „რეალის“ და „ბარსელონას“ მესვეურები.

⊙ ანეკდოტები

— რას დალევ, ღვინოს თუ არაყს? — ეკითხება პეტკა ივანს.
— ღვინოს.
— შავს თუ თეთრს?
— შავს.
— იტალიურს, ქართულს თუ ფრანგულს?
— იტალიურს.
— მშრალს, ნახევრად მშრალს, ტკბილს თუ ნახევრად ტკბილს?
— ვაჰ, რა გამილაყე ტვინი ამდენი შეკითხვით! არაყი ჩამომისხი.

* * *

ჰოლანდიაში მეათმემილიონე ბავშვი დაიბადა. სავარაუდოდ — ბიჭი.

* * *

ქალები ორ ტიპად იყოფიან. პირველში შედიან ისინი, რომლებთანაც ყოფნა კარგია, უიმათოდ კი — უკეთესი, მეორეში კი ისინი, რომლებთანაც ყოფნა ცუდია, მაგრამ უიმათობა — უარესი.

* * *

პატიოსნება არის ის, როდესაც ერთის თქმა გინდა, მაგრამ ამბობ სიმართლეს.

* * *

რეკლამა: „ერთი იყო მდიდარი და ცნობილი, მეორე — ღა-

რიბი და უცნობი. ორივე მოკვდა.
ერთი იყო სპორტსმენი, მეორე — ალკოჰოლიკი. ორივე მოკვდა.
ერთი იყო პურიტანელი, მეორე — მექალთანე. ორივე მოკვდა.
სხვა ალტერნატივა არ არსებობს. დამკრძალავი ბიურო „უქრაობა“!“

⊙ ლარის კურსი

20 აპრილიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,2456 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,8190 ლარი
ევრო	1	2,2477 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0662 ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	2,0104 ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,5952 ლარი.
თურქული ლირა	1	1,3671 ლარი.
ირანული რიალი	1000	0,1993 ლარი.
ისრაელის შეკელი	1	0,4000 ლარი.
უნგრული ფორინტი	100	0,8504 ლარი.
რუმინული ლეი	10000	0,6111 ლარი.

⊙ სხარტულა

გამოსავალი

როგორ მოვიქცეთ და — რა უნდა მიხვედრას,
როქის გაკეთებით ავაწყობთ საქმეს:
თავდაცვის მინისტრი ღვინოებს მიხედავს,
სოფლის მეურნეობისა კი — ტანკებს...

⊙ ორწყობილა

გახსნაზე მისულ ხელისუფალთ

კმარა პიარი! ხვრეპასაც მორჩით!
აღარ მოგყირჭდათ სუფი და ბორშჩი?..

დაეჭვება

ეგ სასადილო უფასო
ნეტავ თუ მოსწონს უფალსო?..

ლუკა გორგაძე

⊙ ვაი, სირცხვილო!

„ვინც ჩვენი ქვეყნის სახელი გასტყორცნა, გააჯირითა“

მოსკოვის სისხლის სამართლის სამძებრომ გამოაცხადა ორი ქართველის — 26 წლის ლევან კოტორაშვილის და 24 წლის ჯიმშერ იორდალაშვილის მიერ დაზარალებულთა ძებნა. ისინი არსად არ მუშაობენ, მაგრამ აფერისტობით ფულს აკეთებენ.

აი, ერთი მაგალითი: მოსკოვის წრიული ავტომაგისტრალის შელკოვოს გზატკეცილზე მდიდრული „მერსედესი“ ორკარებიან „ნივას“ მიაწვა.

— მანქანა რატომ დაგვირჩხაპნე? — გადმოვარდნენ მანქანიდან ბანდიტები.

ნარჩხაპნი, უკვე კარგახნისა რომ აღმოჩნდა, მათ 6000 რუბლად შეაფასეს და მაშინვე გადახდა მოითხოვეს „გარჩევისა და დაპირებების გარეშე“. საბედნიეროდ, მათ მოულოდნელად მიადგა მოსკოვის საპატრულო-საგზაო სამსახურის მანქანა. მათ უკვე აღრიცხვაზე ჰყავდათ ამ ნომრის „მერსედესი“.

დაკავებულები ზემოთ აღნიშნული ჩვენებურები აღმოჩნდნენ, რომლებიც დიდ ფულს მთელი დღის მანძილზე ამ მაგისტრალზე სწორედ ასეთი საშუალებით აკეთებდნენ.

აფერუმ, თქვენს ვაჟკაცობას!

ამას იუწყება გაზეთი MK

სურათებზე: ლევან კოტორაშვილი, ჯიმშერ იორდალაშვილი.

⊙ პრეზენტაცია

სიყვარულის დღეს გაიხსნა...

ხმის ჩამწერი სტუდია “ALL STARS RECORDS” გარდა იმისა, რომ ახალგზედა, ნიჭიერ მოზარდთა მუსიკალურ აღზრდას ემსახურება, შეძლებისდაგვარად ქველმოქმედებასაც ეწევა და მზრუნველობასმოკლებულ ბავშვებს, ხელმოკლე ოჯახების შვილებს უფასო კონცერტებზე ხშირად ეპატიჟება (ერთ-ერთ ასეთ ღონისძიებაზე ჩვენს გაზეთში ადრეც დავწერეთქ.

ამ მადლიან საქმეში სტუდიის სამხატვრო ხელმძღვანელ გოჩა გოჩიაშვილსა და დირექტორს ნოდარ ჭიპაშვილს ხელს ნაციონალური მოძრაობის რაიონული ორგანიზაცია უმართავს.

სწორედ ხმის ჩამწერი სტუდია „ყველა ვარსკვლავის“ ოფიციალური გახსნა აღნიშნეს ამ სტუდიის ხელმძღვანელებმა 15 აპრილს და საკმაოდ წარმომადგენლობითი სტუმრიანობითაც გამოირჩნენ.

სტუდიის გახსნას ხელოვნების წარმომადგენლებთან, პანტომიმის სახელმწიფო თეატრის ხელმძღვანელ ამირან შალიკაშვილთან, კომპოზიტორ გოგი ჩლაიძესთან, მომღერალ რომა რცხილაძესა და სხვებთან ერთად საქართველოში ჩინეთის საელჩოს წარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ.

გახსნაზე სტუდიის აღსაზრდელებმა გოჩა გოჩიაშვილის მიერ გივი ძნელაძის ტექსტზე „პატრიოტის“ კონკურსისთვის შექმნილი ჰიმნი „ჩემო ქართულო მიწაო“ წარმოადგინეს და შექება და მოწონებაც დაიმსახურეს.

სტუდიის შემოქმედებითი კოლექტივი საქველმოქმედო ღონისძიებებს სამომავლოდაც გეგმავს.

შალვა ჭელიძე

⊙ დარია თუ ავდარია

ამინდი 20 აპრილს

დასავლეთ საქართველოში — მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით $+15^0$ — $+22^0$, ღამით $+9^0$ — $+11^0$.

აღმოსავლეთ საქართველოში — მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით $+8^0$ — $+14^0$, ღამით $+5^0$ — $+10^0$.

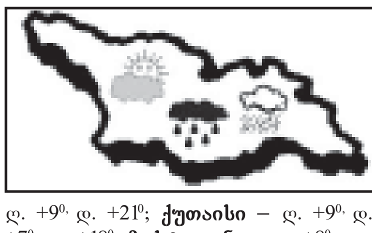

თბილისში — მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: ღამით $+8^0$ დღისით $+19^0$.

ბათუმი — ღ. $+14^0$, დ. $+20^0$; **სოხუმი** — ღ. $+9^0$, დ. $+21^0$; **ქუთაისი** — ღ. $+9^0$, დ. $+21^0$; **ოზურგეთი** — ღ. $+7^0$, დ. $+18^0$, **ზესტაფონი** — ღ. $+8^0$, დ. $+17^0$; **რუსთავი** — ღ. $+8^0$, დ. $+19^0$; **ფოთი** — ღ. $+12^0$, დ. $+23^0$; **მესტია** — ღ. $+5^0$, დ. $+10^0$; **სტეფანწმინდა** — ღ. $+4^0$, დ. $+11^0$; **თელავი** — ღ. $+8^0$, დ. $+20^0$; **გორი** — ღ. $+7^0$, დ. $+16^0$; **ახალციხე** — ღ. $+4^0$, დ. $+17^0$; **ბორჯომი** — ღ. $+7^0$, დ. $+17^0$; **ცხინვალი** — ღ. $+5^0$, დ. $+15^0$; **სამტრედია** — ღ. $+11^0$, დ. $+23^0$; **ზუგდიდი** — ღ. $+9^0$, დ. $+22^0$; **ჭიათურა** — ღ. $+7^0$, დ. $+20^0$.

ლამარა, ნინო, ბესიკ სვანიძეები, მარინა, ლია, სოფიკო, დავით, ბიჭიკო უთმელიძეები, ზაირა, თამრიკო, ეკა, სოსო ჩაჩანიძეები მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

გურამ სპარტაკის ძე მამაცაშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახს.

შვილები ლალი, ლელა სანთელაძეები, ძმა ვახტანგ მუსხელიშვილი, სიძე დავით მორგოშია, შვილიშვილები ნიკოლოზ, ილია, მიხეილ, ძმისწულები რუსუდან, რაისა მუსხელიშვილები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ლეილა ალექსადრეს ასული მუსხელიშვილი

პანაშვიდი 20, 21 IV, 17 სთ. დაკრძალვა 22 IV, 15 სთ. ჭავჭავაძის პრ. 75.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები — გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

გამომცემელი — შპს „თანადგომა-1“
ქიზიყის ქ. №12, ტ: 71-68-81, 899 797679

მთავარი რედაქტორი რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი ელგუჯა ლეგანიძე.

ინდექსი 66434, მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილე: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.